

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**NAMANGAN MUHANDISLIK-PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

Kasb talimi(Informatika va AT) kafedrası

**Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini
yaratish**

BITIRUV MALAKAVIY ISH

Ilmiy rahbar_____dots. S.Xashimov

Namangan – 2016

Mundarija

Kirish	
1-bob. Internet tarmog`i uchun Web-saytlarni yaratish, ularga qo`yiladigan asosiy talablar va ularning tahlili	
1.1. Interfaol muloqatli internet axborot ash`lari	
1.2. Web saxifa yaratish uchun qo`yiladigan talablar	
1.3. Maummoning qo`yilishi va uning amaliy ahamiyati	
2-bob. Kasb-hunar kollejini saytini yaratish bo`yicha boshlang`ich ma`lumotlarni shakllantirish va umumiy strukturani ishlab chiqish	
2.1. Axborot texnologiyalari asosida elektron Web saxifalarni yaratish bosqichlari xakida	
2.2. Dinamik saytlarni yaratishda WordPress dasturi va uning imkoniyatlarining sharhi	11
2.3. “Web sayt yaratish” mavzusini o`qitishni amaliy dars ssenariysini ishlab chiqish	
3-bob. Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish ...	
3.1. Uchqo`rg`on Pedagogika kolleji sayti uchun asosiy ma`lumotlarni shakllantirish	
3.2. WEB saxifani yaratish texnologiyasi	
3.3. YAratilgan saytdan foydalanish yo`riqnomasi	
4-bob. Hayot faoliyati xavfsizligi	
4.1. O`rgatuvchi elektron qo`llanmalarni yaratishda texnika xavfsizligi qoidolari	
4.2. Kompyuterlar bilan ishlaganda texnika xavfsizligi va elektr tokini inson organizmiga ta`siri	
Xulosa	
Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati	
Ilova	

Kirish

Mavzuning dolzarbligi. Iqtisodiyatning turli tarmoqlari, boshqaruv, biznes, fan va ta'lim sohalariga axborot texnologiyalarini keng joriy etish hamda aholining turli qatlamlariga zamonaviy kompyuter va axborot tizimlaridan keng foydalanishlari uchun qulay shart-sharoit yaratib berishda ЎzR Prezidentining ЎzR Prezidentining "Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot-kommunikasiya texnologiyalarini joriy etish to'g'risida" 2002 yil 30 maydagi PF-3080-son Farmonining qabul qilinishi asosiy qadam bo'ldi.

Prezidentimiz I.A.Karimov Uzbekiston Respublikasi Oliy Majlisining siyosiy-ijtimoiy va iktisodiy istikbolning asosiy tamoyillarini bayon kilar ekan madaniy-ma'rifiy soxadagi ishlarga mustakil respublikamizda ma'naviyatini rivojlantirish masalalariga xam aloxida tuxtalib, quyidagilarni ta'kidladi: "Endigi asosiy vazifa kishilarimizni mustakil fikrlashga urganishi, uziga ishonchining ortib borishidir. Chunki tafakkur ozod bulmasa, ong va shukur tarzidan qullikdan qutulmasa, inson tula ozod bulmaydi".

SHu o'rinda prezidentimiz Islom Abdug'anievich Karimovning 2012 yil 21 mart, PQ-1730-sonli "Zamonaviy axborot-kommunikasiya texnologiyalarini yanada joriy etish va rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" qarorlari keltirib o'tilgan quyidagi "...axborot resurslari, texnologiyalari va tizimlarini, shu jumladan axborot xavfsizligini ta'minlash tizimlarini rivojlantirish holatini hisobga olgan holda axborot-kommunikasiya texnologiyalari sohasida boshqarish tizimini takomillashtirish..." fikrlari axborot kommunikasiya texnologiyalari bo'yicha amalga oshirilishi lozim bo'lgan dolzarb masalalar davlatimiz miqyosida e'tiborda ekanligidan dalolat beradi.

Taraqqiyot taqdirini ma'naviy jixatdan yetuk odamlar xal qiladi. Aqliy zakovat va ruxiy ma'naviy salohiyat-ma'rifatli insonning ikki qanotidir". Ana shu vazifa mutaxassislar yetishtiradigan oliy ukuv yurtlari zimmasiga ta'lim-tarbiya ishlarini xozirgi davr talablariga muvofik yanada takomillashtirish buyicha goyat muxim majburiyatlarni yuklaydi.

Oladigan bilimlarimizning asosiy mazmuni informatika vositalarining axamiyati tugrisida fikr yuritish emas, balki jamiyatning axborotga bulgan extiyojini kondirishdagi usul va vositalar tugrisida tushunchaga ega bulish hisoblanadi. Mazkur extiyoj doim mavjud bulaveradi va biror-bir axborotli muxit doirasida kondiriladi.

Oxirgi davrda axborotli muxitda katta uzgarishlar bulib bormokda. Ana shu uzgarishlar kogosiz texnologiya zaruratini keltirib chikaradi. Bu esa uz navbatida, EXMning yanada keng rivojlanishiga sabab buldi.

Bugungi kunda institutimiz viloyatimizdagi barcha o'rta maxsus, kasb-hunar kollejlari bilan hamkorlikda faoliyat ko'rsatmoqda. Institutga biriktirilgan akademik lisey va kasb-xunar kollejlari o'rtasida 2014-2019 yillarga mo'ljallangan hamkorlik shartnomalari tuzilgan. Ushbu shartnomalar asosida akademik liseylar va kasb-hunar kollejlari pedagog kadrlarini zamonaviy axborot-kommunikasiya vositalarini qo'llash asosida ilg'or pedagogik texnologiyalarni egallashlari uchun tegishli shart-sharoitlar yaratish, ularda interfaol ta'lim uslublarini o'quv jarayoniga joriy etish bo'yicha to'plagan tajribalarini ommalashtirishni ta'minlash maqsadida bir qator professor-o'qituvchilarimiz viloyatimizning turli tumanlari o'zlarining bilim va tajribalarini o'rta maxsus, kasb-hunar ta'lim muassasalari pedagog kadrlari uchun ta'lim jarayoniga ilg'or pedagogik va axborot-kommunikasion texnologiyalarni joriy etish bo'yicha ishlarni bajarib kelmoqda.

Respublikamizda olib borilayotgan islohotlarning taqdirida yuqori malakali mutaxassislarning roli benihoya kattadir. Prezidentimiz ta'kidlaganlaridek: «Ertangi kun yangicha fikrlay oladigan, zamonaviy bilimga ega bo'lgan yuksak malakali mutaxassislarni talab etadi». SHu sababli xalqimizning boy intellektual merosi va umumbashariy qadriyatlari, zamonaviy madaniyat, iqtisodiyot, fan, texnika va texnologiyalar asosida yetuk mutaxassislar tayyorlash tizimi ishlab chiqildi va jadal sur'atlar bilan xayotga tatbiq etilmoqda.

Hozirgi kunda ta'lim tizimida yangi bosqich bo'lgan kasb-xunar ta'limini zarur me'yoriy xujjatlar, zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan ta'minlash, shuningdek elektron ma'lumotlar bazasini boyitish, internet tarmog'i uchun kasb – hunar kollejlarining saytlarini yaratish borasida bir qator ishlar amalga oshirildi va amalga oshirilmoqda.

Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining qarori bilan «O'rta maxsus, kasb-xunar ta'limining davlat ta'lim standarti» tasdiqlandi. Ularda ko'rsatib o'tilganidek, o'rta-maxsus kasb-xunar ta'limi muassasalarining bitiruvchilariga qo'yiladigan fundamental fanlar va aniq kasb sohasi doirasida nazariy va amaliy bilimlarga ega bo'lish, kompyuter va telekommunikasiya vositalaridan foydalana olish, o'quv fanlari bo'yicha oliy ta'lim muassasalarida taxsil olish uchun zarur bo'lgan bilimlar majmuasiga ega bo'lish vazifasi qo'yilgan.

Ayniqsa, kasb-hunar kollejlarida o'quvchilarga ta'lim berishda elektron kutubxonalarining tashkil etilishi va amalda foydalanilishi, har bir kasb-hunar kollejining ichki intranet saytining yaratilishi va undan to'gridan to'g'ri o'quv jarayoni va mustaqil ta'limda foydalanilishi bugungi kundagi mustaqil ta'lim tizimining katta yutuqlaridan deb hisoblashimizga asos bo'la oladi.

Biz ko'rib o'tmoqchi va hal qilmoqchi bo'lgan masalaning asosiy maqsadi ham Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish asnosida oliy ta'lim muassasalarining ichki internet sayti uchun yangi bir axborot manbaini yaratish va undan kasb-hunar kolleji, qolaversa, mustaqil o'rganishni xoxlovchi o'quvchilar uchun o'rgatuvchi dars ishlanmalari yaratishdan iborat.

Fan sohasini formal tasnifi. Y'quv fanining dolzarbligi va zarurligi shundan iboratki, o'quvchilar fanni o'zlashtirish davomida professional darajadagi bilimlarni o'zlashtirish, AdobePremierePro, PinnacleStudio, MovieMaker, Web Builder, Joomla, Dropal, DataLife Engine, WordPress kabi multimediyali va turli xil sahifa va saytlarni yaratish dasturiy ta'minotlar va multimedia qurilmalari bilan ishlash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Multimedia tizimlari yo'nalishi mutaxassisliklari uchun bunday dasturlar bilan ishlash juda muhim hisoblanadi. Bunday dasturiy vositalarni yaxshi bilgan mutaxassis o'z g'oyalarini ilgari surish, o'z loyihalarini ishlab chiqish, turli animasion taqdimotlarni ishlab chiqish va tushuntirish uchun juda yaxshi imkoniyatlarga ega bo'ladi.

Fanni o'rganish jarayonida o'quvchilar quyidagi bilimlarni egallashlari lozim:

- multimedia tizimi tarkibi;
- multimedia tizimi texnik ta'minoti;
- videoqurilma turlari;
- raqamli videoaxborotni qayta ishlash usullari;
- video montaj qoidalar.

Fanni o'rganish jarayonida o'quvchilar quyidagilarni bajara olishlari lozim:

- shaxsiy kompyuterga multimedia qurilmalarini o'rnatish va sozlash;
- tovushli axborotni qayta ishlash;
- ovoz yo'lakchalarini montaj qilish;
- raqamli videoaxborotni qayta ishlash;
- video yo'lakchalarini montaj qila olish;
- audio va video effektlarni yaratish va qo'llash;
- optik tashuvchilarga multimediali axborotlarni;
- optik tashuvchilarni virtual qiyofasini yaratish.

Ushbu sohadagi muammolar va mazkur ishning zarurati. Bitiruv malakaviy ishi mavzusida keltirilgan muammo zahirida kasb-hunar kolleji talabalarining multimedia tizimlari kichik mutaxassislarini tayyorlash bo'yicha davlat ta'lim standarti asosida o'qitiladigan mutaxassislik fani mustaqil ta'limdagi saytlar yaratish dasturlari va imkoniyatlarini o'rganishda mustaqil ta'lim sifatida kasb-hunar kollejining internet tarmog'i uchun saytini yaratish va bu dastur imkoniyatlarini yanada kengroq ochib berish masalasi yotadi. Ushbu muammoni hal qilish orqali kasb-hunar kolleji faoliyatiga oid ma'lumotlarni internet tarmog'ida yoritib borish, halqaro aloqalarni rivojlantirish, o'zaro ma'lumotlar almashinuvida yangi imkoniyatlarni ochib berish

nazarda tutiladi. Bugungi kunda bunday internet tarmog'i uchun Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining Web saytini ishlab chiqilmagan. SHu sababli bu mavzuni dolzarb hamda kasb-hunar kolleji talabalari uchun muhim deb hisoblash mumkin.

Loyihaning maqsadi va vazifalari (samaradorligini oshirish, sifatini yaxshilash).

Bitiruv malakaviy ishi mavzusida keltirilgan Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratishdan asosiy maqsad sifatida talabalarning o'zlashtirish ko'rsatkichlarini, kasb-hunar kollejida amalga oshirilayotgan turli xil tadbirlar, kasb-hunar kollejining faoliyatiga oid turli ma'lumotlarni internet tarmog'ida yoritib borish bilan bog'liq bo'lgan sayt yaratishga erishishdan iborat.

Masalaning noformal tavsifi (mazkur ishning maqsadi). Keltirib o'tilgan bitiruv malakaviy ishida kasb-hunar kollejarining Informatika va axborot texnologiyalari, Multimedia tizimlari va texnologiyalari bo'yicha kichik mutaxassislar uchun mutaxassislik fanlari blokidagi Web dasturlash fanining mustaqil ta'lim soatida internet tarmog'i uchun Web-saytlarni yaratuvchi dasturlarida ishlash bo'yicha talabalar bilimini yanada oshirish, internet uchun sayt yaratish bo'yicha dars ishlanma yaratish hamda eng asosiysi, Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish va ushbu yaratilgan dinamik saytni internet tarmog'iga o'rnatish hamda yetarli samaraga erishish ishning asosiy maqsadi hisoblanadi.

Bitiruv malakaviy ishining tuzilishi haqida ma'lumot. Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish mavzusi bo'yicha tayyorlangan bitiruv malakaviy ishi asosan quyidagi qismlardan tashkil topgan. Bular, kirish, asosiy qism, hayot faoliyati xavfsizligi, xulosa va foydalanilgan adabiyotlar bo'limlaridan iborat.

Bitiruv malakaviy ishining kirish qismida kasb ta'limi yo'nalishida yangi axborot texnologiyalari, bitiruv malakaviy ishi bo'yicha mavzuning dolzarbligi, bitiruv malakaviy ishining maqsadi va vazifalari hamda bitiruv malakaviy ishining tuzilishi keltirib o'tiladi. Asosiy qism, uchta bobdan tashkil topgan bo'lib, ular Internet tarmog'i uchun Web-saytlarni yaratish, ularga qo'yiladigan asosiy talablar va ularning tahlili, Kasb-hunar kollejini saytini yaratish bo'yicha boshlang'ich ma'lumotlarni shakllantirish va umumiy strukturani ishlab chiqish hamda Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish boblaridan iborat.

Hayot faoliyati xavfsizligi bo'limida o'quv xonalarida atrof-muhit muhofazasi masalalari va mashg'ulotlarini o'tish jarayonida hayot faoliyati xavfsizligi masalalari qarab o'tiladi. SHuningdek, umumiy tahlillari keltirib o'tiladi.

Xulosa va foydalanilgan adabiyotlar bo'limlarida esa, bitiruv malakaviy ishini bajarish bo'yicha umumiy xulosalar, takliflar va ishni bajarish jarayonida foydalanilgan adabiyotlar hamda tavsiya etiladigan qo'shimcha adabiyotlar keltirib o'tiladi.

Malakaviy bitiruv ishining izoh bo'limida yaratilgan Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web sayti dasturining matni keltirib o'tiladi.

1-bob. Internet tarmog'i uchun Web-saytlarni yaratish, ularga qo'yiladigan asosiy talablar va ularning tahlili

1.1. *Interfaol muloqatli internet axborot ashlari*

Axborot (resurslari) ashyolari – insoniyat kirgan axborot jamiyatining asosiy tushunchalaridan iborat. Axborot ashyosi deganda kishilarning u yoki bu axborotlarga bo'lgan ixtiyojlarini qondirish uchun to'plangan barcha axborotlar tushiniladi. Ushbu axborot ashyosi ichida turli sohalarga tegishli, jumladan, ta'lim tizimiga oid axborot manbaalarining oxirgi turlaridan foydalanishni bilish har bir pedagogning vazifasidir.

Internet tarmog'ining global kompyuter axborot ashyolariga quyidigilar kiradi:

1. - elektron pochta;
2. - teleanjuman;
3. - uzoqlashtirilgan ochiq o'quv kataloglari virtual (tarmoqli elektron) kutubxonalar, on-laynli jurnallar;
4. - ma'lumotlar ombori va banklari, bilimlar ombori va hokazolar.

Bularning ko'pchiligi axborot oluvchidan amaliy jihatdan xozir javob talab etiladigan interfaol muloqatli tartibda foydalanilish mumkin.

1. *Elektron pochta (E mail)*. Internetning eng ko'p tarqalgan va yetarlicha samarali ashyolaridan hisoblanib, undan asosan Internet tarmog'iga kirgan barcha kishilar foydalaniladilar. Elektron pochta «ajratib qo'yilgan» (off-line) axborot ashyolari sirasiga kiradi. Bunday ashyoning alohida xususiyati foydalanuvchi tomonidan axborotni so'rash va olish vaqt bo'yicha yetarlicha qat'iy ajratilayotganligidir. So'ralayotgan va olinayotgan axborotni naqadar dolzarbligi bilan belgilanadi. Jo'natish uchun mo'ljallangan elektron xat, ya'ni matnli fayl foydalanuvchining manzili va xat mazmunidan tashkil topadi. Xatning matni turli-tuman mazmunlarga ega bo'lishi mumkin.

Internet tarmog'idagi elektron pochta universaldir, ya'ni mahalliy tarmoqlarda turli tamoyil va bayonomalarda tuzilgan mintaqaviy tashkilotlar bilan Internet tarmog'i orqali elektron xatlarni bimalol almashishlari mumkin.

2 *Teleanjumanlar*. Bularni odatda *tarmoqli yangiliklar* yoki *elektron doska* (taxta) lar ham deb atashadi. U ommalashganli bo'yicha Internet axborot ashyolari ichida ikkinchi hisoblanib, unda «bittadan-barchaga» tamoyilida amalga oshiriladi. Boshqacha so'z bilan aytganda, teleanjumanlar elektron pochta kabi ishlaydi, lekin undagi xabar(yangilik)larga ko'pchilik kirishi mumkin. Yangiliklar odatda shajaraviy ravishda tashkil etilgan mavzulik guruhlar bo'yicha ajratiladi. Global shajaralar va qandaydir tashkilotlar uchun mo'ljallangan mahalliy shajaralar bo'lishi mumkin. Yiqituvchi yoki qandaydir guruh talabasi u yoki bu predmetni o'rganish bo'yicha o'quv guruhining boshqa barcha talabalari bilan muloqat qilayotgan paytda o'tkazilayotgan teleanjuman xuddi shu shajarani turiga kiradi.

3. *Uzoqlashtirgan ochiq o'quv kataloglari, virtual (elektron tarmoqli) kutubxonalari, on-layn jurnallar*. Masofali ta'lim tizimini rivojlanishi va masofali o'qitish texnologiyasi bo'yicha shug'ullanayotgan talabalarining sonini oshishi, ularga turli o'quv – uslubiy qo'llanma, on-layn jurnallaridagi tavsiya etilgan maqolalar va no'eb elektron darsliklar ko'rinishidagi axborot ashyolariga bimalol kira olishlarini ta'minlaydigan oliy ta'lim muassasalarining kutubxonasini tashkil etish masalasi dolzabdir.

Ko'shimcha adabiyot tanlash uchun talabalarga shuningdek, Internetning global tarmog'idagi ochiq o'quv kataloglariga ham kirishga imkon yaratish kerak. Masalan, Internetning global tarmog'ida Jahon virtual kutubxonasi (<http://virtuallibrary.org/>) mavjud. U Stenford universiteti va boshqa Amerikaning ilmiy va o'quv muassasalari tomonidan qo'llab-quvvatlanib turiladi. Virtual kutubxonaning ta'limiga oid qator bo'limlari mavjud. Xudi shunday, Jahon (www.vbib.org) virtual kutubxonasi mavjud. Bunda iqtisodiy ma'lumotlar to'plangan. Jahon akademik fazosiga integratsiya qilish, ilmiy va ta'lim jarayonining axborot ta'lim vositalarini samadorligini oshirish maqsadida 1998 yildan e'tiboran Rossiyada Moskva ijtimoiy va iqtisodiy oliy kolleji, Rossiya ijtimoiy kolleji (Moskva sh.) va yevropa universiteti (Sankt-Peterburg sh.) ishtiroklarida kutubxona – axborot konsorsiumini yaratish loyihasi ishlab chiqilgan.

Bunda Internetning global tarmog'ida birlashgan ochiq o'quv katalogni yaratish va axborot kutubxonasining materiallarini korporativ kataloglashtirish modelini ishlab chiqish masalalari mo'ljallangan. Ravshanki, ushbu loyihani ishlashi asosida uchta zarur tamoyil: abonent uchun kutubxona; kutubxona jamg'armasiga ochiq kirish va eng yangi axborot texnologiyalari kiritilgan. Ushbu kutubxonaning axborot ma'lumotnoma faoliyatida mahalliy ma'lumotlar omboridan tashqari Internet tarmog'i orqali kirishi mumkin bo'lgan uzoqlashtirilgan ma'lumotlar ombori ham foydalaniladi. Kutubxona ma'lumotnomali va bibliografik axborotlarni izlash bo'yicha ko'pgina yirik axborot ta'minlovchilar, jumladan, AQSH kongressi kutubxonasi (USA Library of course) ning tekin xizmatlaridan foydalaniladi.

4. Tarmoqning elektron texnologiyalarini foydalaniladigan masofali o'qitishda elektron kutubxona ochiq masofali ta'lim tizimining ta'lim muhiti infratizimi asosiy elementining zarur qismidan iborat bo'ladi. Boshqaga so'z bilan aytganda, elektron kutubxona - ochiq masofali ta'lim tizimini tashkil etuvchi modelidir. Bunda ta'limning masofali o'qitish tizimida elektron kutubxonaning alohida xususiyati shundan iboratki, uning

jamg'armasi elektron ko'rinishda ham, magnit tashuvchilarda ham, CD ROM larda va nashr ko'rinishlarda ham bo'lishi mumkin.

1.2. Web saxifa yaratish uchun qo'yiladigan talablar

Aytaylik, siz WWW (*World Wide Web*, Dunyo tarmog'i)da o'z bo'g'iningizni yaratmoqchi va joylashtirmoqchi bo'ldingiz. Uning qiziqarli, foydali va muximi ko'p kiriladigan bo'lishi uchun nimalar qilish kerak. Aniq javob berish kerak bo'lgan birinchi savol: Web-bo'g'in nima uchun yaratilayapti? Bu savolga ko'p narsa bog'liq: bezash usuli, yaratish va keyingi faoliyati uchun sarflanadigan harajatlar, Web ga o'rnatish uchun ma'lumotlarni tasvirlash formati, Web-serverning va Internet aloqasi kanalining dasturiy ta'minotiga bo'lgan talablar va instrumentlar. Bu yerda bir necha variantlar bo'lishi mumkin.

Agar biz qandaydir maxsulotni realizatsiya qilayotgan kompaniya uchun Web-bo'g'in yaratayotgan bo'lsak, u holda asosiy maqsad firma to'g'risida ma'lumot tarqatish va maxsulot reklamasi va yana Web-magazin tashkil qilish bo'ladi. Bunda quyidagi vazifalar yechiladi:

- kompaniya imijini o'zgartirish va obro'yini ko'tarish;
- maxsulot markasini oldinga surish;
- maxsulot tug'risidagi ma'lumotlarning yetarliligi va xaridorlar uchun narxlar;
- dilerlar tarmog'ini qo'llab-quvvatlash, maxsulot tug'risidagi ma'lumotlarning yetarliligi va dilerlar uchun narxlar;
- maxsulotni Internetda to'g'ridan-to'g'ri sotish, Web-magazin tashkil qilish;
- ofisdan tashqaridagi xodimlar uchun ichki ma'lumotlarning yetarliligi.

Boshqacha variant – bu internetda tijorat bilan shug'ullanmaydigan, balki ma'lumot tarqatadigan ilmiy yoki umumta'lim tashkilotlari uchun Web-bo'g'in yaratish. Bu holatda masala qidiruvni tashkil qilish va unga kirish uchun katta ma'lumotlar maSSIvlarini yig'ish, qayta ishlash va Web-bo'g'inga joylashtirish to'g'risida boradi.

Va so'nggi variant – siz o'zingizning sahifangizni Internetga joylashtirmoqchisiz.

Ko'yilgan savollarga to'g'ri javob berish uchun Web-bo'g'in mo'ljallangan foydalanuvchilar kategoriyasini aniqlash lozim. Klientlardi jalb qiluvchi va ularni ushlab turuvchi ma'lumotlar qurilmasi psixologiya asosida qurilishi kerak. Keyinchalik Web-bo'g'in bilan bog'liq bo'lgan har qanday harakatlarlarning maqbulligi sahifaga kiruvchilarni ularga nisbatan aks harakatlariga va bu harakatlar ko'zlangan maqsadga yetishga qanchalik xizmat qilishiga ko'ra baxolanmog'i lozim.

Maqsadlar belgilab va foydalanuvchilar kategoriyalari aniqlab olingandan keyin tayorlangan ma'lumotlarni Web-dokumentlar bo'yicha taqsimlab olish, ular orasidagi bog'liqliklarni o'ylab ko'rish va qo'shimcha navigasion imkoniyatlarni, masalan, Web-bo'g'im bo'yicha qidiruv sistemasini ko'rib chiqish kerak.

Firma Web-bo'g'ining tipik tuzilishi odatda quyidagicha tasvirlanadi:

Kompaniya to'g'risida ma'lumot. Firmaning maqsadlari va ish yuritishi usullari, uning tarixi va h. To'g'risida bayon qilish kerak. Klientlar aynan siz bilan, boshqa kompaniyalar bilan emas, hamkorlik qilib qanday foyda olishlarini ko'rsating.

Maxsulot va xizmatlar yuzasidan ma'lumot. Web-sahifaga o'zingizning maxsulotingizning rasmlarini yoki fotorasmlarini joylashtiring. Uning xususiyatlari va ustunliklarini bayon qiling va undan foydalanishga misollar keltiring. Agar maxsulotning qog'ozdagi katalogi mavjud bo'lsa, u holda uning mazmunini va strukturasini Web-bo'g'inga joylashtirish mumkin. Bu katalogning elektron variantini yaratish va yangilab turishini yengillashtiradi. Agar maxsulotga yoki xizmatlarga Internet orqali buyurtmalar qabul qilish rejalashtirilayotgan bo'lsa, u holda elektron pochta orqali qabul qilish uchun buyurtma blankasini joylashtirish kerak.

Informasion qo'llab-quvvatlash. Bu bo'limda qo'shimcha texnik ma'lumotlar, ko'p beriladigan savollar, noto'kisliklarni bartaraf qilish uchun maslaxatlar va hokazolar e'lon qilinadi.

YAngiliklar. Xaridorlarni firma tomonidan chiqarilayotgan yangi maxsulotlar va ko'rastilayotgan yangi xizmatlar to'g'risida xabardor qilib turing, press-rilizlarni chop qiling va hokazo.

Teskari aloqa. Siz bilan qanday aloqaga kirishish mumkinligini va qayerda joylashganingiz to'g'risida xabar bering. Izoxlar formasi, mexmonlar kitobi, xaridor o'z fikrlarini jo'natishi uchun elektron pochta adreslari va h. ni joylashtiring.

Web-bo'g'inni to'ldirishda doimo ikki tamoyilni yodda tutish kerak: o'ziga xoslik va e'lon qilinayotgan materiallarning ishonchliligi.

Ųziga xoslik mazmunga qo'iladigan eng birinchi talabdir. WWW da shunga o'xshash ko'plab sahifalar bo'lishi mumkin. Sizning Web-bo'g'iningiz shunga o'xshash tematikadagi serverlardan farq qilishi kerak, xech bo'lmaganda diqqatni o'ziga jalb qilish uchun. Ųziga xos materialllarni joylashtirilishi sahifangizga kiruvchilar sonini orttiradi. Ųziga xos ma'lumotlar resursi yaratish uchun prinsipial jihatdan yangi narsani yaratish shart emas, mavjud resurslarni boshqacha tartibda joylashtirish mumkin, lekin bunda xaridorga kerakli materialn qidirishda ko'p vaqt sarflashga majbur qilmaslik kerak. Resurslarning o'ziga xosligini zamonaviy qidiruv sistemalari yordamida tekshirib ko'rish mumkin. Obro' jihatdan kelsak, u siz ma'lumotlarni qanchalik sinchiklab tanlashingiz, tekshiringiz va o'z vaqtida yangilab turishingizga bog'liq bo'ladi.

Web- bo`g`imni yaratishda shu narsani esda tutish kerakki, uni tashkil qiluvchi alohida dokumentlar bir xil bezash usuli va navigasion vositalar bilan birlashtirilishi kerak. YAgona bezash usuli – bu professional Web-bo`g`inni havaskor Web-bo`g`inlardan farqlovchi ko`rsatkichlardan biridir. Bir xil ko`rinishda qilinga dokumentlar tufayli foydalanuvchilar sizning Web-bo`g`imizni boshqalardan ajrata olishadi va eslab qolishadi. Bu dokumentlar xuddi ikki tomchi suvdek bir-biriga o`xshashi kerakligini bildirmaydi, lekin umumiy g`oya, yagona usul doimo bo`lishi kerak.

SHu narsa sahifalar bo`ylab navigasion vositalarga ham tegishli. Web-bo`g`inga kiruvchi uni xuddi siz kabi yaxshi biladi deb o`ylamaslik kerak. U hozir o`zining qacda turganligini va boshqa hohlagan joyga qanday o`tishi mumkinligini qiyinchiliksiz bila olishi kerak. Birinchi sahifaga, qidiruv dasturiga yoki Web-bo`g`in sxemasiga o`ta olish imkoniyati ko`rib qo`yilishi kerak.

Bundan tashqari usulning bir xilligi bezash va navigasiyaning faqatgina oddiy elementlariga ega shablon-sahifalardan foydalanish imkoniyatini yaratadi. Ularning yordamida yangi sahifalarni tez va unumli tarzda yaratish va uni yaratishda ishni bir necha kishiga taqsimlash mumkin. Tayyor sahifani olishda shablondan foydalanishda unga faqatgina kerakli ma`lumotlarni kiritiladi. Ketma-ketlilik, mantiqiylik, doimiylik – yaxshi Web-bo`g`in uchun kerak bo`ladigan xususiyatlar. NTML 4.0 da paydo bo`lgan usullarning kaskadli jadvallari sizning Web-bo`g`iningiz stilini hosil qilish va o`zgartirish bo`yicha qilinadiga ishlarni anchagina soddalashtiradi. Ularning bazi bir imkoniyatlari to`g`risida quyida hikoya qilinadi, alohida bo`lim esa ulaga bag`ishlanadi.

Maqsadlar aniqlanib, struktura berilgan va matnli va grafik ma`lumotlar yig`ilgandan keyin Web-bo`g`imning tashqi ko`rinishini ishlab chiqish kerak. U yana erishish kerak bo`lgan maqsadlarga ham bog`liq bo`ladi. Mumkin bo`lgan yechimlar cpektri juda keng: mavjud sahifalarni ko`rish va unga o`xshashlarini yaratishdan tortib profissional dizayner va rassomlarga murojaat qilishgacha. SHu bilan bir vaqtda Web-bo`g`in tashkil topgan Web-dokumentlarni qurishning o`rnashib ulgurgan qoidalarini ham yodda tutish kerak.

Struktura. Bugungi kunda dokument strukturasi to`grisidagi qarashlar qat`iylashdi. Web-dokument o`zida quyidagi bo`limlarga ega bo`lishi kerak: sarlavha, kompaniya nomi, navigasion panel, hususiy mazmun, kontakt ma`lumotlari, yangilanish sanasi va vaqti, mualliflik xuquqi va dokument statusi.

Logotip. Web-sahifani yaratishda firmaning nomi doimo ekranda bo`lishi to`g`risida qayg`urish kerak. Buning uchun har bir Web-dokumentning boshida odatda chiroyli qilib bezatilgan firma logotipi joylashtiriladi. Bundan tashqari kompaniya nomi barcha dokumentlarga kiruvchi ma`lumotlarda ham bo`lishi kerak.

Navigasion panel. Web-dokumentdagi eng muhim bo`limlardan biri bu navigasion panel yoki boshqaruv panelidir. WWW undagi gipermatnli o`tishlar e`lon qilinayotgan metrialalar orasida bog`lanishlarni yuzaga keltirganligi hisobiga butub dunyoni egalladi. Lekin xuddi shu o`tishlar to`la xaos havfini ham yuzaga keltiradi, zanjir bo`ylab uch-to`rtta dokumentni o`gandan keyin, orqaga qaytolmay qolasiz. Sizning Web-bo`g`iningiz aniq va intuitive tushunarli navigasion yo`nalishlar bilan ta`minlashi kerak.

Ko`plab o`tkazilgan izlanishlar ko`rsatadiki, Web-serverlarga kiruvchilar juda sabrsizdir va serverdagi ma`lumotlar bo`yicha ikki darajadadan ortiq ichkari kirishni istashmaydi. SHuning uchun katta hajmdagi Web-bo`g`imlarini yaratayotganda har qanday ma`lumot bir-ikki o`tishlardan uzoq jiylashmagan oraliq, odatda birinchi-ikkinchi darajada joylashuvchi dokumentlarni ko`rib chiqish kerak.

Sizning Web-bo`g`iningizning navigasion paneli har bir dokumentda bo`lishi kerak. eng avval unda Web-bo`g`im strukturasi qo`shni dokumentlarni ko`rsatuvchi “Oldinga”-“Orqaga” (“Navbatdagi”-“Oldingi”) tipidagi yo`naltiruvchi o`tishlar bo`lishi kerak. YAna boshqaruv panelidan Web-bo`g`imning barcha yirik bo`limlari – birinchi darajali bo`limlariga o`tishlar bo`lishi kerak. Va nihoyat foydalanuvchi doimo Web-bo`g`imning asosiy sahifasiga qaytish imkoniyatiga ega bo`lishi kerak. Y`tishlardan tashqari mahalliy qidiruv sistemasiga va indeksga bo`lgan yo`lni ko`rsatish kerak

Mazmun. eng oldin shuni ta`kidlash kerakki, Web-dokumentlar oddiy gazeta yoki jurnallarga qo`yiladigan talablarga to`la javob berislari kerak: Grammatik va orfografik xatolardan holi bo`lish, berilayotgan materiallarning aniqligi va ishonchliligi va boshqalar. Bundan tashqari Web-dokument qanoatlantirishi kerak bo`lgan ko`plab maxsus talablar paydo bo`ladi.

Ko`pincha dokumentning o`chamlari to`g`risida savol tug`iladi: qanday sondagi sahifalar yetarli bo`ladi? Javob birinchi qaraganda g`alati tuyulishi mumkin: bitta ekranli oyna yoki xech qanday chegara qo`ilmaydi. Ko`plab izlanishlar shuni ko`rsatadiki, foydalanuvchilar brauzerning yugurdakli polosasi bilan ishlashni yoqtitishmaydi. Ularga hammasidan ko`proq bitta ekranga sig`adigan sahifa yoqadi. Haqiqatdan ham siz xech qachon foydalanuvchiga bitta sahifaga joylashtirib yozilgandan ko`proq ma`lumot bera olmasiz. Agar bitta sahifaga sig`dira olmasangiz, u holda yan bitta dokument yarating.

Bir ekranli sahifa ma`lumotlarni tasvirlash uchun mos o`lchov bo`lib chiqdi. Agar dokumentning o`lchami bitta sahifadan o`tib kesa, ko`pchilik hollarda u har biri bitta sahifadan ortiq joy egallamaydigan bir nechta mantiqiy bo`laklarga bo`linishi mumkin. Agar ma`lumotni mantiqiy qismlarga bo`lishning iloji bo`lmasa, bayon qilish usulini, ba`zan esa materialni o`zini ham qayta ko`rib chiqish kerak bo`ladi. Hozirgi vaqtda Web-serverni bir ekranli dokumentlar asosida qurish kerak degan umumiy fikr hosil bo`lgan. Bu qoidadan ikki holdagina chekiniladi. U WWWda e`lon qilinayotgan maqolalarga qo`llanilmaydi va ikkinchi hol- bo`lsih mumkin bo`lmagan anketa formalari.

Grafika. Web-sahifani ishlab chiqishda grafik va matnli materiallarning optimal nisbatini diqqat bilan tanlash kerak. Bitta yahshi rasm ming qator metnning o`rnini olishi mumkin, lekin u tarmoqda ming marta yzoqroq yuklanadi ham. SHuning uchun grafikadan extiyot bo`lib foydalanish kerak. SHu narsadan kelib chiqish mumkinki, sahifadagi grafika Web-ustasi xohlagandan ko`ra ozroq bo`lishi kerak. Foydalanuvchilarda sabr yetishmasligi mumkin va ular dokumentni to`la ochilmasidan turib yopib yuborishadi. Sismtema javobining kechikishi foydalanuvchining

g'ashini keltiradi. Hozir Internetning kanallar infrastrukturasini ishlash qanchalik og'irligini hamma yaxshi tushunadi. SHuning uchun kechikish vaqti sutka vaqtiga qarab 15-60 sekundgacha o'zgarib turadi. endi tasavvur qiling, klientda faqat 19200 bit/s uchun modem bo'lsin. Bundan oshig'iga Rossiya telefon liniyalarida erishish qiyin. U holda bir minut ichida, yani klientning sabri tugaguncha, faqatgina 170 Kbayt ma'lumot uzatish mumkin. SHundan kelib chiqib, dokument o'lchami bundan katta bo'lmasligi lozim.

SHuni ta'kidlash kerakki, boshqaruv paneli, firma nomi va logotipi odatda grafik elementlar shaklida bajariladi. Maketini yasagandan keyin *HTML* va *WWW* ning samonaviy texnologiyalari tomonidan tavsiya qilinadigan boshqa vositalar yordamida amalga oshirishni boshlash mumkin.

Web-bo'g'imni yaratib bo'lib, uni Internetga joylashtirish kerak. Bu yerda ikkita variant bo'lishi mumkin: birinchisi – Web-server va Web-bo'g'im bilan birga ofisingizda turgan kompyuterdan foydalanish va ajratilgan yoki kommutirli liniya bo'yicha Internetga ulanish; ikkinchisi – Web-bo'g'imni joylashda maxsus tashkilotlar xizmatidan foydalanish.

Ikkinchi variantni ko'rib chiqamiz. Web-sahifaga kirishni ta'minlovchi providerni to'g'ri tanlash sizning klientlaringizga maksimal qulaylik bilan ma'lumotlarni olish imkoniyatini beradi. Bundan tashqari Web-server tomonidan maxsus imkoniyatlar berilishi Web-bo'g'imni ishlab chiqishni engillashtiriladi.

Sizning Web-bo'g'imingizni o'z serveriga joylashtiradigan provayderni tanlashda nimaga e'tibor berish zarur?

Kanalning o'tkazish qobiliyati. Sizning xaridorlaringiz sahifani yuklanishini ko'p kutib qolmasliklari uchun provayder sekundiga 1-2 Mbit tartibidagi ishonchli yuqori tezlikdagi aloqaga ega bo'lishi kerak.

Server tomonidan SSI (Server Side Includes, server tomonidan qo'ilma) *provayderini qo'llab-quvvatlash*. SSI dan foydalanish Web serverga foydalanuvchiga jo'natilayotgan HTML-dokumentga kichik hajmli dinamik ma'lumotlarni bevosita qo'shish imkoniyatini beradi. So'ralgan HTML-sahifa SSI elementlarini qidirib, "ko'rib chiqiladi". Bunday elementni topsa, server talab qilingan dinamik ma'lumotni qo'shadi. SSI yordamida bir faylni ikkinchisining ichiga joylashtirish, CGI-ssenariyalarni bajarishi va boshqa ma'lumotlarni uzatishi mumkin. SSI ning qanday funksiyalari provayder serveri tomonidan qo'llanishini aniqlash lozim.

Provayder serveri tomonidan CGI-ssenariyalarni qo'llab-quvvatlanishi. CGI (Common Gateway Interface, umumiy shlyuzli interfeys) — Web-serverga ixtiyoriy amaliy dasturlarni bajarishga imkon beruvchi spesifikasiya. Bunday dasturlarning (ssenariya yoki "skriptlar") ishlashi natijasida HTML-dokumentlar yaratiladi. CGI-ssenariyalar yordamida foydalanuvchidan ma'lumotlar qabul qilinishi, Web-sahifalarda muloqotni tashkil qilish, ma'lumotlar bazalariga so'rovlar qilish kabilarni amalga oshirish mumkin. CGI-ssenariyalarni istalgan keng tarqalgan dasturlash tillari: Perl, Basic, C, C++, Pascal va boshqalar yordamida yaratish mumkin.

Yz vaqtda qayta kodlashtirishning qo'llab-quvvatlanishi. Afsuski, turli xil platformalar (Windows, Mac, Unix va boshqalar)da Internetda ishlaganda rus tili uchun turli xil kodlashtirishlar qabul qilingan. Foydalanuvchiga sahifalarni ko'rish oson bo'lishi uchun provayder Web-serveri tushayapgan talabga binoan dokumentni avtomatik tarzda qayta kodlashtira olishi kerak. Aks holda yoki sizning Web-bo'g'imingiz ayrim- kiruvchilar uchun o'qib bo'lmaydiga bo'lib qoladi, yoki Web-bo'g'imning bir nechta nusxalarini – har bir kodlash usuli uchun bittadan-tayorlash kerak bo'ladi.

Sahifani yangilab turish usuli. Odatda sahifalar FTP (File Transfer Protocol, Fayllarni uzatish protokoli) protokoli bo'yicha yangilab turiladi. Ayrim FTP-klientlar provayder kompyuteridagi fayllar bilan xuddi o'zining kompyuteridagi fayllar singari ishlash imkoniyatini beradi, yani nusxa olish, o'chirish, qayta nomlash va hokazo.

Odatda Web-bo'g'inni joylashtirish xizmatini provayder o'ziga to'lov evaziga yoki butunlay bepul amalga oshiradi.

Web-bo'g'in ostida elektron pochta adresi va boshqa xizmatlar bilan joy ajratadigan xizmatlar mavjud. qoidaga binoan bunday "bepul" joylashtirishning sharti bu reklama uchun sizning sahifangizdan joy olishdir. Undan tashqari sizning fayllaringizning o'lchamlariga chegaralar qo'yiladi.

1.3. Maummoning qo'yilishi va uning amaliy ahamiyati

Ma'lumki, bugungi kunga qadar axborotlashtirish va dasturiy mahsulotlar ishlab chiqish bo'yicha bo'yicha qo'plab qaror va nizomlar ishlab chiqildi. Jumladan, O'zbekiston Respublikasining «Axborotlashtirish to'g'risida»gi Qonuni (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi, 2004 y., 1-2-son, 10-modda) va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2013 yil 20 sentyabrda PQ-2042-son «Mamlakatimizning dasturiy ta'minot vositalari ishlab chiquvchilarini rag'batlantirishni yanada kuchaytirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qarori (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2013 y., 39-son, 508-modda) hamda Dasturiy ta'minot vositalari ishlab chiquvchilarining milliy reestri to'g'risidagi nizomlar ishlab chiqildi.

Bu esa, biz bo'lg'usi mutaxassilar oldiga o'ziga xos zamonaviy talablarni qo'yadi. Bitiruv malakaviy ishi mavzusida keltiriblangan muammani hal qilinishida ham asosiy urg'uni axborotlashtirish va tarmoqda axborot oqimini kuchaytirish, ya'ni o'zbek tilidagi manbalarni yanada ko'paytirish hamda shu asnoda Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish mavzusi asosida quyidagi masalalarni hal qilish talab kilinadi:

- Internet tarmog`i uchun Web-saytlarni yaratish, ularga qo`yiladigan asosiy talablar va ularning tahlilini ishlab chiqish;
- Interfaol muloqatli internet axborot ashëlarini tahlil qilish;
- Web saxifa yaratish uchun qo`yiladigan talablarni shakllantirish;
- Kasb-hunar kollejini saytini yaratish bo`yicha boshlang`ich ma`lumotlarni shakllantirish va umumiy strukturani ishlab chiqish;
- Axborot texnologiyalari asosida elektron Web saxifalarni yaratish bosqichlari xakida manbalarni shakllantirish;
- “Web sayt yaratish” mavzusini o`qitishni amaliy dars ssenariysini ishlab chiqish;
- Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish;
- WEB saxifani yaratish texnologiyasini ishlab chiqish;
- O`rgatuvchi elektron qo`llanmalarni yaratishda texnika xavfsizligi qoidalarini ishlab chiqish;
- Hayot faoliyati xavfsizligi bo`yicha tahliliy fikrlarni keltirib o`tish;
- Bitiruv malakaviy ishi bo`yicha bajarilgan ishdan olingan natijalar bo`yicha xulosani keltirib o`tish talab qilinadi.

YUqoridagi fikrlardan ko`rinadiki, yangi axborot texnologiyalarini o`quv jarayoniga qo`llash bilim olishda katta imkoniyatlarni ochib beradi. Xususan, kasb-xunar kollejlarda va oliy ta`lim muassasalarida o`qitiladigan dasturlashga oid fanlar bo`yicha mustaqil t`lim olish uchun, qolaversa dasturiy vositalardan foydalanishga, turli sayt yaratish dasturlardan foydalanishga qiziquvchi talabalar uchun bu yo`nalishda faoliyat olib borish ta`limda yangi axborot texnologiyalarini qo`llab ilm olish saviyasini oshirib beradi.

Bitiruv malakaviy ishining asosiy maqsadini qisqacha aytib o`tadigan bo`lsak, asosiy maqsad Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish va o`quv jarayoni hamda kasb – hunar kolleji faoliyatiga oid ma`lumotlar bilan internetda yoritib borish uchun yangi axborot texnologiyalarini qo`llash talab qilinadi.

2-bob. Kasb-hunar kollejini sayтини yaratish bo'yicha boshlang'ich ma'lumotlarni shakllantirish va umumiy strukturani ishlab chiqish

2.1. *Axborot texnologiyalari asosida elektron Web saxifalarni yaratish bosqichlari xakida*

Biz yuqorida Web sayt yaratish uchun foydalaniladigan vositalar bilan tanishib utdik. Endi bu vositalar asosida Web sayt yaratish uchun zamonaviy yangi texnologiyalarni keltirib o'taylik.

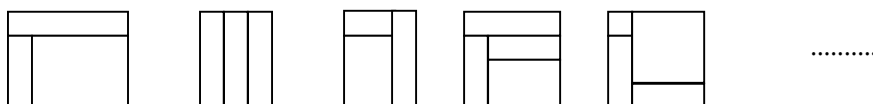
Ma'lumki har bir yaratilgan sayt o'zining ichki strukturasi ega bo'ladi. Lekin sayt yaratish uchun umumiy bo'lgan bosqichlar mavjud bo'lib, bu bosqichlarni quyidagicha keltirib o'tish mumkin:

1. Yaratiladigan Web sayt bo'yicha zaruriy axborotlarni to'plash.

Bu bosqichda berilgan mavzu bo'yicha zaruriy axborotlar to'planadi. Masalan: kollej haqidagi ma'lumotlar, kollejning administrativ tuzilishi, har bir shtatning bajaradigan vazifasi, shtatlar bo'yicha o'zaro bog'liqlik, sinflar, uyushma va kengashlar, ularning vazifalari bo'yicha ma'lumot to'planadi. Bu ma'lumotlarni Word redaktori yordamida kompyuterga kiritib, ma'lum bir formatga solinadi. SHuningdek barcha ma'lumotlarni tayyorlab olingach keyingi bosqichga o'tiladi.

2. Yaratiladigan Web saytning umumiy strukturasi hosil qilish.

Bu bosqichda yaratiladigan Web sayt uchun shablonlarni tayyorlanadi. Bu shablonlarni saytni yaratayotgan dizayner hamda programmistning mahorati bilan ham bog'lash mumkin. CHunki, dasturiy vositalarning o'zida ham maxsus shablonlar mavjud bo'lib, bu shablonlardan foydalanish yoki yangi shablon yaratish ham mumkin. Quyida shablon uchun bir nechta variantni freym va javallarni keltirib o'taylik.

3. Saytga tegishli saxifalarni o'zaro bogash.

Bu bosqichda har bir yaratilgan saxifani bir-biri bilan o'zaro boglab, sayt uchun zanjir xosil qilinadi.

4. Saytga dizayn berish bo'limi.

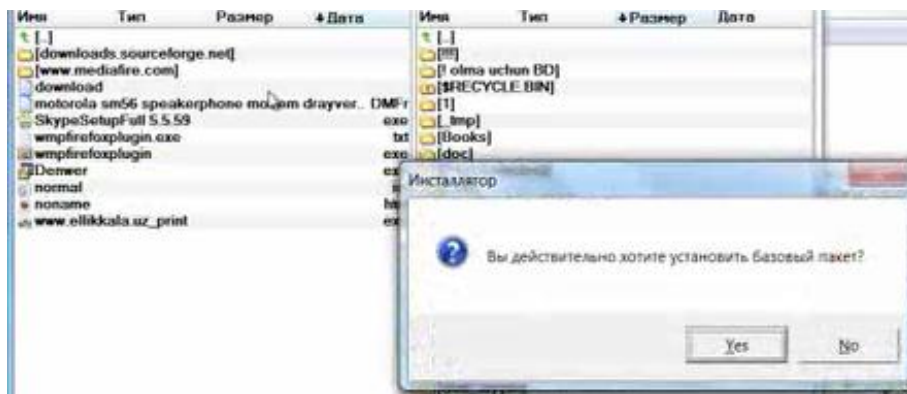
Bu bosqichda har bir saxifani dizayn jixatdan yanada kuchaytiriladi, qo'shimcha bezaklar beriladi.

5. Yaratilgan Web saytni tekshirish.

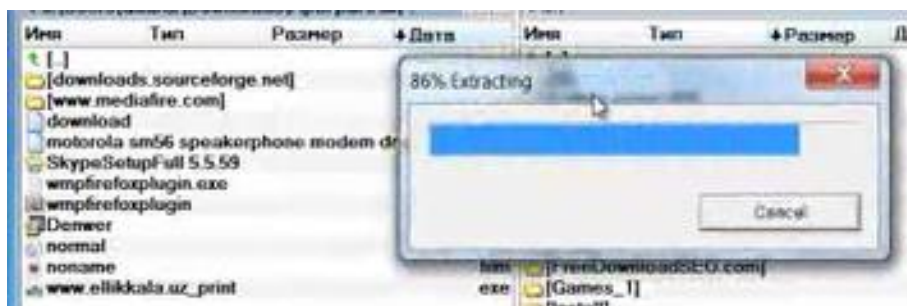
Bu bo'limda yaratilgan saytni nazoratdan o'tkazib, ishlash jarayoni tekshiriladi. Bu tekshirishning eng qulay usuli bu saytni boshqa kompyuterda ishlatib ko'rish va o'zaro bogliqlarni tekshirib chiqish xisoblanadi.

2.2. *Dinamik saytlarni yaratishda WordPress dasturi va uning imkoniyatlarining sharhi*

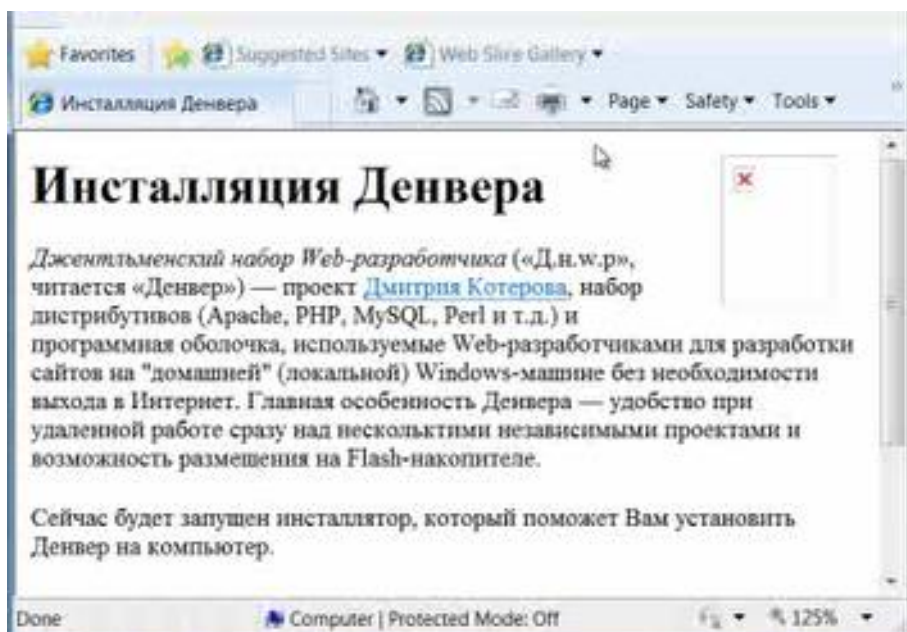
Dinamik saytlarni yaratishda foydalaniladigan dasturiy vositalardan biri WordPress bugungi kunda eng ommabop hamda foydalanishga qulay bo'lgan dasturiy vositalardan biri hisoblanadi. Bu dasturiy vositani foydalanishdan oldin Denwer ma'lumotlar bazasi bilan ishlovchi tizimlardan birini o'rnatish talab qilinadi. SHuning uchun denwer ni avval o'rnatib olamiz. Buning uchun denwer.exe faylini ustida sichqoncha tugmasini bosamiz. Ekranda quyida keltirib o'tilgan ko'rinish g'osil bo'ladi:

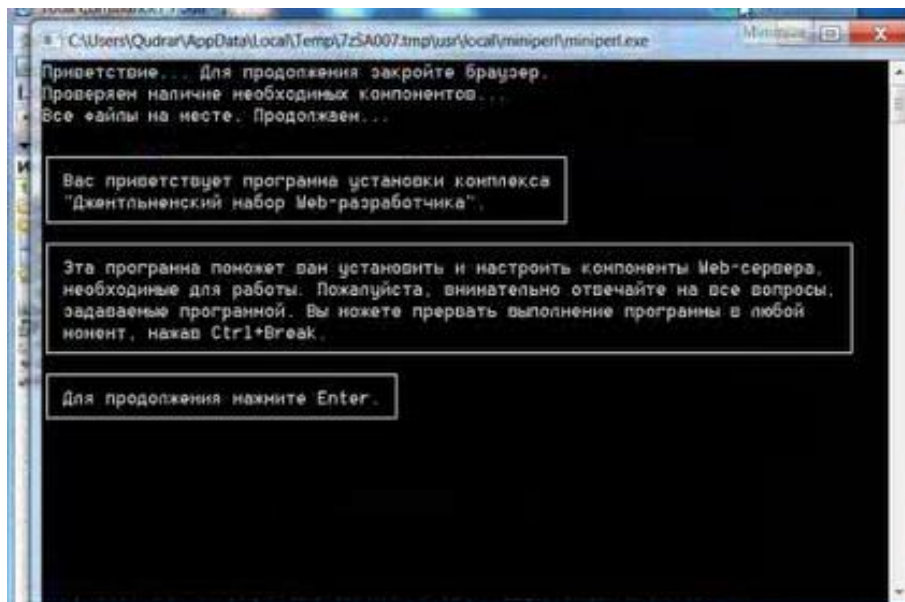
Bu yerda haqiqatda dasturni o`rnatish uchun tasdiq so`raladi. “yes” tugmasini bosib, dasturni o`rnatishni boshlaymiz. Y`rnatish jarayoni quyidagicha bajariladi:

Denver dasturini o`rnatish jarayonida quyidagi oyna hosil bo`ladi. Bu oynani yopish bilan dasturni o`rnatishni davrhom ettiriladi.

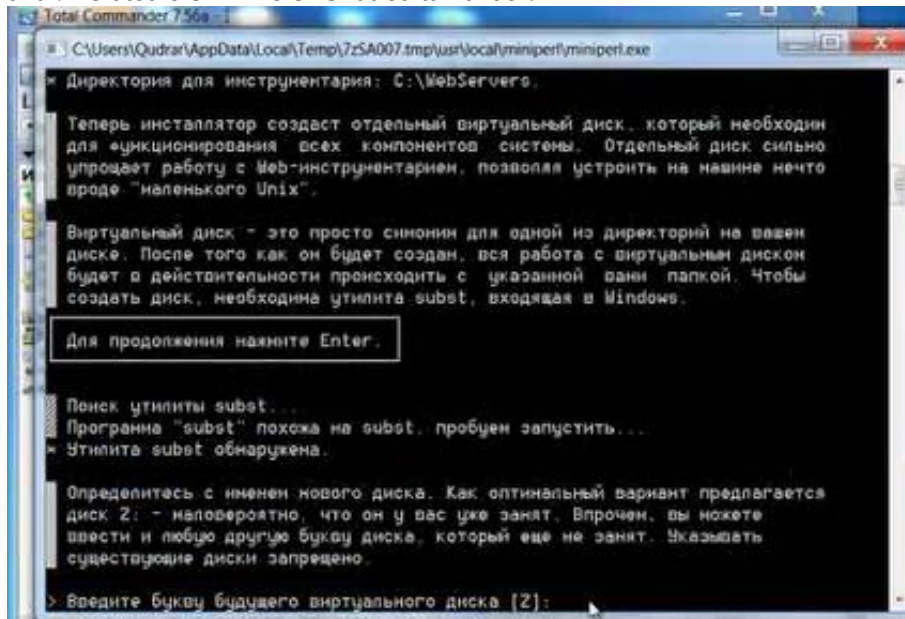

Dasturni o`rnatish jarayonida kuyidagi kurinish hosil bo`ladi. Bu oynadan “enter” tugmasini bosish orqali jarayonni davom ettiramiz:

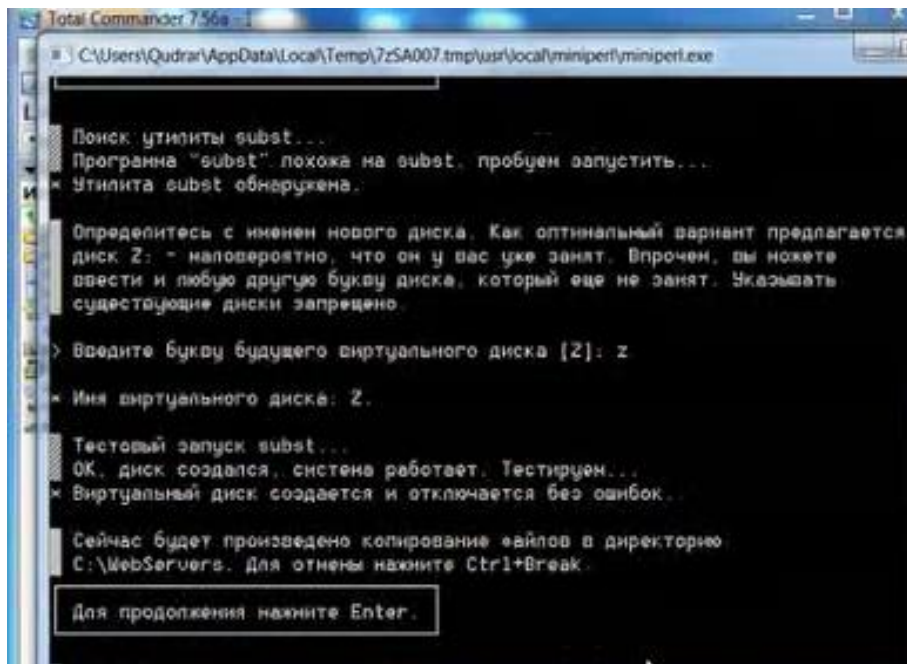

SHunday so`ng, o`rnatiladigan papkaning nomini so`raladi. Aktiv holatda c:g\WebServers papkasiga o`rnatiladi.

Dasturni o`rnatish jarayonida virtual disk uchun nom so`raladi. Agar virtual diskning nomini berilmasa, aktiv holatda disk "z" disk sifatida tanlanadi.

SHundan so`ng, kuyidagi oyna orqali ma`lumot berib, kerakli fayllarni shu papkaga tashlash jarayoni boshlanadi.


```

C:\Users\Qudrat\AppData\Local\Temp\7zSA007.tmp\usr\local\miniperl\miniperl.exe

Поиск утилиты subst...
Программа "subst" похожа на subst, пробуем запустить...
* Утилита subst обнаружена.

Определитесь с именем нового диска. Как оптимальный вариант предлагается
диск Z: - маловероятно, что он у вас уже занят. Впрочем, вы можете
ввести и любую другую букву диска, который еще не занят. Указывать
существующие диски запрещено.

> Введите букву будущего виртуального диска [Z]: z

* Имя виртуального диска: Z.

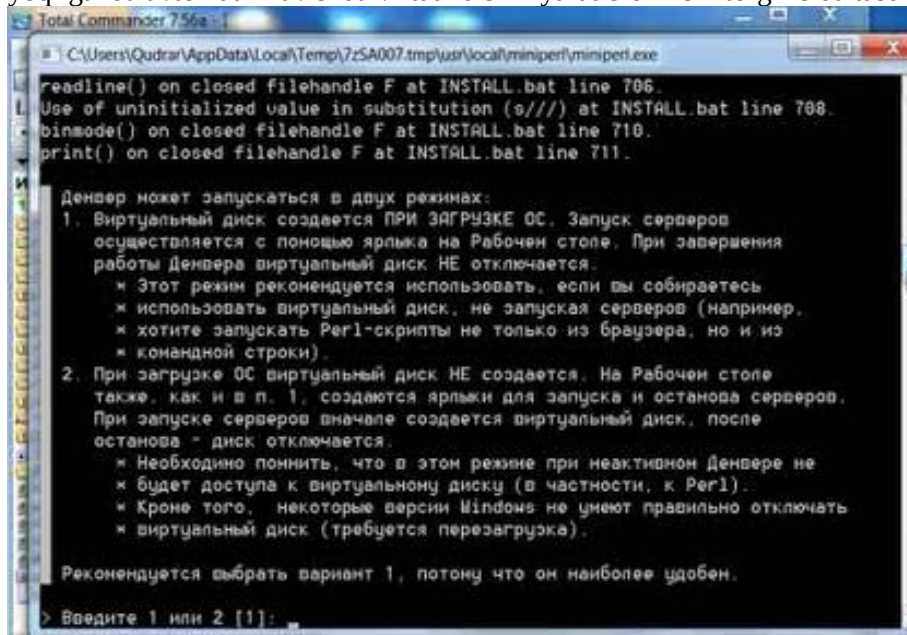
Тестовый запуск subst...
OK, диск создан, система работает. Тестируем...
* Виртуальный диск создается и отключается без ошибок.

Сейчас будет произведено копирование файлов в директорию
C:\WebServers. Для отмены нажмите Ctrl+Break.

Для продолжения нажмите Enter.

```

Kuyidagi oynada esa, virtual diskni foydalanuvchi tomonidan aktivlashtirilishi yoki kompyuterni yoqilganda avtomatik ravishda virtual diskni yaratib olinishi to'g'risida tasdiq olinadi.


```

C:\Users\Qudrat\AppData\Local\Temp\7zSA007.tmp\usr\local\miniperl\miniperl.exe

readline() on closed filehandle F at INSTALL.bat line 706.
Use of uninitialized value in substitution (s///) at INSTALL.bat line 708.
binmode() on closed filehandle F at INSTALL.bat line 710.
print() on closed filehandle F at INSTALL.bat line 711.

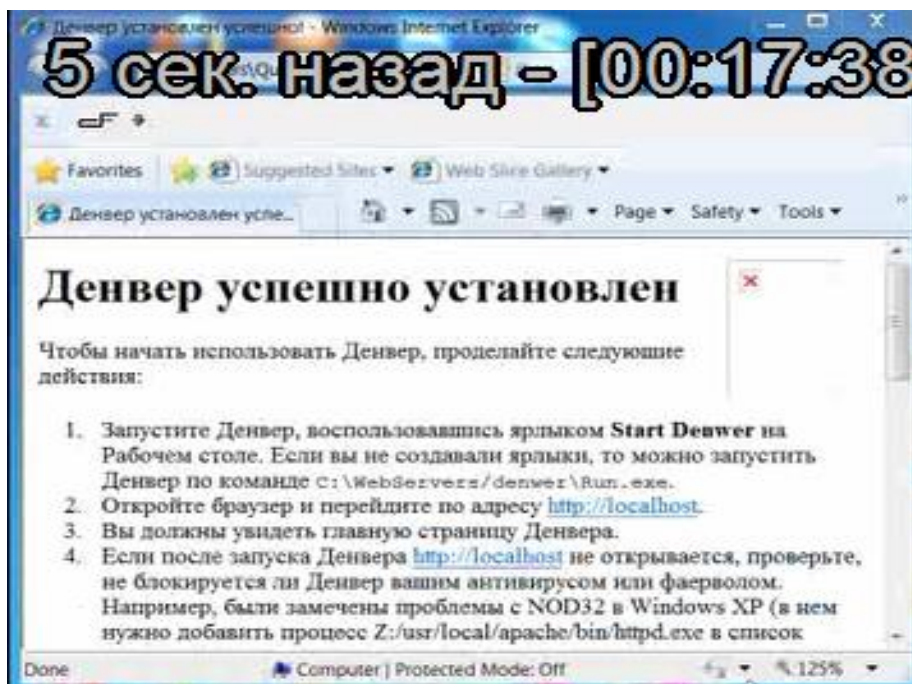
Денвер может запускаться в двух режимах:
1. Виртуальный диск создается ПРИ ЗАГРУЗКЕ ОС. Запуск серверов
осуществляется с помощью ярлыка на Рабочем столе. При завершения
работы Денвера виртуальный диск НЕ отключается.
* Этот режим рекомендуется использовать, если вы собираетесь
* использовать виртуальный диск, не запуская серверов (например,
* хотите запускать Perl-скрипты не только из браузера, но и из
* командной строки).
2. При загрузке ОС виртуальный диск НЕ создается. На Рабочем столе
также, как и в п. 1, создаются ярлыки для запуска и остановки серверов.
При запуске серверов вначале создается виртуальный диск, после
остановки - диск отключается.
* Необходимо помнить, что в этом режиме при неактивном Денвере не
* будет доступа к виртуальному диску (в частности, к Perl).
* Кроме того, некоторые версии Windows не умеют правильно отключать
* виртуальный диск (требуется перезагрузка).

Рекомендуется выбрать вариант 1, потому что он наиболее удобен.

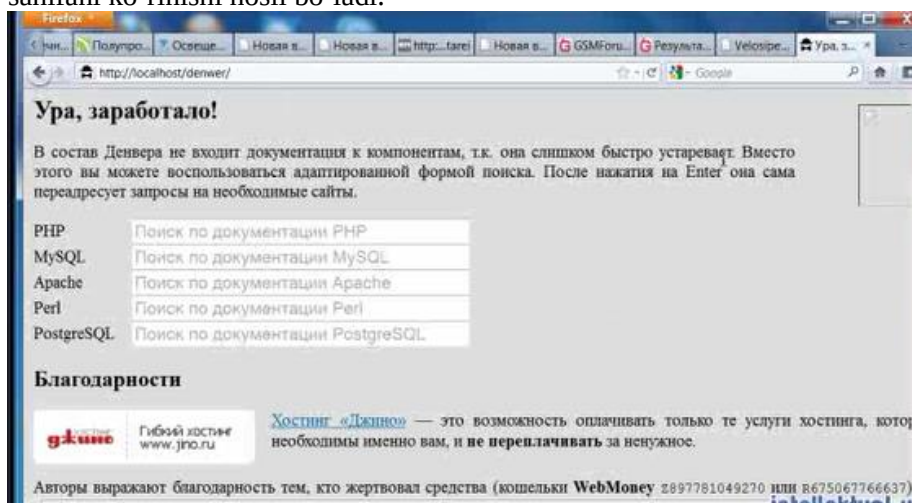
> Введите 1 или 2 [1]:

```

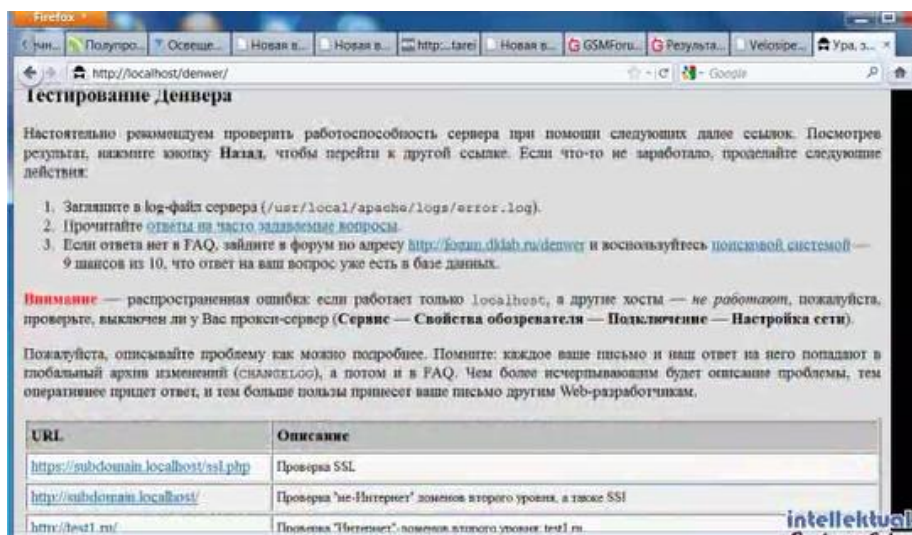
Bu yerdan biz "1" ni tanlaymiz. SHundan so'ng kuyidagi oynada keltirib o'tilgan ma'lumot, ya'ni Denver dasturini muvoffaqiyatli o'rnatilganligi to'g'risidagi ma'lumt beriladi.

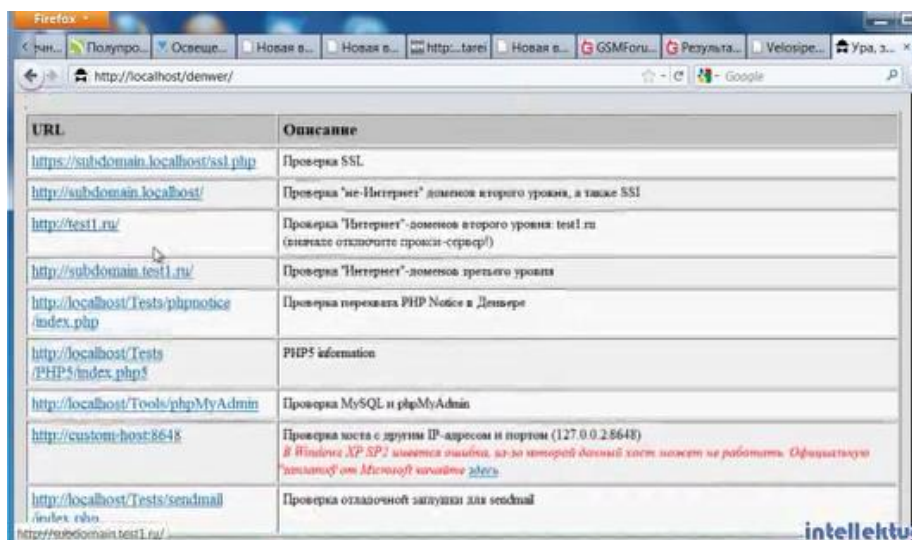

Brauzer oynasidan “//localhost/denwer/” buyrugini yozib “Enter” tugmasini bossak ekranda quyidagi sahifani ko`rinishi hosil bo`ladi.

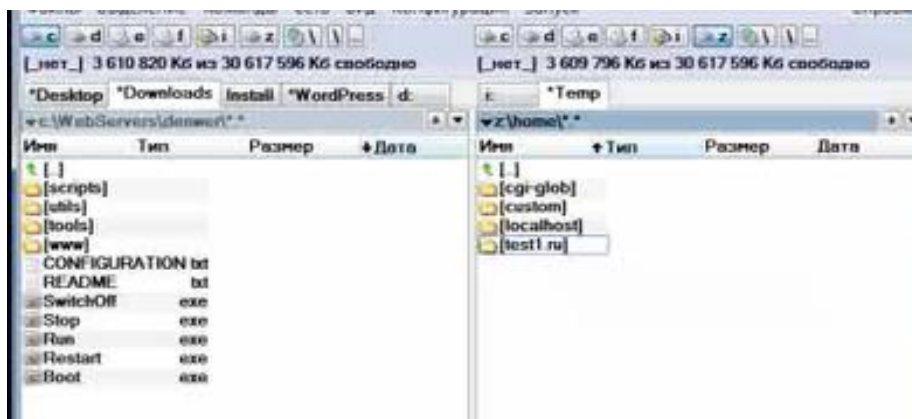

SHuningdek, denverni to`g`ri o`rnatilganligini tekshirish uchun maxsus test bo`limi mavjud bo`lib, uni oyna ko`rinishi quyidagicha keltirib o`tiladi:

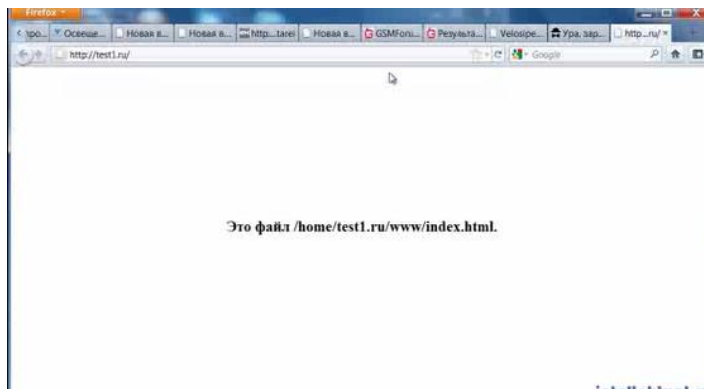

Denver dasturini fayllar tizimiga ahamiyat bersak, S diskda "c:g\WebServersg`denwerg`" papkasida denverni ishga tushiruvchi, qayta ishga tushiruvchi hamda ishini to`xtatuvchi maxsus fayllarni ko`rishimiz mumkin bo`ladi:

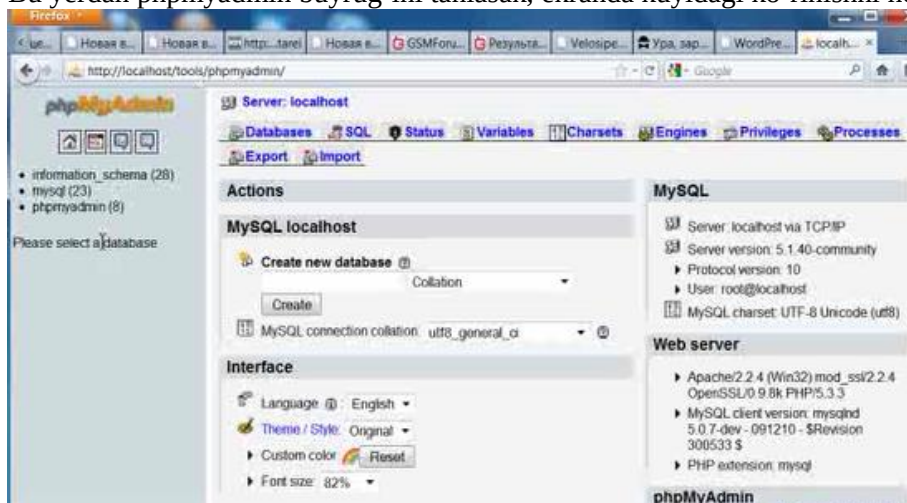
Virtual yaratilgan diskdan testdan o`tkazish uchun test1.ru papkasi ichidan index.html faylini ishga tushiriamiz hamda ekranda kuyidagi natijani hosil qilamiz:

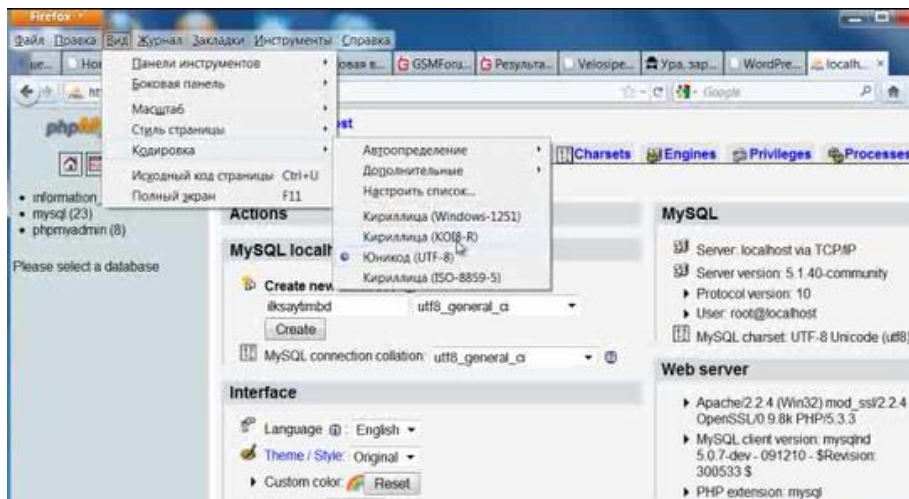
Sayt uchun ma'lumotlar bazasini yaratish uchun `//localhost/tools/phpmyadmin/` buyrug'ini brauzer oynasida kiritamiz va ekranda quyidagi ko'rinishni hosil qilamiz:

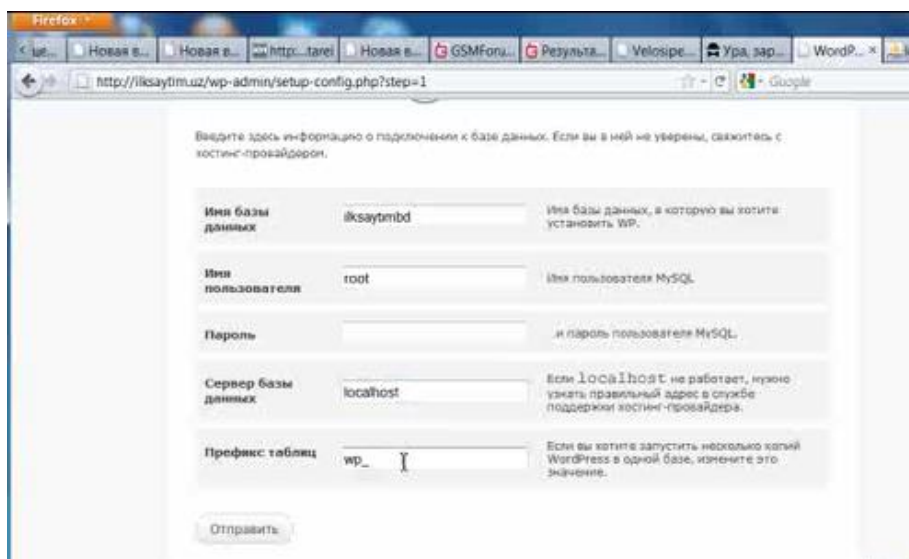
Bu yerdan phpmyadmin buyrug'ini tanlasak, ekranda kuyidagi ko'rinishni hosil qilamiz:

Bu oynadan “Create New database” oynasiga yaratiladigan bazani nomini kiritamiz. SHuningdek, bazaga kiritiladigan ma'lumotlarning shrifti uchun kiril alifbosini tanlaymiz.

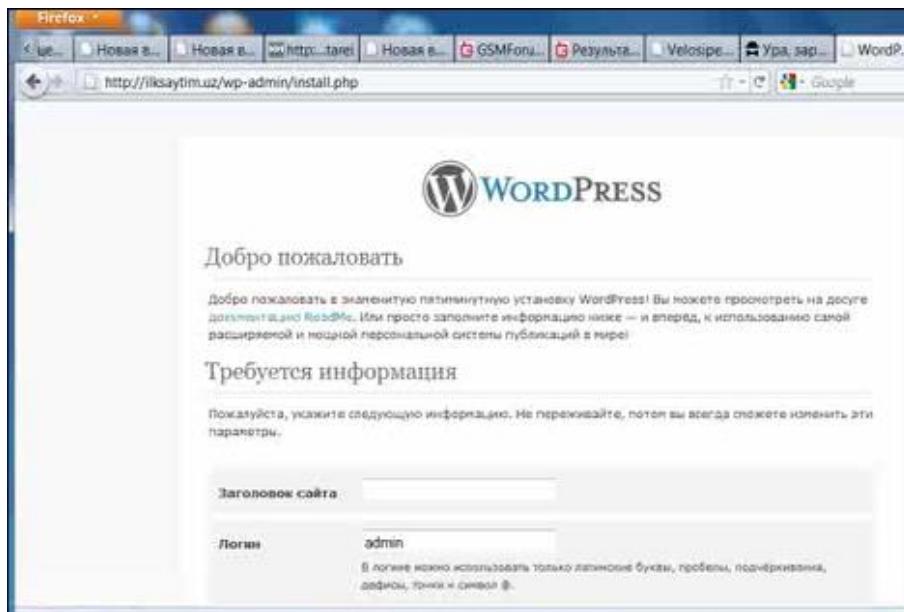
Ma'lumotlar bazasini yaratib bo'lgach, uning nomini albatta esda saklab kolinishi lozim. YAratiladigan saytni ishga tushirib ekranda quyidagi ko'rinishni hosil qilamiz:

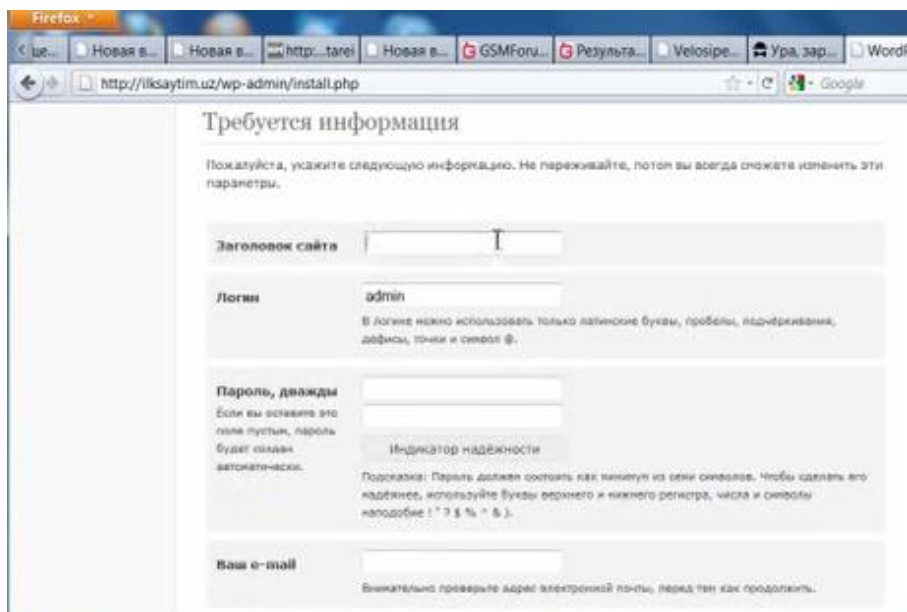
“otpraviv” tugmasini tanlash orqali kuyidagi oynani hosil qilamiz:

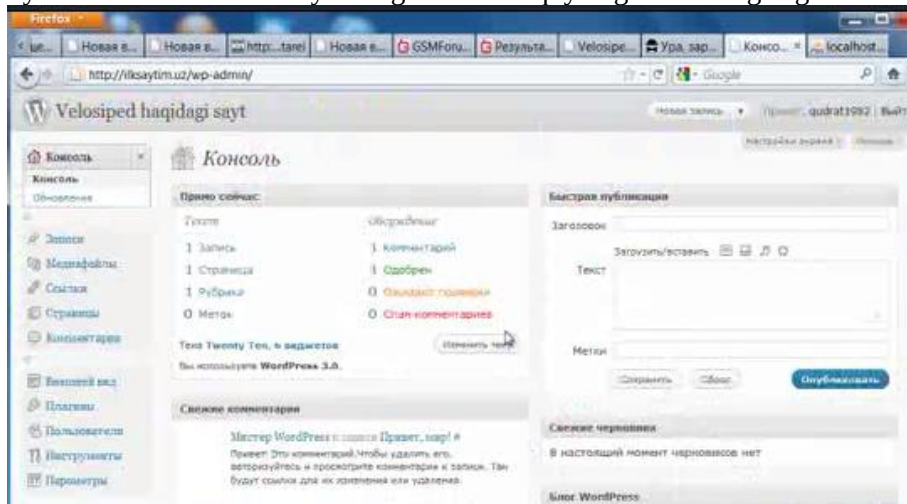
“Zapustit ustanovku” tugmasini bosish orqali administratorning login va parolini hamda saytning bosh qismidagi yozuvini kiritish oynasiga o'tiladi:

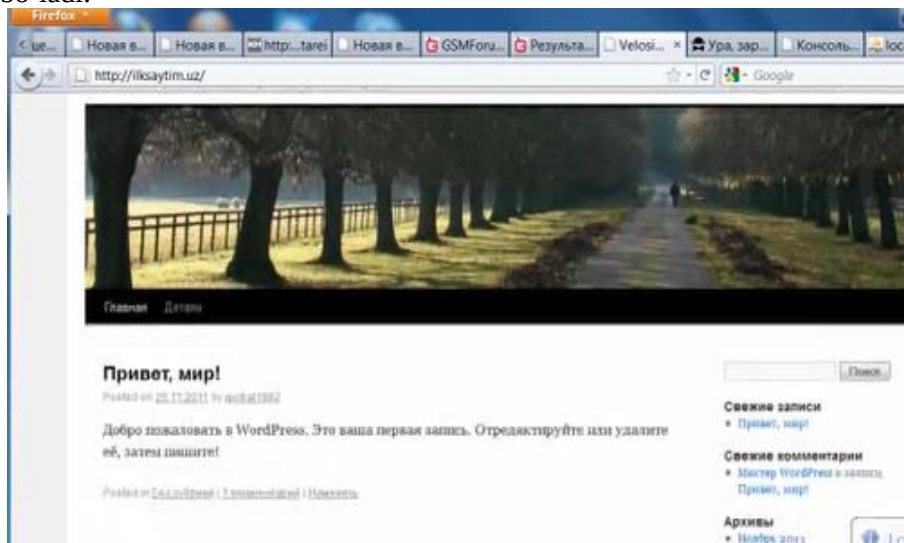
Endi, administratorning nomini hamda saytga o'zgartirish imkonini beruvchi maxsus parolni kiritish oynasiga o'tamiz. Bu oynaning ko'rinishi quyidagicha bo'ladi:

Administrator nomini va parolini tanlaganimizdan so'ng ekranda wordpress dasturining sayt yaratish oynasi hosil bo'ladi. Bu oynaning ko'rinishi quyidagicha shaklga ega bo'ladi:

Saytimizning ilk ko`rinishini ishga tushiramiz. Biz yaratayotgan saytning bosh ko`rinishi quyidagicha bo`ladi.

Keltirib o`tilgan wordpress oynasining ishchi holatida saytni takomillashtirishimiz hamda uni yanada samarali ishlashi uchun ko`shimcha ma`lumotlarni kiritib borishimiz mumkin bo`ladi.

2.3. *“Web sayt yaratish” mavzusini o`qitishni amaliy dars ssenariysini ishlab chiqish*

Maqsad: «Web sayt yaratish» mavzusi bo`yicha o`quvchilar bilimini tekshirish.

Materiallar: o`yinli texnologiyalar.

Vaqt: 2 akademik soat.

SHakl: Guruhda ishlash.

Metod: «Aylanma stol»

Mashg`ulotning borishi:

1. Tashkiliy qism. Guruh talabalari har biri 8 ta o`quvchidan iborat guruhlariga bo`linib, aylana bo`ylab o`tkizaladi. Har bir guruh oldidagi stolga 8 ta sarlavha yozilgan varaqlar qo`yiladi.

2. Y`qituvchi quyidagicha tushuntirish ishini olib boradi.

Stol ustidagi 8 ta varaqning har birini sarlavhasida ma`lum bir aniq masalaning g`oyasi yoki algoritmi yozilgan. Har biringiz uning tagiga, ushbu usul bilan bog`liq bo`lgan biror masala dasturini yoki algoritmini yozasiz. SHundan so`ng chap tarafdagi qo`shningizga uzatasiz. Sizga o`ng tarafingizdan kelgan qog`ozni to`ldirasiz va yana chap tarafingizdagi qo`shningizga uzatasiz toki birinchi to`ldirgan varag`ingiz o`zingizga qaytib kelguncha.

3. Guruhlar ishini boshlaydilar

4. Varaqlar o`z «egalariga» qaytib kelganidan so`ng muhokama bosqichi boshlanadi. U quyidagicha tashkil etiladi:

a) Biror guruhning vakili o`zining varag`ini doskaga ilib, o`z guruhining g`oyalarini o`qib beradi.

Masalan:

Web sahifa – saxifa tashkil etish

Sayt yaratish – saxifalarning o`zaro bog`liqligi keltiriladi.

Oddiy saxifa shaklidagi – kurinishlari keltiriladi.

Har bir tarkatilgan kogoza o`zining sarlavhasi bor. YAratish usullari keltiriladi: saxifa shaklida, dastur shaklida.

Saxifani yaratish texnologiyasini ishlab chiqish kerak.

Algoritm uchun saxifani ishlab chiqish kerak

Saxifani tahlil qilib natijani asoslab berish kerak

Sahifani namoyish qilib natijani tekshirib kurish kerak.

b) Bitta guruh varog`ini doskada tushuntirayotgan paytda, qolgan guruhdagilar bir xil g`oyalarni chizib tashlaydilar. SHundan so`ng ikkinchi guruh vakili o`zining varog`ini ilib, qolgan g`oyalarni o`qiydi;

v) barcha guruhlar o'z g'oyalarini o'qib eshittirganlaridan so'ng, agar boshqa qo'shimchalar bo'lmasa, qarab chiqilayotgan tushuncha bo'yicha muhokama to'xtatiladi;

g) qolgan tushunchalar ham yuqoridagi kabi qarab chiqiladi.

Ushbu metodni «Web sayt yaratish» mavzusida qo'llash quyidagi ijobiy natijalarni beradi:

- 1) katta hajmdagi materialni qamrab oladi;
- 2) o'quvchilar bilimini chuqurlashtiradi;
- 3) saxifalarni yaratish boiqichlarini, masala mohiyati tushunishga yordam beradi;
- 4) Sahifalar asosida sayt yaratish buyicha bilimlarini yanada kuchayishiga amaliy yordam beradi;
- 5) mavjud bilimlarni mobilizasiya qilish va ularni turli vaziyatlarda qo'llash malakalari shakllanadi;
- 6) guruhda ishlash ko'nikmalari rivojlanadi;
- 7) o'quvchilar jamoaviy konsultasiya oladilar;
- 8) ma'lum mavzu bo'yicha o'zining bilimlarini qisqa va asosli bayon qilish malakalari shakllanadi.

Bundan tashqari darsda quyidagi o'yinli texnologiyalarni qo'llanilishi mumkin.

1. Hotira mashqi.

Ushbu o'yin butun guruh bo'yicha o'tkaziladi. Y'qituvchi mavzuga oid terminlar, so'zlarni o'qib eshittiradi, bu paytda o'quvchilar faqat o'qituvchi o'qib berayotgan narsalarni eshitadilar. Y'qituvchi ma'lum bir miqdordagi, masalan 10 ta so'zlarni o'qib eshittirib bo'lgandan 5 soniya o'tgach o'quvchilarga "YUqorida o'qiganlarimni orasidan eslaringda qolganini yozib beringlar" deydi va ma'lum bir vaqt beradi. Y'qituvchi o'qib eshittiradigan 10 ta termin:

- 1) tasvir
- 2) rangli
- 3) sahifa
- 4) giperishorat
- 5) zakladka
- 6) belgi qo'yish
- 7) tugma
- 8) Layer
- 9) freym
- 10) sayt

Vaqt o'tgach o'qituvchi natijalarni e'lon qiladi, ya'ni quyidagicha:

1. 9-10 tagacha, eslab qolish qobilyati yuqori;
2. 7-8 tagacha, eslab qolish qobilyati o'rta;
3. 5-6 tagacha, eslab qolish qobilyati past;
4. 4 tagacha, eslab qolish qobilyati o'ta past.

2. Koptok otish.

Ushbu o'yinni o'tkazish uchun guruhdagi talabalar uch guruhga bo'linadi. Har bir guruhga bittadan guruh sardori saylanadi. Sinf honasida guruhlar joylashuvi quyidagicha bo'ladi:

Birinchi guruh birinchi qatarga joylashadi, ikkinchi guruh ikkinchi qatarga joylashadi, uchinchi guruh uchinchi qatarga joylashadi. Guruhlar joylashib bo'lgach har bir guruh sardorlari Y'qituvchi aytgan joyga borib, ya'ni o'z guruhlaridan ajralib chiqib ularni to'g'risiga turadilar.

Y'qituvchi qo'lidagi kaptokni birinchi guruh tomon uloqtiradi. qaysi o'quvchi kaptokni ilib olsa o'sha o'quvchiga o'qituvchi mavzu bo'yicha savol beradi, agar o'quvchi savolga to'g'ri javob bersa birinchi guruhga ball yoziladi, agarda to'g'ri javob bermasa bu savolga guruh sardori javob beradi, guruh sardori to'g'ri javob bersa birinchi guruhga ball yoziladi, agarda guruh sardori ham javob bera olmasa birinchi guruhga ball yozilmaydi. SHu tariqa qolgan guruhlar bilan ham shunday o'yin o'tkaziladi. Y'yin tugagach uchala guruhning ballari hisoblanib o'rinlarga g'olibni aniqlanadi. Y'qituvchi bu o'yin orqali ko'p o'quvchilarni baholash imkoniga ega bo'ladi.

Y'qituvchi berishi mumkin bo'lgan savollar:

1. Saxifa nima.
2. Saytlarni yaratuvchi dasturiy vositalarga vositalarga misol keltirig.
3. Tasvir sifatini oshirish nima uchun kerak.
4. Tasvir sifatini oshiruvchi dasturlarni sanab bering.

5. Dasturiy vositalarda sayt yaratish uchun qanday ish bajarilishini tushuntiring.
6. Saytda qanday tasvirlar ishlatiladi.
7. Qanday tasvir turlarini bilasiz.

Xulosa qilib aytganda, pedagogik texnologiya yutuqlaridan foydalanuvchi o'qituvchi, o'zi ko'nikib ketgan anchagina odatdagi ish usullaridan voz kechishi, shu bilan birga, pedagogik texnologiya imkoniyatlarini chuqur o'zlashtirib, undan o'quv jarayonida samarali foydalanish yo'llarini topish bo'yicha ijodiy izlanib borishi zarur.

Nimani baholash kerak ?

Nazariy bilimlarni ;

amaliy ko'nikma va ma'lakalarni ;

hulq atvor va shahsiy fazilatlarini .

Qachon baholash kerak?

Ta'lim jaroyoni boshida (Boshlang'ich baholash);

Ta'lim jaroyoni davimida (Joriy baholash);

Ta'lim jaroyoni yakunida (yakuniy baholash);

Baholashning asosiy xususiyatlari ;

Ta'lim maqsadiga yo'nalganlik ;

Muntazam o'tqazib borish ;

Pedagogik , psixologik huquqiy ta'moillariga asoslanganlik ;

Umumiy qabul qilingan natija standartlariga asoslanganlik.

Ta'lim oluvchilarning bilimini baholash quyidagi besh balli tizim asosida olib boriladi:

“5”(a'lo) ball o'quvchining o'quv dasturi mazmunini chuqur vato'la egallab olgani , o'quv matiriyallarida nazariy va faktik jihatlarini ajrata bilgani , muataqil ravishda javob qila olgani, aytilgan ta'riflarni tishuntirishni izohlay olishi, shuningdek javobni to'g'ri uslubda va badiiy shaklda ekanligi uchun qo'yiladi. Javob ishonchli va behato bo'lgan holda.

“4” (yahshi) ball ham materialning mazmunini chuqur va to'la o'zlashtirgani uchun, o'rganilgan tushunchalarni, qoidalarni, ta'tiflarni to'g'ri bayon eta olish va isbotlay bilish malakasi uchun qo'yiladi. Lekin ta'lim oluvchi noaniqliklarga, javob mazmunida, shakl va uslubida ayrim hatolarga yo'l qo'ygan hollarda.

“3” (o'rta) ball ta'lim oluvchi o'quv materiallardagi asosiy qoidalar va bog'lanishlarni o'tganligi va tushunishni anglatadi.

Lekin tishunchalarni yetarli darajada chuqur egallab olmaganidan dalolat beradigan hatoliklarga yo'l qo'yadi, aytadigan fikrni bayon eta olmaydi. Javobida birlik yo'q bo'ladi. Ta'lim oluvchi odatda ta'lim beruvchining yordami bilan javob bergan hollarda.

“2” (yomon) ball ta'lim oluvchi sistemasiz tarqoq bilimlarga ega bo'lgan uchun qo'yiladi. U asosiy va ikkinchi darajali narsalarni ajratmaydi, nazariy va faktik mazmunning bir-biridan farqini bilmaydi. Ta'lim oluvchi odatda yod olingan iboralarni takrorlaydi, bundan na uning o'zida va na ta'lim beruvchida qanoatlanish hissi tug'ulmaydi. Bu bilimlarning shunday bir darajasiga dasturdagi materiallarni bundan keyigi o'rganilishini unga asoslanib tashkil etib bo'lmaydi. Bunday bilimlar aqliy rivojlanishiga kamdan kam yordam beradi.

“1” (juda yomon) ball qachonki, talim oluvchi dasturdagi materialni bilmagan va tushunmagan, mazmunda ko'plab qo'pol hatolarga yo'l qo'ygan hollarda qo'yiladi.

Mashg'ulot so'ngida o'qituvchi erishilgan natijalarni e'lon qilishi, dars jarayonini qisqacha tahlil etishi, aktiv o'quvchilarni rag'batlantirishi, uyga topshiriqlar berishi lozim. Uyga berilgan topshiriqlarni bajarish uchun kerakli tavsiya va ko'rsatmalar berilishi, albatta ular tabaqalashtirilishi zarur. SHundan so'ng mashg'ulot yakunlanadi.

Xulosa qilib aytganda, samarali o'tkazilgan dars mashg'uloti undan ko'zlangan maqsadlarga to'laqonli erishilishini va natijada talabalarda mustahkam bilimlar xosil bo'lishini kafolatlaydi.

Dars yakunlanadi

3-bob. Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish

3.1. *Uchqo`rg`on Pedagogika kolleji sayti uchun asosiy ma`lumotlarni shakllantirish*

Endi Uchqo`rg`on pedagogika kolleji haqidagi asosiy manbalarni shakllantirib olamiz.

*Joylashgan o`rni*-Uchqo`rg`on shahri, qumto`g`on mahalla fuqarolar yig`ini, Uyg`un ko`cha № 45 uy.

Tashkil topgan yili-Ўzbekiston SSSR Ministrlar Sovetining 1980 yil 22 avgustdagi 650 raqamli qarori bilan tashkil etilgan.

Namangan viloyat ijroiya qo`mitasining 1980 yil 10 sentyabrdagi №392 qarori, Uchqo`rg`on shahar ijroiya qo`mitasining 1980 yil 11 noyabrdagi 231-2 qarori. Ўzbekiston SSSR hunar-texnika davlat qo`mitasining 1980 yil 22 avgustdagi №168-sonli buyrug`i. Namangan viloyat hunar-texnika 1980 yil 10 sentyabrdagi №134-P-sonli buyrug`i bilan-GSPTU ochilgan.

Ўzbekiston hunar-texnika davlat qo`mitasining 1983 yil 11 yanvardagi №8-sonli buyrug`i bilan 315-SPTU (o`rta-hunar texnika bilim yurti) deb qayta nomlangan.

Ўzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 11 dekabr 1996 yildagi 439-sonli qarori, Namangan viloyat xalq ta`limi boshqarmasining №242g`1-a-sonli buyrug`i bilan 17-kasb-hunar maktabi deb qayta nomlangan.

2001 yil 18 iyundagi Vazirlar Mahkamasining qaroriga asosan, kasb-hunar maktablari kollejiga aylantirildi.

Uchqo`rg`on tuman «Sardor» ko`p tarmoqli qurilish xususiy korxonasi binoni qayta ta`mirladi. 2003 yil 23 sentyabrda kollej taqdimot kuni o`tkazildi.

Ўzbekiston Respublikasi Oliy va Ўrta maxsus ta`lim vazirligi, o`rta maxsus, kasb-hunar ta`limi Markazining 2006 yil 27 maydagi 90-sonli buyrug`iga asosan, Uchqo`rg`on ijtimoiy-iqtisodiyot kollejiga aylantirildi.

Ўzbekiston Respublikasi Oliy va Ўrta maxsus ta`lim vazirligi, o`rta maxsus, kasb-hunar ta`limi Markazining 2007 yil 18 maydagi 93-sonli buyrug`iga asosan, Uchqo`rg`on ijtimoiy-iqtisodiyot kolleji nomi Uchqo`rg`on pedagogika kollejiga aylantirildi.

Kollej yo`nalishi-Pedagogika Telefon: 8-369-462-47-76

Faks: 8-369-462-43-87

E-mail: n1_uchkurgan_6@doda.uz

3.2. WEB saxifani yaratish texnologiyasi

Internet tarmog`iga zaruriy ma`lumotlarni joylashtirish uchun saxifalar yaratish talab etiladi. Web saxifalarni Web ustasi deb atashimiz mumkin. Web-ustasi: Web-sahifasini yaratuvchi va tarmoqda axborot boshqaruvchi mutaxassis.

Web-saytni yaratish va uni muntazam yangilab turish uchun bir Web-ustasi kerak bo`ladi. Web-ustalari Web-tuguni tizimini boshqarib turadilar. Ularning vazifalariga ishorat-tekshirish, tugunning kiruvchi yo`lini kuzatish, sahifaga kiruvchilarning fikrlarini va takliflarini yig`ib o`quvchilar doirasini yaratish, shuningdek serverga texnik xizmat kursatish hamda uning muhofazasini ta`minlash kiradi. Bundan tashqari, u brauzerlar va almashinuvchi dasturlarning yangi rusumlari bilan moslikni ta`minlash uchun takomillashtiradi hamda dizayn elementlarining yangi turlarini yaratadi. Web yaratuvchilarga quyidagi foydali maslahatlarni berish mumkin:

- Katta tasvirlar yaratishdan qoching. Bunda hajmi 35 Kbaytdan ortik fayl katta deb hisoblanadi. Har qanday katta tasvir saxifani chikish vaqtini oshirib, o`quvchining g`ashiga tegadi va sizning (faningiz o`kilish ehtimolini kamaytiradi.

- o`rnatilmagan tasvir bilan aloqani o`rnatishda kilobaytlardagi o`lchamini ko`rsatish foydali. Doimo fayllar borligi haqida foydalanuvchini ogohlantiring. Minglab va millionlab jiloli rangli tasvirlarni ishlatish yaramaydi, 256 jiloli rangli tasvirni qo`llash kifoya.

- Xar bir sahifada uni yaratuvchining imzosi bo`lishi hisoblanadi. Sahifada uning elektron pochta manzili yoki sahifasi bilan bog`lanish uchun maxsus ishora bo`lishi mumkin,

- Katta hujjatlarning qisqa tahlilini maxsus «Whats New («Kanday yangiliklar?»)) Web-sahifasiga joylashtirish foydali. kollejlarning WEB saxifalarini yaratishda asosan quyidagi ma`lumotlarga asoslanish talab etiladi.

- kollej haqida umumiy ma`lumotlar.

- kollej tarixi va hozirgi kundagi faoliyati pedagogik kadrlar salohiyati ta`lim yo`nalishlari ma`naviy-ma`rifiy ishlar

- o`quv bazasi va kerakli o`quv vositalari bilan ta`minlanganlik tashqi aloqalar va hamkorlar talabalarini umumiy o`zlashtirish ko`rsatkichlari talabalarini o`qishga qabul qilish

Ushbu ma`lumotlar qisqa va aniq tarzda aloxida saxifada tashkil etilishi zarur, chunki WEB saxifa bilan tanishuvchi kollej haqida qisqa vaqtda ma`lumot olish uchun ushbu saxifaga murojaat qiladi, YUqorida bilimlar bo`yicha to`la ma`lumotlarni aks etishi uch har bir bo`lim bo`yicha aloxida saxifalar tashkil etiladi. Ushbu tashkil etilgan saxifalarga murojaat etish orqali aniq bir yo`nalishdagi ma`lumotlariga to`la ega bo`lishi mumkin. Bundan tashqari WEB saxifalaridagi ma`lumotlarni belgilangan vakt mobaynida yangilash va to`ldirib borish talab etiladi. WEB saxif-Internet saytlariga joylash orqali ixtiyoriy shaxs tomonidan kollejlarning haqida kerakli ma`lumotlarni qisqa vaqtda olish imkonini yaratadi.

Web saxifalarni yaratishda Macromedia Dreamweaver, RNR, CMS, Macromedia Flash MX dasturlaridan foydalaniladi.

Web saxifalarni yaratishda bu redaktorlar katta bilim talab qilmaydi, bu tilni o`zlashtirmasdan ham ko`pgina saxifalar yaratish imkonini beradi va u sahifalarni avtomatik tarzda HTML tili kodiga aylantirib beradi. Bulardan tashqari FrontPage editor HTML tili kengaytmasi imkoniyatlarini hosil qiladi ham, ya`ni, xuddi freymlar ko`rinishida, ActiveX muhitida yaratish, Java applets VB Scripts - dasturlash tillarini ham kullab - quvvatlaydi.

Flash texnologiyasi Shockwave Flash (SWF) formatidagi vektor grafikadan foydalanishga asoslangan. Albatta bu format eng kuchli dasturlash mixitlaridan bulmasada, SWF yaratuvchilariga grafikani ranglari, grafika bilan ishlovchi vositalar va natijani Web-saxifalarga kushish mexanizmlarini birlashtirish urtasida eng muxim yechimni topishgan. SWF ni kushimcha imkoniyatlardan yana biri moslashuvchanligidir, ya`ni bu format barcha platforma (OS sistemali Macintosh kompyuterlari yoki Windows orkali IBM kompyuterlarida) ishlatilishi mumkin. SWF ning bir kulay imkoniyati uning yordamida yaratilgan tasvirlar fakat animatsiyali bulishi, balki interaktiv elementlar va tovush boyitilishi mumkin.

Hozirgi kunda «Informatika va AT» kafedramiz bitiruvchilari tomonidan 20 dan ortiq KHKlarning WEB saxifalari yaratildi va kasb-hunar kollejlari topshirildi, hamda Internet WEB saytlariga boglandi.

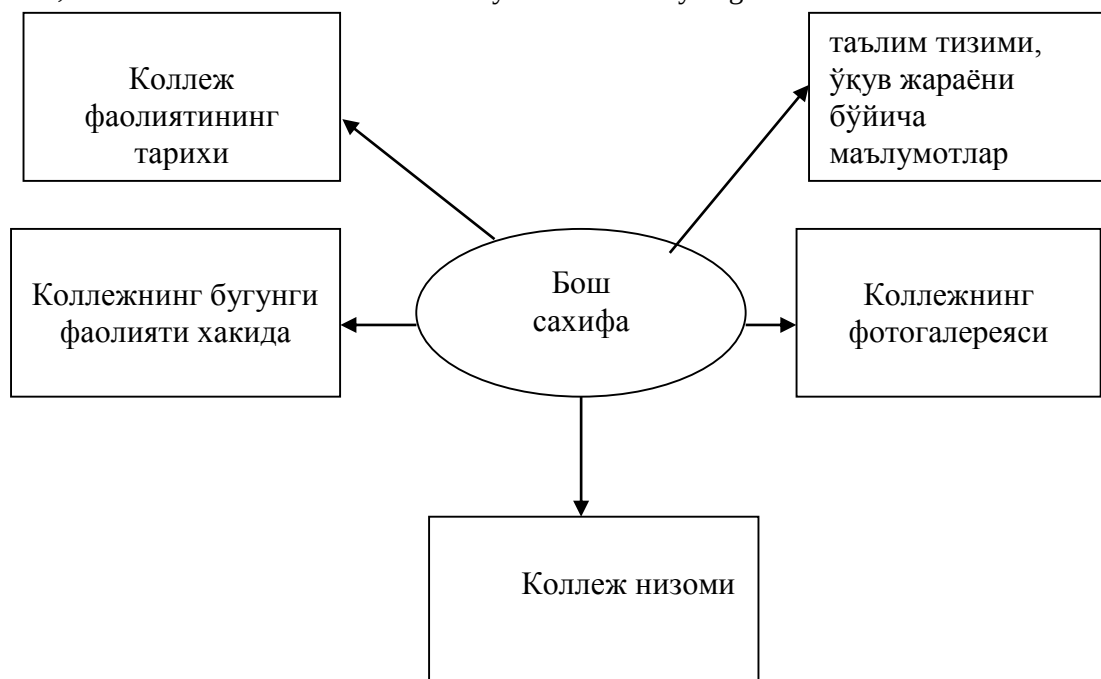
Ushbu web saxifalarni tashkil etishdan asosiy maqsad kollej faoliyati bilan tanishuvchilar, tashkilot va korxona rahbarlari, xamda o`qishni xoxlovchilar, o`zlariga kerakli bo`lgan ma`lumotlarni

Internet tarmog'i orqali qisqa vaqtda ma'lumot olishga erishadilar. Pirovard natijada kollej faoliyati, ta'lim-tarbiya jarayonlari, yetishtirib chikaralayotgan mutaxassislarning saloxiyati va zaruriy ma'lumotga ega bo'ladilar hamda har bir kollej olib borayotgan ta'lim-tarbiyaviy faoliyatlarini va ular sifat ko'rsatkichlarini, raqobatbardosh malakali mutaxaslarni tayyorlash darajalarini taxlil etish imkoniyati paydo buladi.

Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish boskichlari asosida ketma-ket saxifani yaratishning umumiy strukturasi tayyorlab olamiz. Demak, bizni yaratmokchi bulgan saxifamiz uchun kuyidagi ma'lumotlar lozim buladi:

- kollejning faoliyati bo'yicha qisqacha tarixi
- kollej, uning bugungi kuni hamda kelgusida bajarish uchun mo'ljallanayotgan rejalar xakida
- kollejning nizomi
- ta'lim tizimida kollejning ahamiyati
- kollejda amalga oshirilayotgan ishlar bo'yicha fotogalereya

Bu ma'lumotlar bizga boshlangich axborot bulib xizmat kiladi. Keltirib utilgan nomlar asosida biz saxifani bulimlarga ajratamiz. Bu bulimlar uchun umumiy boshkaruvchi saxifa mavjud bulishi kerak. Demak, boshkaruvchi saxifa asosida umumiy strukturani kuyidagicha keltirib utish mumkin:

Bu kurilgan sxema saxifaning asosini tashkil kiladi. Bunda xar bir bulimda, kollej xakidagi barcha ma'lumotlar tulik keltirib utiladi.

kollej tarixi bulimi uchun aloxida saxifa yaratamiz va bu saxifada kollejning shu kunga kadar tarixini ifodalovchi saxifani rasmlar bilan birga yaratamiz.

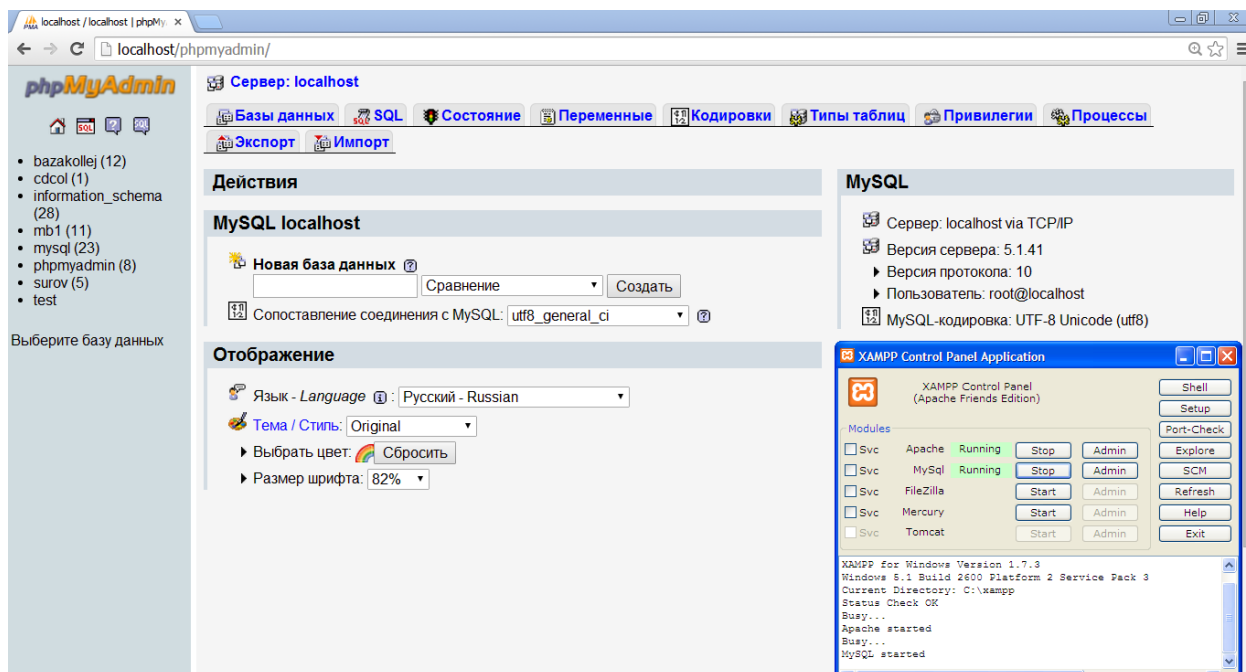
kollej xakida bulimida esa, kollejda yetishib chikadigan mutaxassislar xakida va ularning kelgusida kursatadigan faoliyatlari xakida ma'lumot beruvchi saxifa yaratamiz.

Ta'lim tizimi bulimida esa, utiladigan fanlar, kollejning ta'lim strukturasi xakida ma'lumotlarni beruvchi saxifani xosil kilamiz.

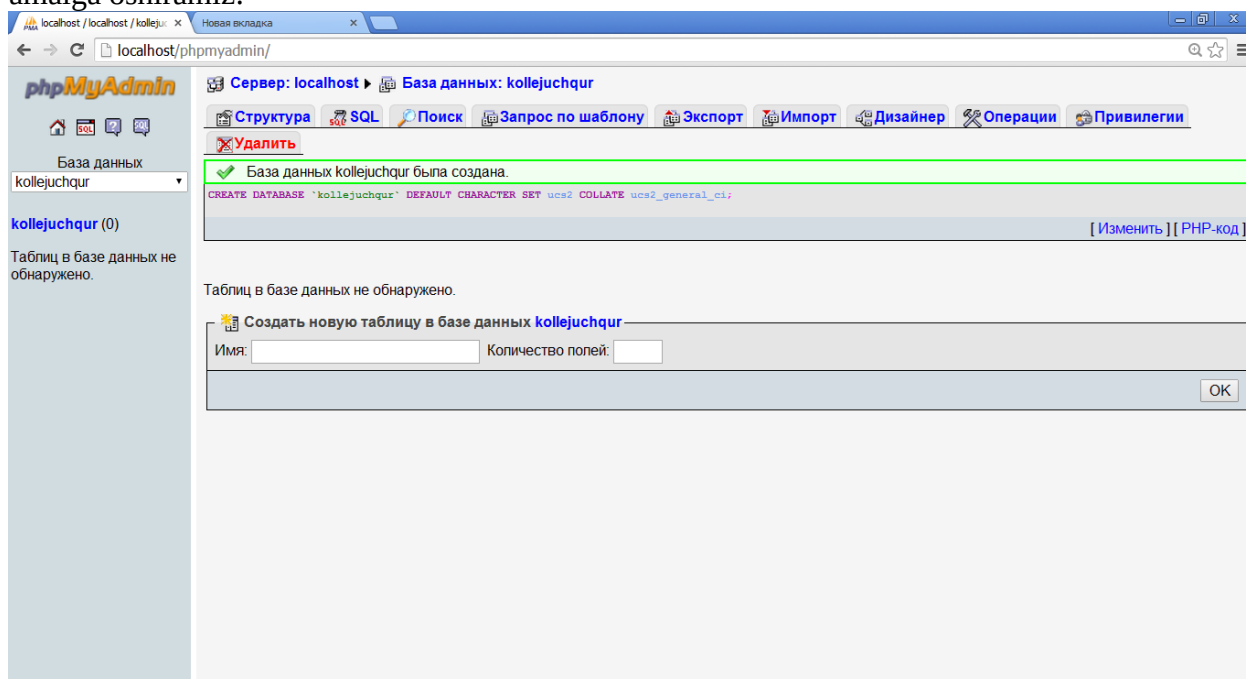
Fotogalereya bulimida esa, Uchqo'rg'on Pedagogika kollejining shu kundagi faoliyat buyicha turli xil rasmlar asosida ma'lumot beruvchi saxifani xosil kilamiz.

Nizom bulimida kollejining ukuv ishlari, tarbiyaviy ishlari, ma'naviy ishlari, xalkaro xamkorliklari xakida ma'lumot beruvchi saxifani yaratamiz.

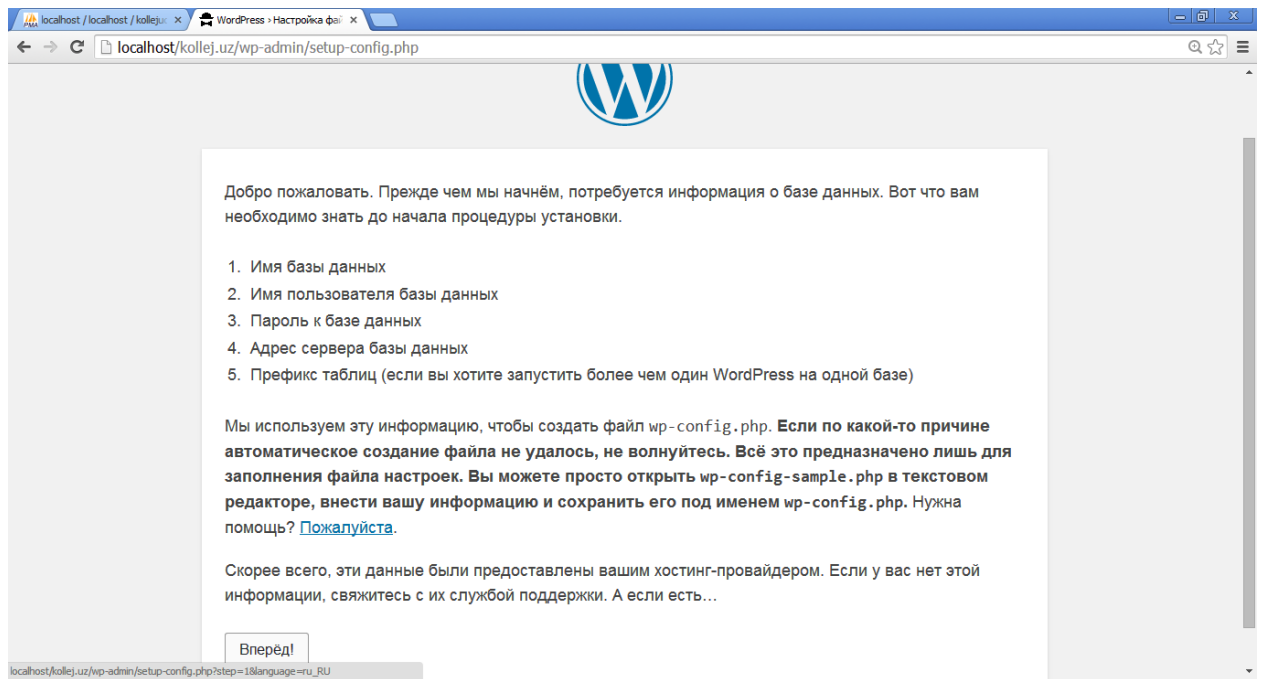
Endi sahifani yaratishni boshlaymiz. Buning uchun xampp dasturi yordamida ma'lumotlar bazasini yaratib olamiz. Uni oshirish jarayoni quyidagi rasmda keltirib o'tiladi.

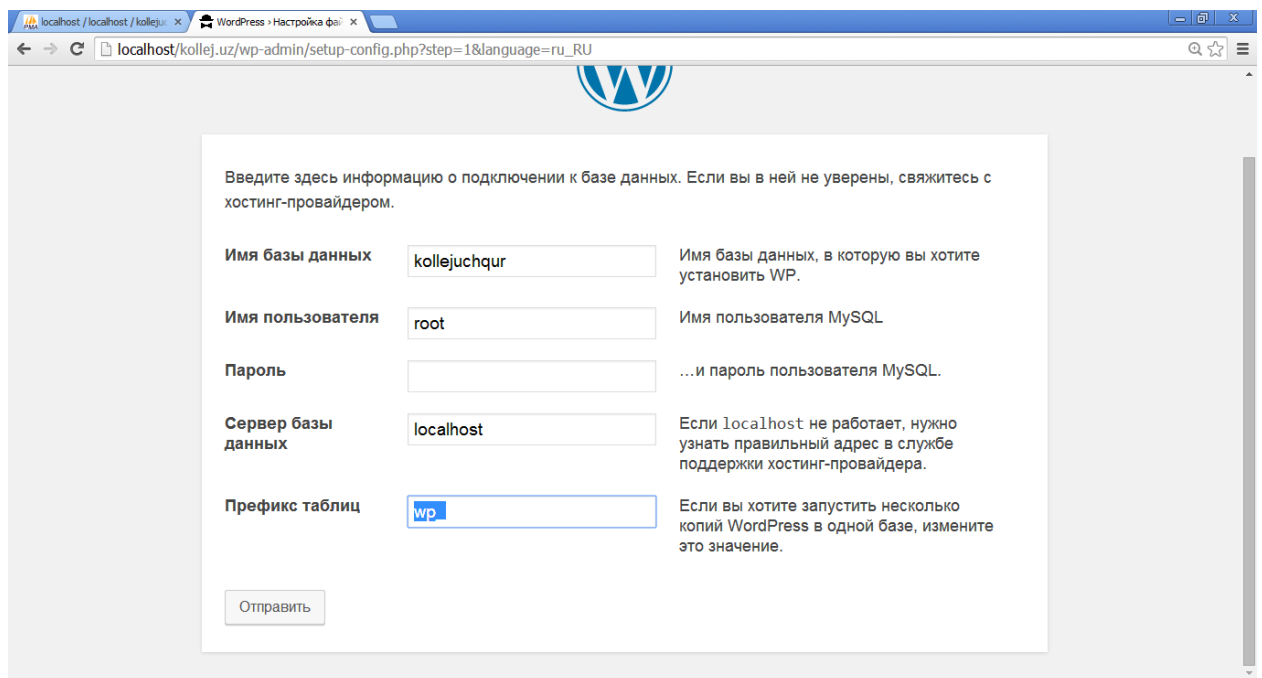
Ma`lumotlar bazasini nomini kollejuchqur deb nomlaymiz. Bu jarayonni quyidagi rasmdagi kabi amalga oshiramiz:

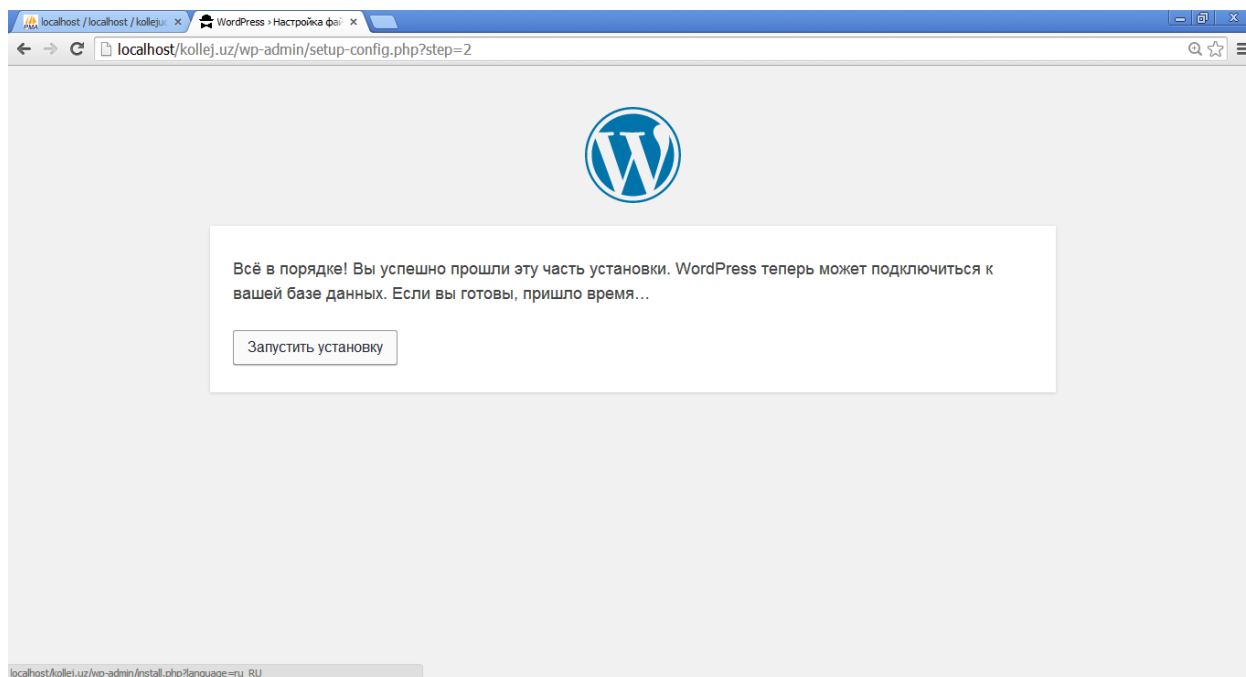
Ma`lumotlar bazasini yaratib olgach, keyingi bosqiyda yaratiladigan sayt nomini kollej.uz deb nomlaymiz va uni administrator sifatida o`rnatishni boshlaymiz. Ushbu jarayoni quyidagi rasmda keltirib o`tiladi.

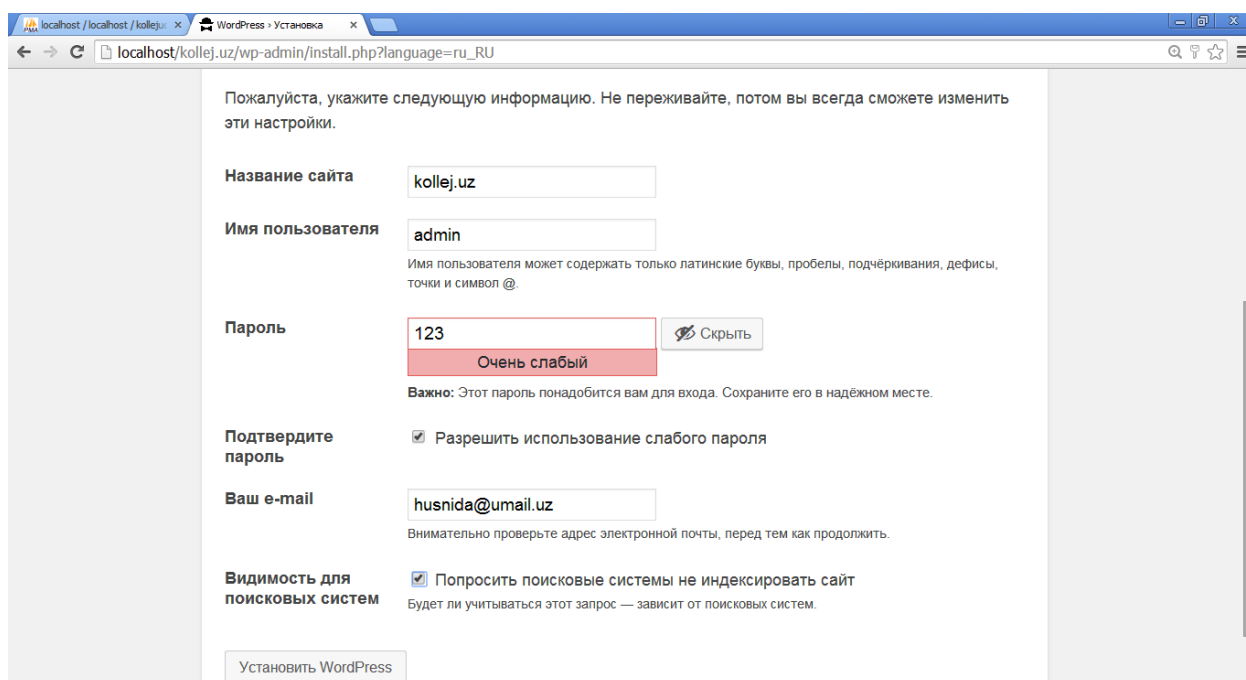
Wordpress dasturida sahifani yaratishni boshlaganimiz uchun uni o`rnatish jarayonini quyidagicha tashkil qilib olamiz.

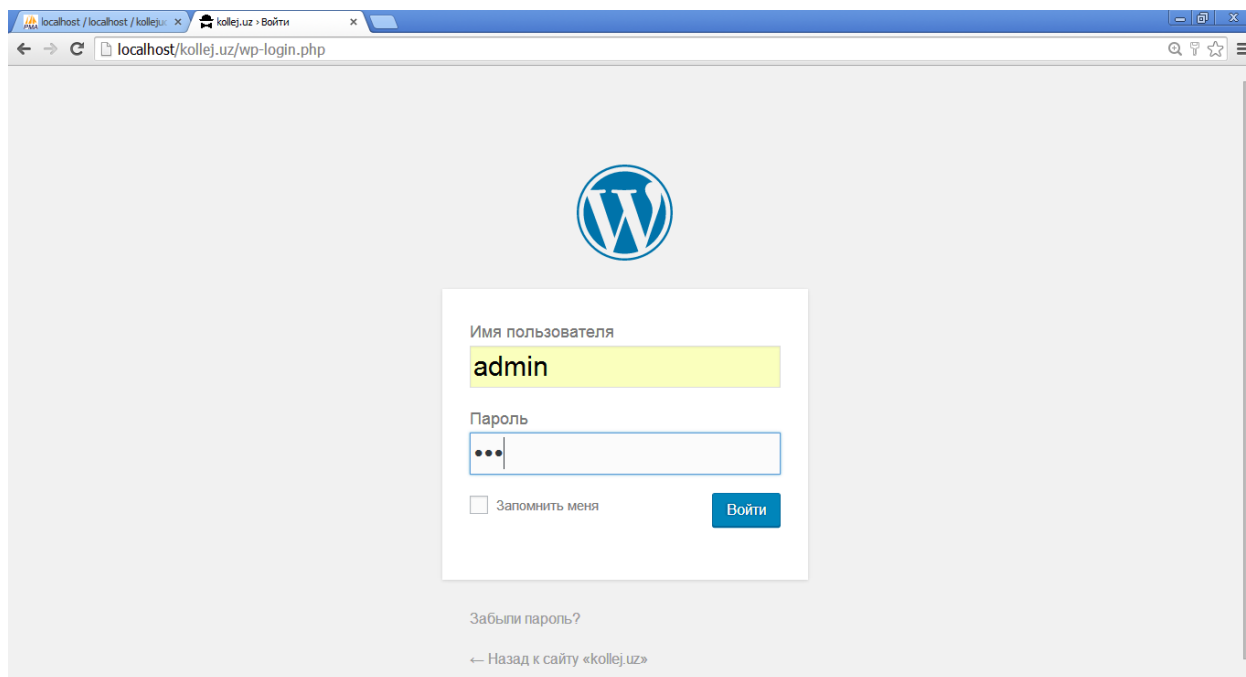
Ma`lumotlar bazasining nomi, foydalanuvchi nomi va parolni kiritib keyingi sahifaga o`tamiz. Uning ko`rinishi quyidagi rasmda keltirib o`tiladi.

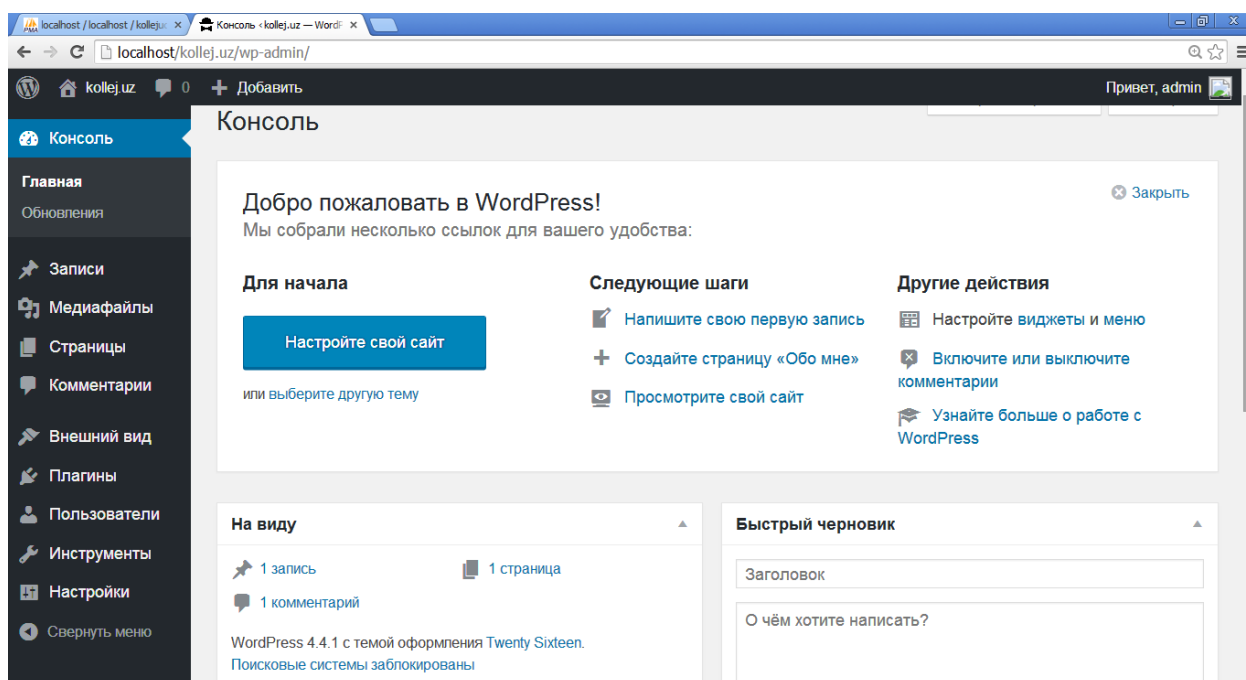
Ўrnatish jarayonini boshlash uchun “Zapusk programmo” tugmasini bosamiz va quyidagi rasmda keltirilgan oynaga ega bo`lamiz.

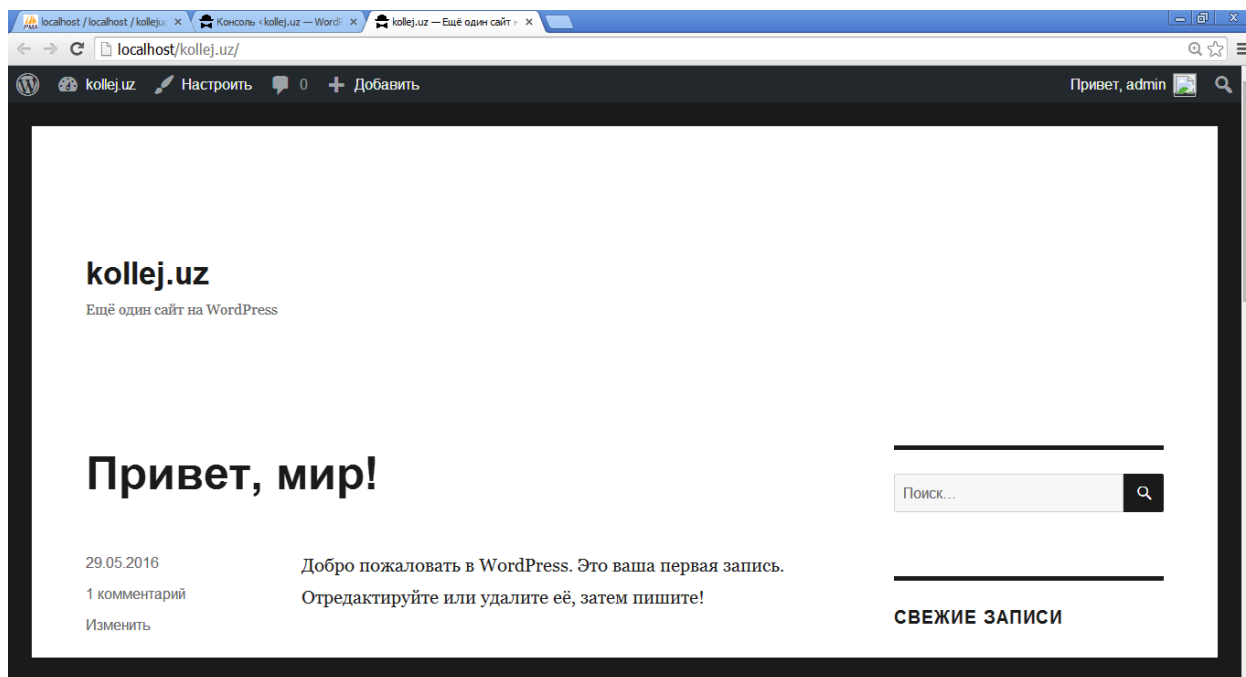
Bu yerda sahifani yaratuvchi administrator nomi, parol hamda foydalanuvchining elektron pochta-sini kiritib olamiz.

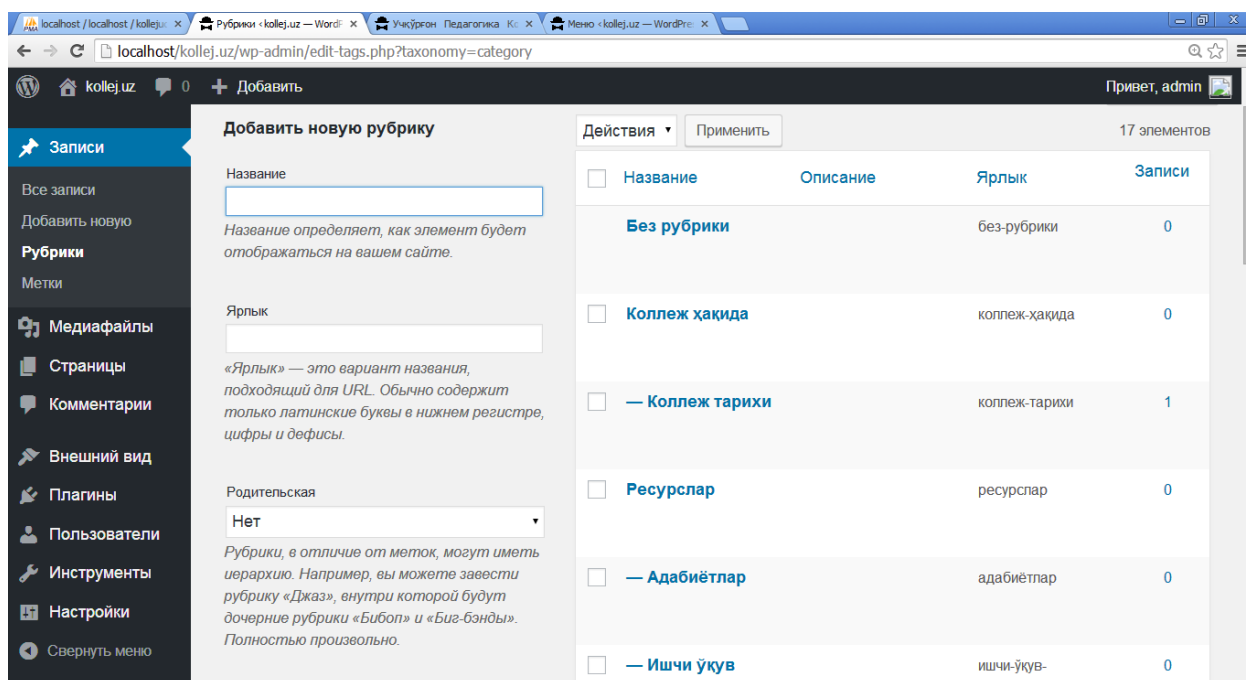
Y Aratiladigan saytni tahrirlash bo`limiga o`tish uchun esa, administrator nomi va parolini kiritib “Voyti” tugmasini bossak, ekranda kuyidagi rasmda keltirib o`tilgan tahrirlash oynasi ochib beriladi.

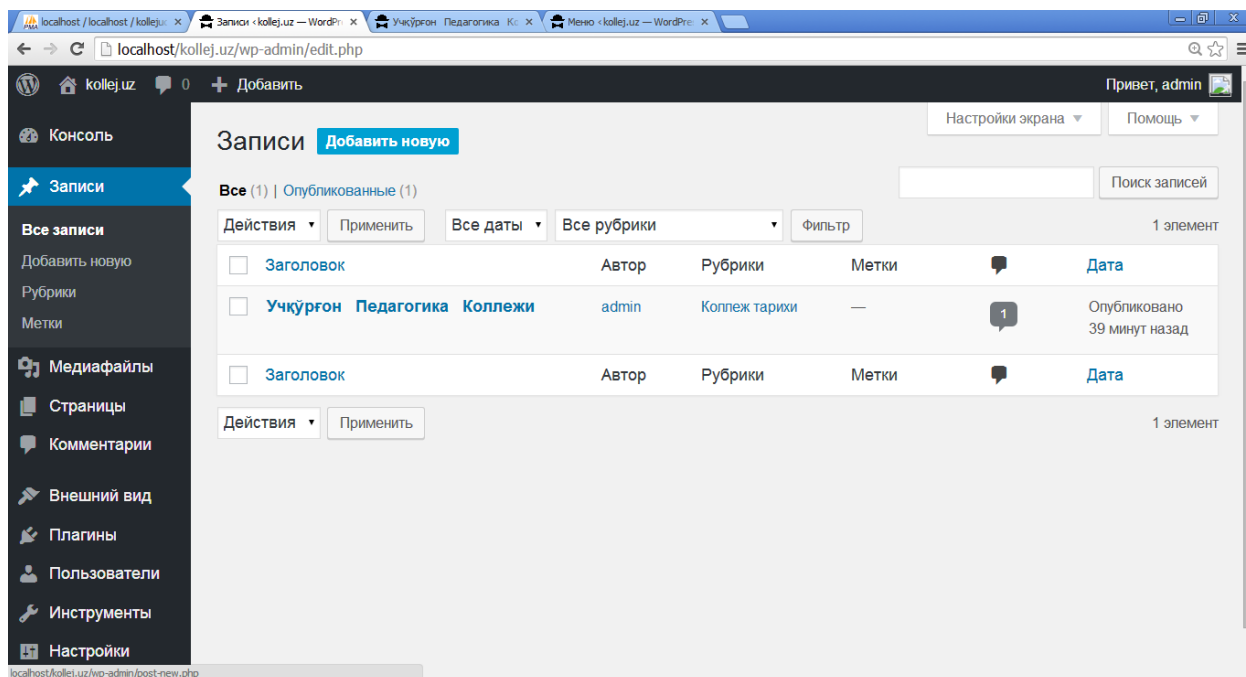
Bu yerda saytga kiritiladigan barcha o`zgarishlarni amalga oshirish jarayoni bajariladi.

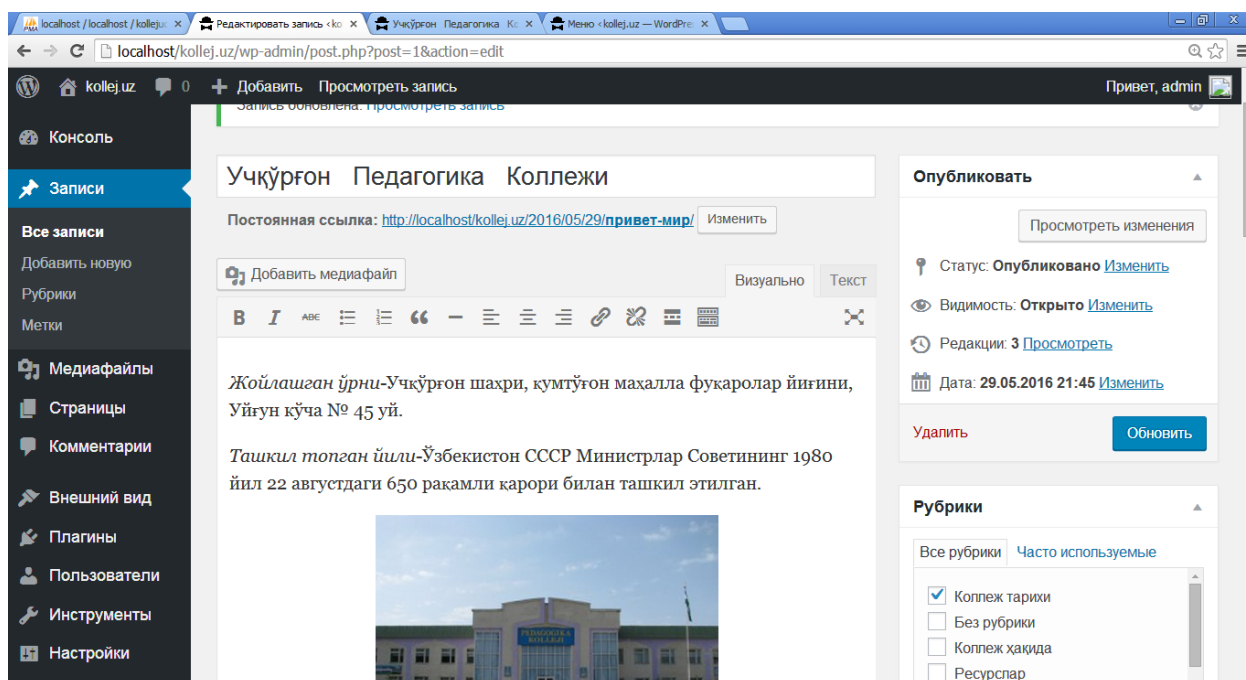
Kollejga tegishli barcha ma`lumotlarni kiritishni boshlaymiz va kuyidagi rasmda keltirilgan bo`limlarga mos ravishda ma`lumotlarni kiritamiz.

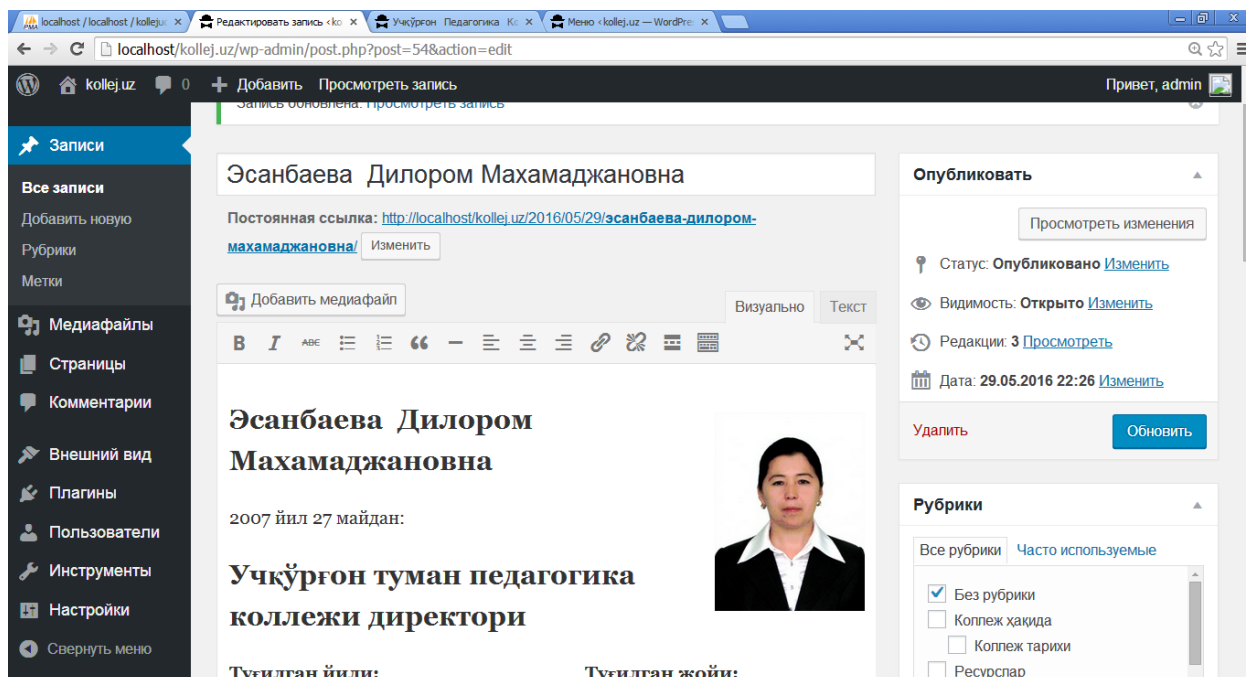
Kuyidagi rasmda kollejga tegishli kiritilgan ma`lumotlar va ualrining ro`yxatini keltirib o`tiladi.

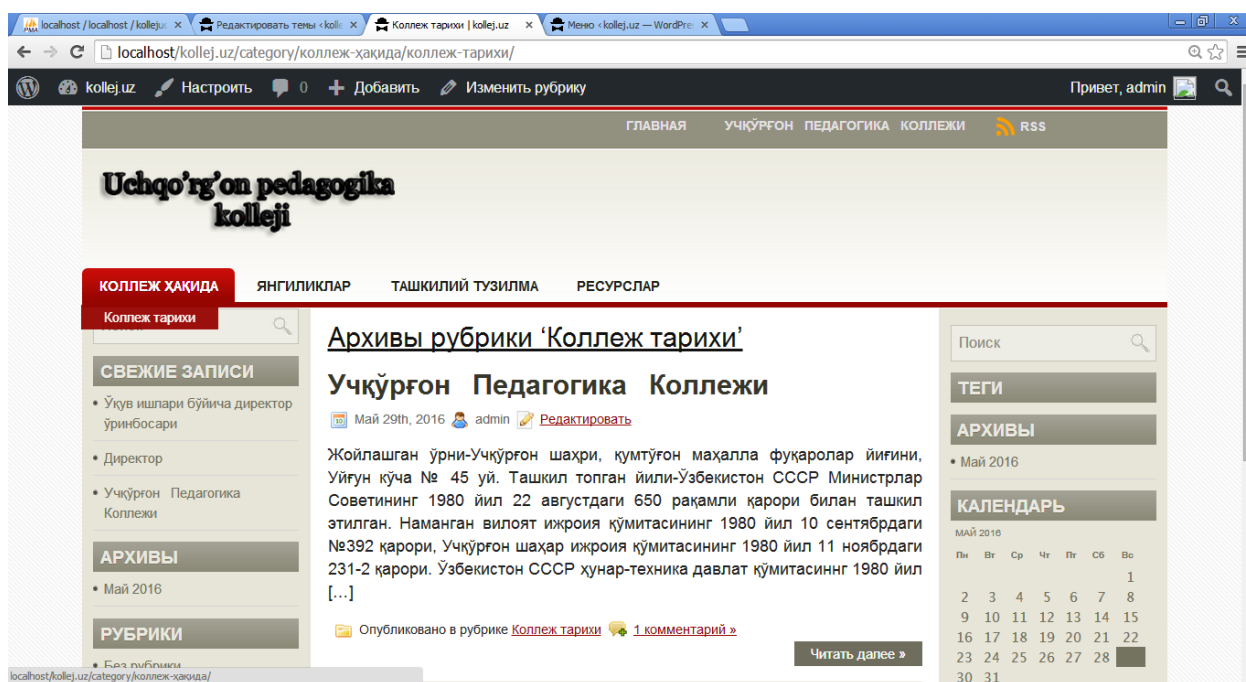
SHuningdek, Uchqo`rg`on pedagogika kolleji tarixi xakida xamda bugungi kunda amalga oshirilayotgan ishlar haqidagi ma`lumotlar kiritiladi.

Zapisi bo`limi orqali kollej raxbariyatiga oid ma`lumotlarni kiritilishi mumkin. Bu jarayon quyidagi rasmda keltirib o`tiladi.

Kuyidagi rasmda esa, tayyor bo`lgan saytning asosiy ishchi oynasini keltirib o`tiladi.

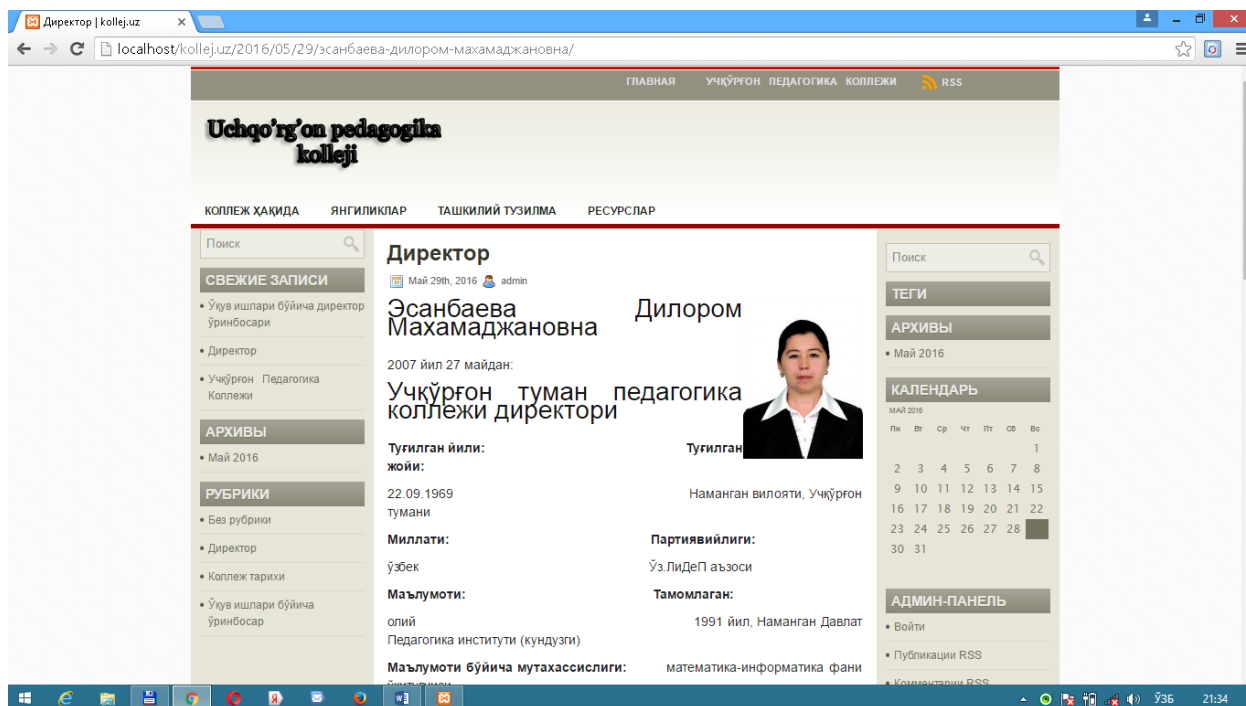
Bu yaratilgan sayt dinamik sayt hisoblanib, bu saytga o`zgarishlarni faqat administrator yordamida kiritish imkoniyati mavjud.

3.3. Yaratilgan saytdan foydalanish yo`riqnomasi

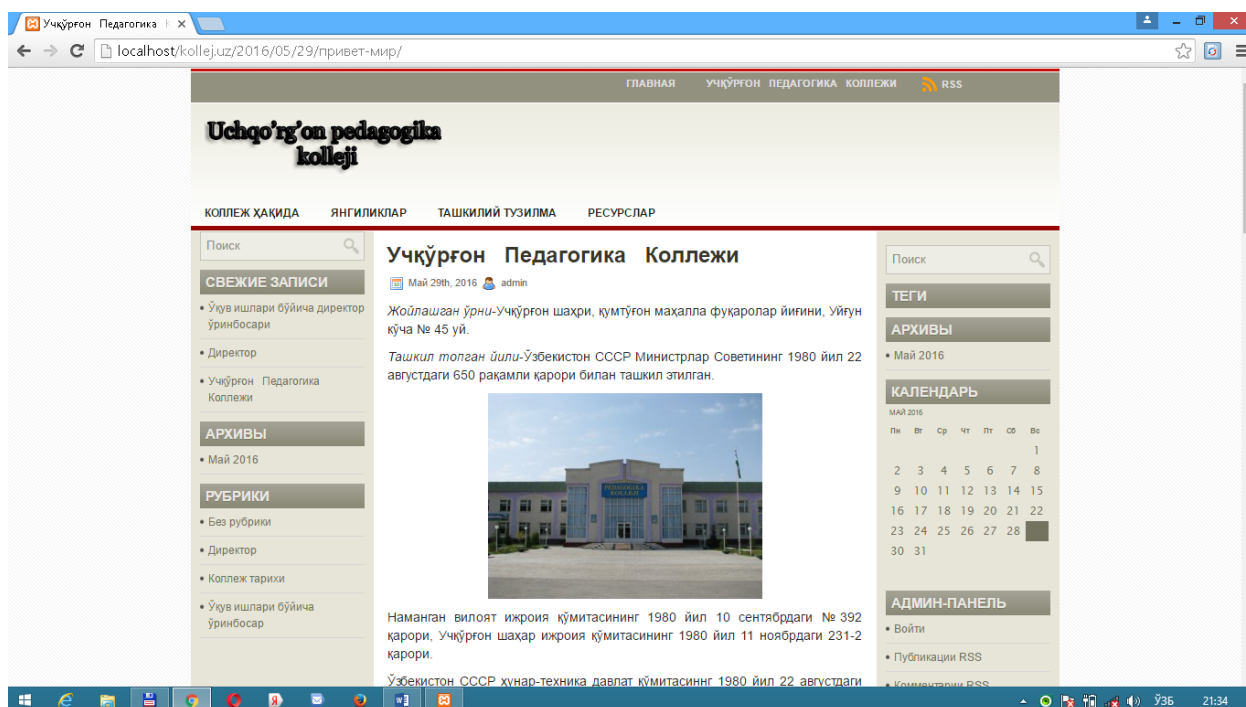
Endi yaratilgan Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web sayтини foydalanish bo`yicha asosiy tushunchalarni keltirib o`tamiz. Dastur yuqorida aytib o`tganimizdek wordpress dinamik saytlarni yaratuvchi maxsus dasturiy vosita yordamida yaratilgan bo`lib, uni ishga tushirish uchun brauzer oynasidan kollej.uz sayтини ishga tushiramiz. Ekranida quyidagi sahifa ko`rinishi hosil bo`ladi.

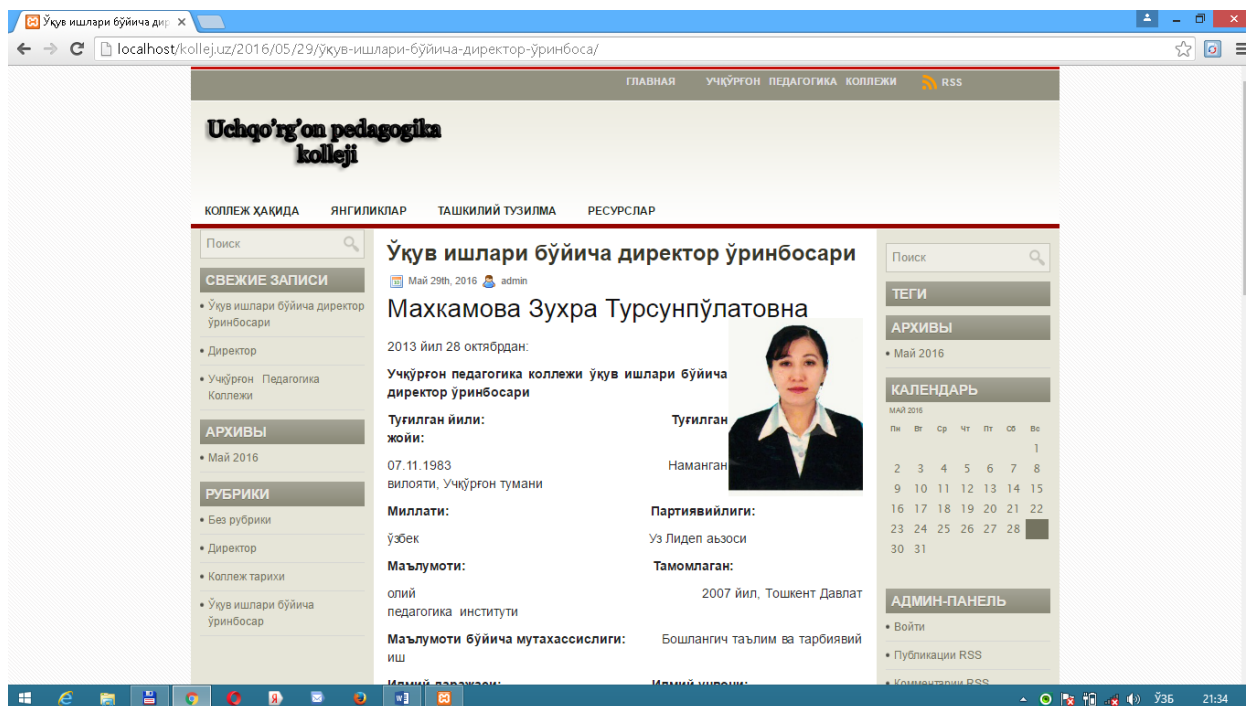
Bu yerdan kollej rahbariyati bo`limidan direktor bo`limini tanlash orqali kollej direktori haqidagi ma`lumotni olishimiz mumkin.

Kollejga oid ma'lumotlarni ochish uchun esa. "Kollej tarixi" bo'limini tanlaymiz. Ekranda quyidagi sahifa ko'rinishi hosil bo'ladi.

Uchqo'rg'on pedagogika kollejining o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari haqidagi ma'lumotlarni olish uchun "O'quv ishlari direktor o'rinbosari" bo'limini tanlash yetarli bo'ladi.

Huddi shunday kollejga oid ma`lumotlar olish uchun kerakli giperishoratlarni bosishimiz va zarur ma`lumotlarga ega bo`lishimiz mumkin.

Faqat bu yerda saytga kiritiladigan o`zgarishlar uchun administratorning ruxsati, yani login va parolga ega bo`lish talab qilinadi.

4-bob. Hayot faoliyati xavfsizligi

4.1. O'rgatuvchi elektron qo'llanmalarni yaratishda texnika xavfsizligi qoidalari

Keyingi paytlarda yurtiiz kollejlarda ukuvchilarni nazariy metodik saviyasini takomillashtirish , kurgazmali kurollar va texnika vositalari bilan ta'minlash ishlariga katta e'tibor berilmokda. Bu esa nafakat ukituvchilardan, balki ukuvchilardan xam uz ustida ishlashni, yangi pedagogik texnologiyani urganishni talab kilmokda.

Xozirgi kunda kollejlarda dars berishda kompyuter tarmoklari, modem, elektron pochta va telefondan keng foydalanilmokda.

Shunday ekan kollejlarda informatika fanidan dars utishda, avvalo mexnat muxofazasi va texnika xavfsizligini tashkil etish lozim. Bunda kuyidagi koidalarga ukuvchilar kat'iy rioya etishlari lozim:

- Ukituvchi ruxsatisiz kurilmalarni manbaga ulash va uchirish;
- Manbaga ulangan XT vositalarini karovsiz koldirish;
- Xarakatdagi mexanizmlar (printer, diskovod, skaner va xokazolar)ga ukituvchining ruxsatisiz tegish;
- Korpusi buzilgan XT vositalari yoki izolyasiyasi buzilgan utkazgichlar bilan ishlash4
- Xalatsiz ishlash;
- Xul kul va nam kiyim bilan XT kurilmalaridan foydalanish.

Shuni xam kushimcha kilish mumkinki, kompyuter davr mujizasidir, lekin, u begubor uyinchok emas. CHunki, siz 60 Gs chastotali uzgaruvchan elektromagnit maydonlielektron kuzgu ruparasida turibsiz.

Bu maydonda me'yordan ortik bulishlik bir kator kasalliklrni keltirib chikaradi, jumladan, kuz katarakti, rak shishmalari, immunlarni pasayishi va boshka xildagi kasalliklarni keltirib chikarishi mumkin.

4.2. Kompyuterlar bilan ishlaganda texnika xavfsizligi va elektr tokini inson organizmiga ta'siri

Kompyuter xonalarida elektr energiyasidan keng kulamda foydalanish yulga kuyilganligi sababli elektr toki ta'sirida ruy berishi mumkin bulgan baxtsiz xodisalar va ulardan saklanish masalalari muxim masalalar katoriga kirib bormokda. Elektr toki ta'sirining eng xavfli tomoni shundaki, bu xavfni oldinrok sezish imkoniyati yuk. SHuning uchun xam elektr toki xavfiga karshi tashkiliy va texnik chora-tadbirlar belgilash, tusik vositalari bilan ta'minlash, shaxsiy va umumiy muxofaza sistemalarini urnatish nixoyatda muxim.

Umuman elektr toki fakat birgina biologik ta'sir bilan chegaralanib kolmasdan, balki elektr yoyi ta'siri, magnit maydoni ta'siri va statik elektr ta'sirlariga bulinadiki, bularni bilish xar bir kishi uchun kerakli va zaruriy ma'lumotlar jumlasiga kiradi.

Elektr toki ta'sirida inson organizmida termik(ya'ni issiklik), elektrolitik va biologik ta'sir kuzatiladi.

Elektr tokining issiklik ta'siri inson tanasining ba'zi uchastkalarida kuyish, kon tomirlari, nerv va xujayralarning kizishi sifatida kuzatiladi. Elektrolitik ta'sir esa kon tarkibidagi yoki xujayralar tarkibidagi tuzlarni parchalanishi natijasidakonning fizik va kimyoviy tarkibini uzgarishiga olib keladigan xolat tushiniladi. Bunda elektr toki markaziy nerv sistemasi va yurak sistemasini kesib utmasdan tananing ba'zi bir uchastkalarigagina ta'sir kursatishda ruy bkradi.

Elektr tokining biologik ta'siri bu tirik organizm uchun xos bulgan xususiyat xisoblanadi. Bu ta'sir natijasida inson organizmidagi tirik xujayralar muskullarning keskin kiskarishi natijasida tulkinlanadi, bu asosan organizmdagi bioelektrik jarayonlarning buzilishi natijasida ruy beradi. YA'ni inson organizmi asosan bioelektrik toklar yordamida boshkariladi. Bunga tashki muxitdan yukori kuchlanishdagi elektr tokining ta'siri, bu biotoklar rejimini buzib yuboradi va buning natijasi sifatida inson organizmida tok urish xodisasi vujudga keladi. YA'ni boshkarilmay kolgan organizmda xayot faoliyatining ba'zi bir vazifalari

bajarilmay koladi. Nafas olish sistemalari ishlarining buzilishi, kon aylanish sistemasining ishlamay kolishi va xakozo.

Elektr tokining inson organizmiga ta'sirini xilma-xilligidan kelib chikib, umuman elektr ta'sirini ikki gruppaga bulib karash mumkin: maxalliy elektr ta'siri va tok urishi.

Maxalliy elektr ta'siriga elektr ta'siri natijasida kuyibkolish, elektr belgilari xosil bulishi terining metallashib kolishini kursatishi mumkin. Elektr ta'siridan kuyish asosan organizm bilan elektr utkazgichi urtasida volta yoyi xosil bulganda sodir buladi. Elektr utkazgichdagi kuchlanishning ta'siriga karab bunday kuyish turlicha bulishi mumkin. yengil kuyish fakat yalliglanish bilan chegaralanishi, urtacha ogirlikdagi kuyish pufakchalar xosil bulishi va ogir kuyish - xujayra va terilarning kumirga aylanishibilan utib, ogir asoratlarga olib kelishi mumkin. Elektr belgilari bu terining ustki kismida anik kulrang yoki och-sargish rangli 1-5 mm diametrdagi belgi paydo bulishi bilan boglik. Bunday belgilar odatda xavfli emas. Terining metallashib kolishi xam odatda erib mayda zarrachalarga parchalanib ketgan metall teri ichiga kirib koladi. Bu xolat xam elektr yoyi xosil bulganda ruy beradi. Ma'lum vakt utgandan keyin bu teri kuchib tushib ketadi va xech kanday asorat kodirmaydi.

Elektr urishi(yoki tok urishi deb xam ataladi) 4 darajaga bulib karaladi:

I- muskullar keskin kiskarishi natijasida odam tok ta'siridan chikib ketadi va xushini yukotmaydi;

II- muskullar keskin kiskarishi natijasida odam xushini yukotadi, ammo yurak va xafas olish faoliyati ishlab turadi;

III- xushini yukotish nafas olish sistemasi yoki yurak urishi tuxtab koladi;

IV- klinik ulim xolati - bunda insonda xech kanday xayot alomatleri kurinmay koladi.

Klinik ulim xolati bu xayot bilan ulim orasidagi ma'lum oralik bulib, ma'lum vaktgacha inson ichki imkoniyatlar xisobiga yashab turadi. Bu vaktida unda xayot belgilari: ya'ni nafas olish, kon aylanish bulmaydi, tashki ta'sirlarga farksiz buladi, ogrik sezmaydi, kuz korachigi kengaygan va yoruglikni sezmaydi. Ammo bu davrda xali undagi xayot butunlay sunmagan, xujayralarda ma'lum modda almashinuv jarayonlari davom etadi va bu organizmning minimal xayot faoliyatini davom ettirishga yetarli buladi, shuning uchun tashki ta'sir natijasida xayot faoliyatini yukotgan organizmning ba'zi bir kismlarini tiklash natijasida uni xayotga kaytarish imkoniyati bor.

Klinik ulim xolati 5-8 minut davom etadi. Xech kanday yordam bulmagan takdirda eng oldin bosh mi kobigidagi xujayralar parchalanadi va klinik ulim xolati biologik ulim xolatiga utadi.

Biologik ulim- kaytarib bulmaydigan jarayon bulib, organizmdagi biologik jarayonlar butunlay tuxtashi bilan xarakterlanadi, shuningdek organizmdagi oksil strukturalari parchalanadi. Bu klinik ulim vakti tugaganidan keyin ruy beradi. Tokning inson organizmiga ta'siri bir necha omillarga boglik. Asosiy omillardan biri insonga tok ta'sirining davomiyligi, ya'ni odam tok ta'sirida kancha kup kolib ketsa, u shuncha kup zararlanadi. Ikkinchi omil sifatida odam organizmining shaxsiy xususiyatlari va shuningdek tokning turi va chastotasi katta rol uynaydi.

Inson organizmining tok ta'siriga ma'lum karshiligi, shuningdek tokning kuchlanishi ma'lum ta'sir darajasini belgilaydi, chunki inson organizmining karshiligi uzgarmagan xolda kuchlanish kupayishi natijasida organizmdan okib utgan tok mikdori oshib ketadi.

Inson organizmining karshiligi teri karshiligi va ichki organlar karshiliklari yigindisi sifatida olinadi.

Teri, asosan kuruk va ulik xujayralarning kattik katlamlaridan tashkil topganligi sababli katta karshilikka ega va u umuman inson organizmining karshiligini ifodalaydi.

Organizmining ichki organlarini karshiligi uncha katta emas. Odamning kuruk, zararlanmagan terisi 2.000 dan 20.000 Omgacha va undan yukori karshilikka ega bulgan i xolda, namlangan, zararlangan teri karshiligi 40-500 Om karshilikka ega buladi va bu karshilik inson ichki organlari karshiligiga teng xisoblanadi. Aytilganlarni xisobga olgan xolda umuman texnik xisoblar uchun inson organizmi karshiligi 1000 Om kabul kilingan.

Inson organizmi orkali okib utgan tokning mikdori uning asoratini belgilaydi, ya'ni okib utgan tok kancha katta bulsa, uning asorati xam shuncha katta buladi.

Inson organizmi orkali 50 Gs li sanoat elektr tokining 0,6-1,5 mA okib utsa, buni u sezadi va bu mikdordagi tok sezish chegarasidagi elektr toki deb ataladi.

Agar inson organizmidan okib utgan tokning mikdori 10-15 mA ga yetsa, unda organizmdagi muskullar tartibsiz kiskarib, inson uz organizmi kismlarini boshkarish kobiliyatidan maxrum buladi, ya'ni elektr toki bulgan simni ushlab turgan bulsa, pnjalarini ocha olmaydi, shuningdek unga ta'sir kursatayotgan elektr simni olib tashlay olmaydi. Bunday tok chegara mikdordagi ushlab koluvchi tok deyiladi.

Agar tok mikdori 25-50 mA ga yetsa, unda tok ta'sir kukrak kafasiga ta'sir kursatadi, buning natijasida nafas olish kiyinlashadi.

Agar tok ta'sir uzok vakt davom etasa, ya'ni bir necha minutga chuzilsa, unda nafas olishning tuxtab kolishi natijasida ulish mumkin.

Ta'sir kiluvchi tok mikdori 100 mA va undan ortik bulsa, bunday tok yurak muskullariga ta'sir kursatadi va yurakning ishlash ritmi buziladi, natijada kon aylanish sistemasi butunlay ishdan chikadi va bu xolatda xam ulimga olib keladi.

Inson organizmi orkali okib utgan tokning davomiyliligi xam katta axamiyatga ega, chunki tok ta'siri uzok davom etsa, unda inson organizmining tok utkazuvchanligi ortib boradi va tokning zararli ta'siri organizmda yigila borishi natijasida asorat ogirlasha boradi.

Tokning turi va chastotasi xam zararli ta'sir kursatishda muxim rol uynaydi. Eng zararli tok 20-100 Gs atrofidagi elektr toki xisoblanadi. CHastotasi 20 Gsdan kichik va 100 Gs dan katt toklarning ta'sir darajasi keskin kamayadi. Katta chastotadan elektr toklarida tok urish bulmaydi, lekin kuydirishi mumkin.

Agar tok uzgarmas bulsa, unda tokning sizish chegarasidagi mikdori 6-7 mA, ushlab koluvchi chegara mikdori 50-70 mA, 0, 5 s davomida yurak faoliyatini ishdan chikarishi mumkin bulgan mikdori 300 mA gacha ortadi.

Xulosa

Men ushbu bitiruv malakaviy ishini tayyorlash va yozish jarayonida Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web sayтини yaratish va uni kasb-ta`limi yo`nalishidagi talabalarga yaratish bo`yicha talabalarga bilim berish uchun dars ishlanmalaridan foydalanib dars samaradorligini oshirishga erishish mumkinligini o`z ishimni bajarish jarayoni ko`rib o`tdim.

SHuningdek, talabalarga doimiy ravishda bilim berib borishda elektron sahifalarni yaratish va ulardan o`quv jarayonida foydalanish lozimligi, shuningdek dasturni yanada takomillashtirish va yangi loyixalarini yaratish bo`yicha zaruriy tasavvurlarni oldim.

SHuningdek, bitiruv malakaviy ishimni bajarish jarayonida quyidagi masalalarni hal qilindi:

- Internet tarmog`i uchun Web-saytlarni yaratish, ularga qo`yiladigan asosiy talablar va ularning tahlili
- Interfaol muloqatli internet axborot ash`lari
- Web saxifa yaratish uchun qo`yiladigan talablar
- Maummoning qo`yilishi va uning amaliy ahamiyati
- Kasb-hunar kollejini saytini yaratish bo`yicha boshlang`ich ma`lumotlarni shakllantirish va umumiy strukturani ishlab chiqish
- Axborot texnologiyalari asosida elektron Web saxifalarni yaratish bosqichlari xakida
- “Web sayt yaratish” mavzusini o`qitishni amaliy dars ssenariysini ishlab chiqish
- Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytini yaratish
- WEB saxifani yaratish texnologiyasi
- O`rgatuvchi elektron qo`llanmalarni yaratishda texnika xavfsizligi qoidalari
- Hayot faoliyati xavfsizligi masalasi bo`yicha ham kompyuter bilan ishlaganda texnika xavfsizligi koidalariga rioya qilish bo`yicha tavsiyalar ishlab chiqildi;
- YAratilgan elektron dastur matnini tayyorlash ishlari amalga oshildi.

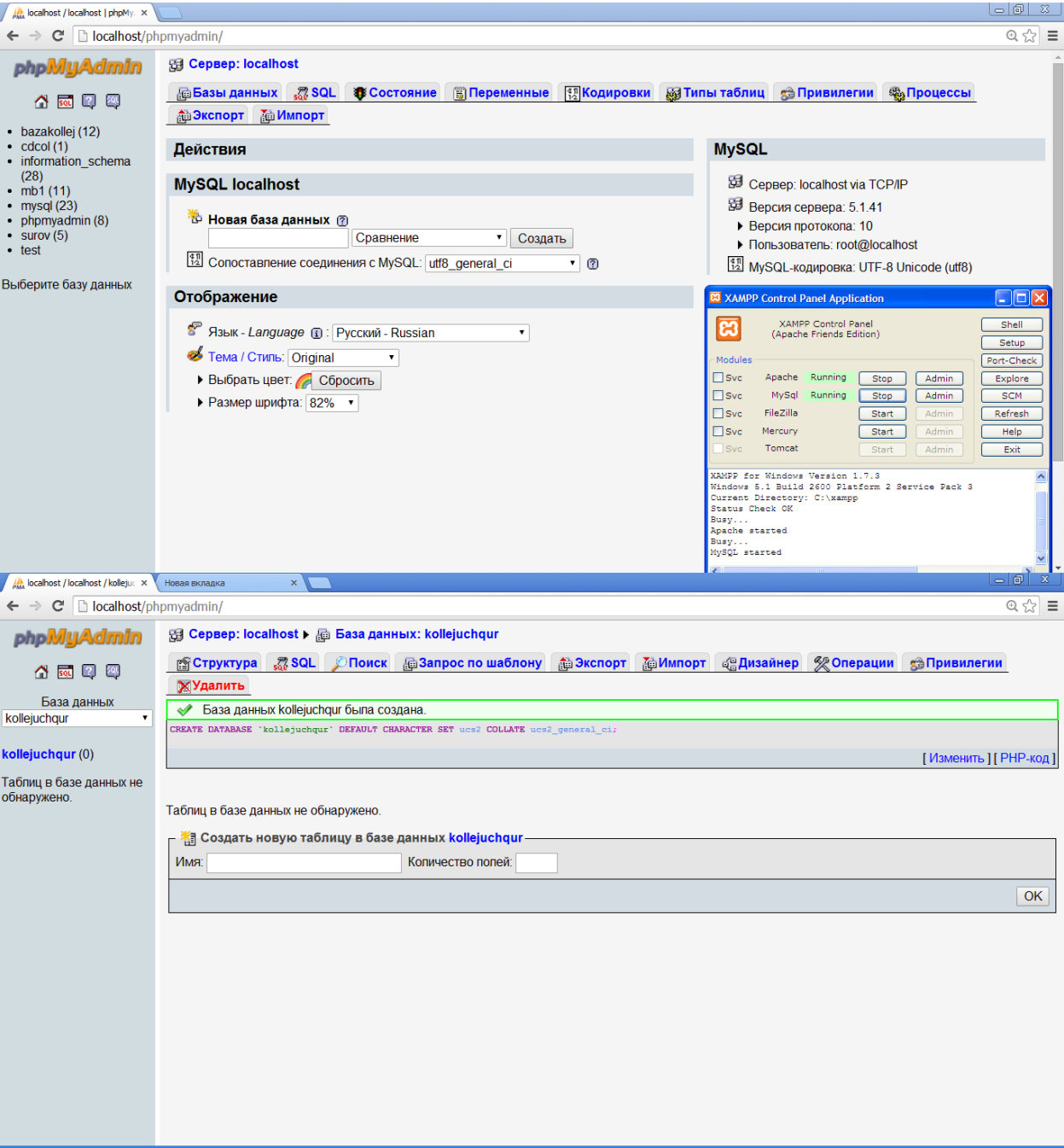
YUkorida keltirib utilgan Uchqo`rg`on Pedagogika kollejining dinamik Web saytidan talabalar, maxsus kurslarda ukiyotgan mustakil urganuvchilar, xamda kasb-xunar kollejlarning o`qituvchilari va ukuvchilari hamda barcha internet tarmog`iga ulangan foydalanuvchilar ochishlari va foydalanishlari mumkin.

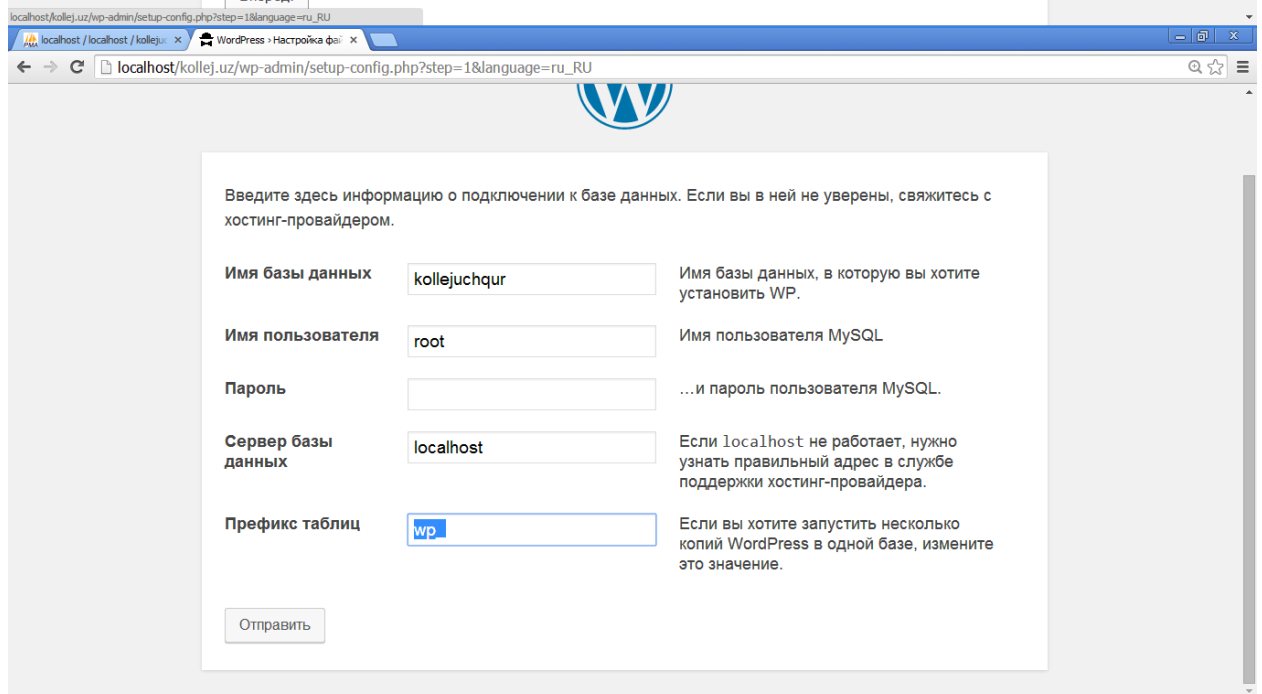
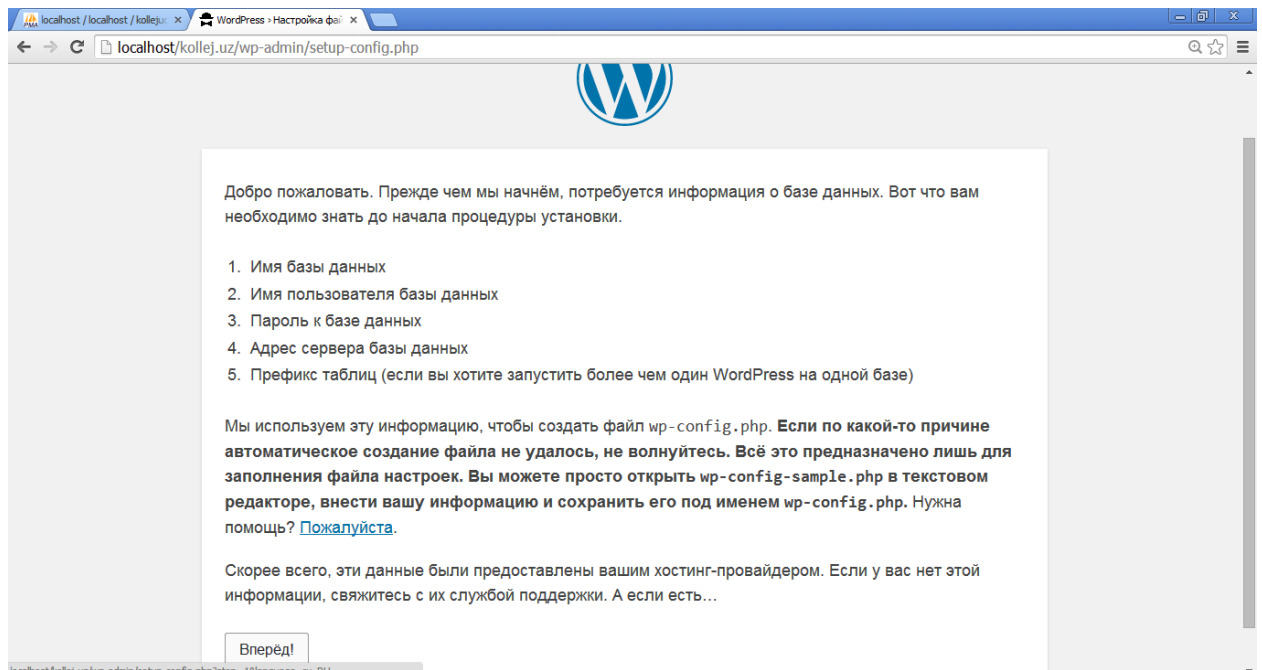
Kelgusida bu ishlarimni davom ettirib, zamonaviy yangi pedagogik texnologiyalar asosida o`quvchilarga bilim berish uchun albatta turli xil fanlardan elektron sahifalar, elektron qo`llanmalar, uslubiy ko`rsatmalar yaratib, talabalarning bilimini yanada mustahkam bo`lishida o`zimni olgan bilimlarim bilan javob berishga harakat qilaman.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Barkamol avlod — Ўzbekiston taraqqiyotining poydevori. —T.: «SHark», 1998.—64 b.
2. Uzbekiston Respublikasi «Ta'lim tugrisida»gi konuni.
3. Uzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Zamonaviy informasion texnologiyalar va halkaro Internet tarmogidan keng miqyosda foydalangan holda pedagogik kadrlarga masofaviy ukitish uslubini joriy etish tugrisida»gi 2001 yil 4 oktyabrdagi 400-sonli karori
4. Uzbekiston Oliy va urta maxsus ta'lim vazirligi. Uzbekiston Respublikasi halk ta'limi vazirligi, Uzbekiston Respublikasi Davlat matbuot kumitasi tomonidan yaratilgan «Uzluksiz ta'lim tizimi uchun ukuv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish» konsepsiyasi.
5. Uzbekiston Respublikasi Prezidentining «Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot kommunikasiya texnologiyalarini joriy etish tugrisida»gi 2002 yil 31 maydagi konuni.
6. A. R. Maraximov, S. I. Raxmonqulov «Internet va undan foydalanish asoslari». Toshkent-2001.
7. I.SHaposhnikov. Web - sayt svoimi rukami. SPb.:BXV-Peterburg, 2000.
8. D. Kirsanov. Veb-dizayn. -SPb: Simvol-Plyus,2001.
9. O. E. Kolesnikom. Internet dlya delovogo cheloveka. M., MSF. Izdat. Firma «YAuz», 1996.
10. Broydo «Ofis texnikasi: boshkarish va ish yuritish uchun». Toshkent, 2001 yil.
11. Fulomov S. S. va boshqalar. Axborot tizimlari va texnologiyalari: Oliy o'quv yurti talabalari uchun darslik /Akademik S. S. Fulomovning umumiy tahriri ostida.—T.: «SHarq», 2000.-592 b.
12. Klarin M. V. Pedagogicheskaya texnologiya v uchebnom prosesse. M.: Znanie. 1989. – 80s.
13. N.Gaybullaev, K.Toshmurodova «Pedagogika» ma'ruzalar matni, Toshkent-2000 yil
14. R.Mavlonova, O.Turaeva, K.Xolikberdiev «Pedagogika» Toshkent «Ukituvchi» 2001 yil
15. Z.K.Ismailova «Pedagogikadan amaliy mashg'ulotlar» Toshkent «Fan» 2001 yil
16. N.I.Makienko «Xunar-Texnika ta'limi bilim yurtlarida pedagogik prosess» «Ukituvchi» nashriyoti Toshkent-1979 yil
17. Malaka oshirish fakulteti «Ukitishning intiraktiv uslublari» Namangan 2001 yil
18. Internetdan olish mumkin bo'lgan adabiyotlar: Elamak.freenet.uz, vlibrary.freenet.uz, bankreferatov.ru, www.intuit.ru, www.km.ru, www.referat.ru, www.superreferat.ru

Ilova

localhost / localhost / kollej.uz

WordPress - Настройка файла

localhost/kollej.uz/wp-admin/setup-config.php?step=2

Всё в порядке! Вы успешно прошли эту часть установки. WordPress теперь может подключиться к вашей базе данных. Если вы готовы, пришло время...

Запустить установку

localhost/kollej.uz/wp-admin/install.php?language=ru_RU

localhost / localhost / kollej.uz

WordPress - Установка

localhost/kollej.uz/wp-admin/install.php?language=ru_RU

Пожалуйста, укажите следующую информацию. Не переживайте, потом вы всегда сможете изменить эти настройки.

Название сайта

kollej.uz

Имя пользователя

admin

Имя пользователя может содержать только латинские буквы, пробелы, подчёркивания, дефисы, точки и символ @.

Пароль

123

Очень слабый

Скрыть

Важно: Этот пароль понадобится вам для входа. Сохраните его в надёжном месте.

Подтвердите пароль

☒ Разрешить использование слабого пароля

Ваш e-mail

husnida@umail.uz

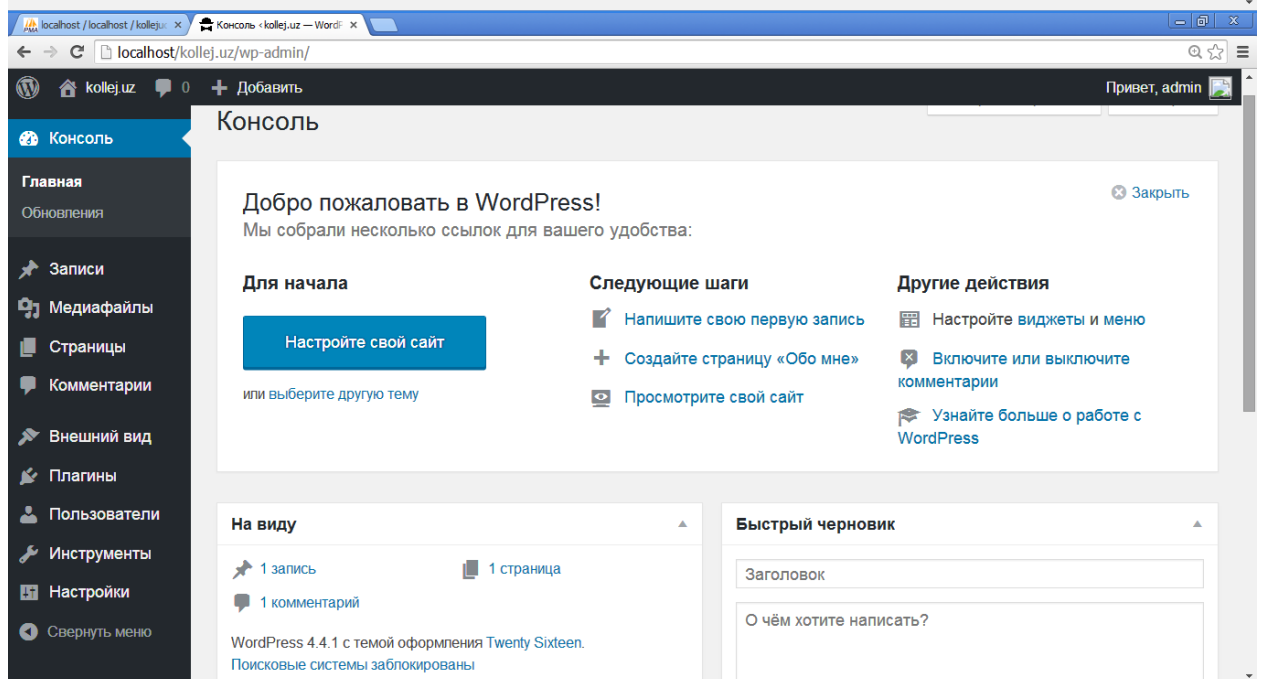
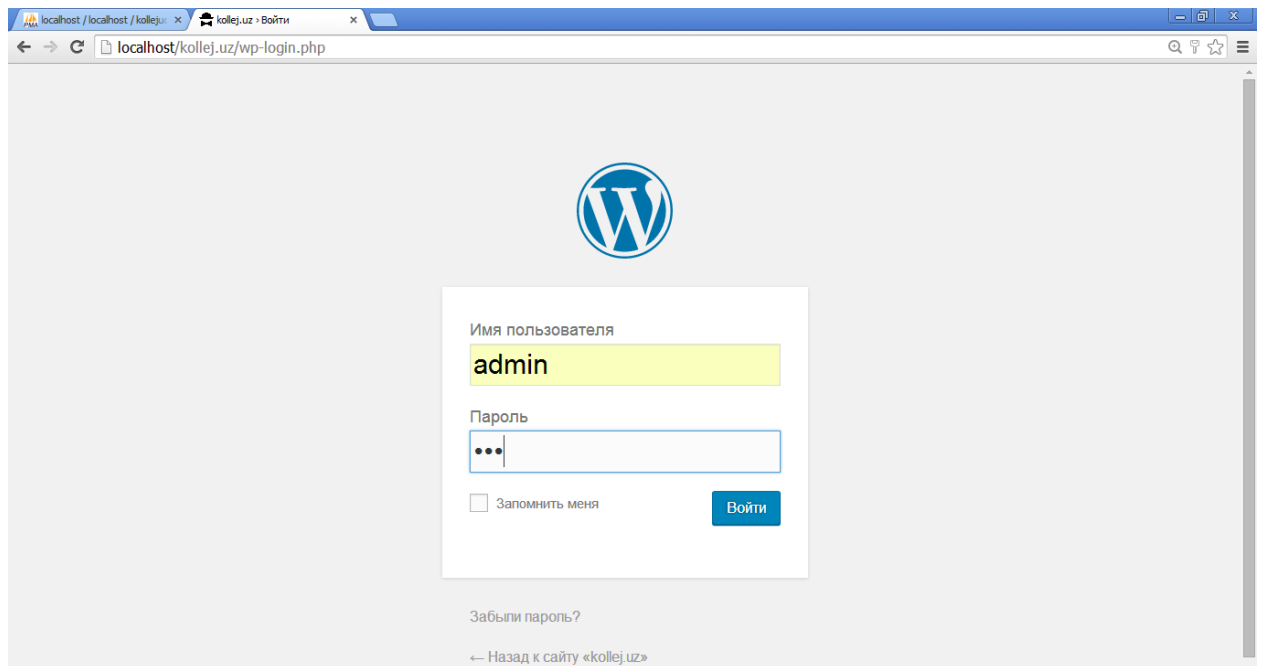
Внимательно проверьте адрес электронной почты, перед тем как продолжить.

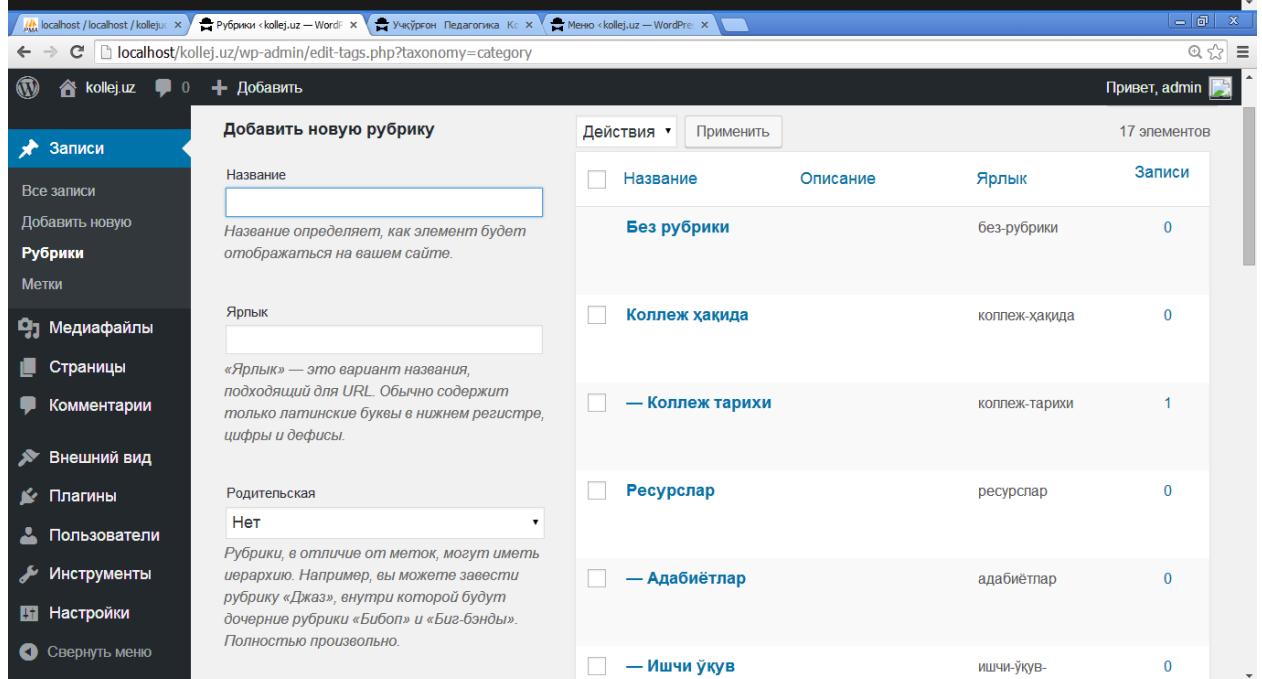
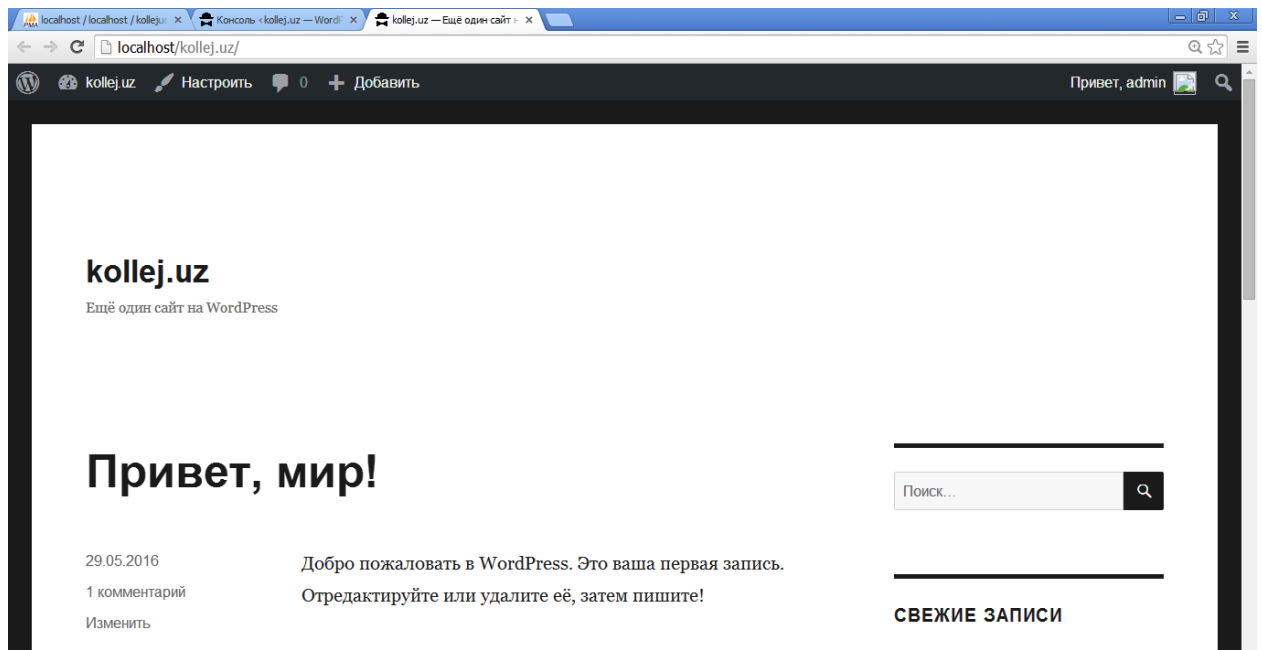
Видимость для поисковых систем

☒ Попросить поисковые системы не индексировать сайт

Будет ли учитываться этот запрос — зависит от поисковых систем.

Установить WordPress

localhost/localhost/kollej.uz x Записи < kollej.uz — WordPr x Учқўргон Педагогика К x Меню < kollej.uz — WordPr x

localhost/kollej.uz/wp-admin/edit.php

Привет, admin

Настройки экрана Помощь

Добавить

Консоль

Записи

Все записи

Добавить новую

Рубрики

Метки

Медиафайлы

Страницы

Комментарии

Внешний вид

Плагины

Пользователи

Инструменты

Настройки

Записи

Добавить новую

Все (1) | Опубликованные (1)

Действия Применить Все даты Все рубрики Фильтр 1 элемент

☐	Заголовок	Автор	Рубрики	Метки		Дата
☐	Учқўргон Педагогика Коллежи	admin	Коллеж тарихи	—	1	Опубликовано 39 минут назад
☐	Заголовок	Автор	Рубрики	Метки		Дата

Действия Применить 1 элемент

localhost/kollej.uz/wp-admin/post-new.php

localhost/localhost/kollej.uz x Редактировать запись < kollej.uz — WordPr x Учқўргон Педагогика К x Меню < kollej.uz — WordPr x

localhost/kollej.uz/wp-admin/post.php?post=1&action=edit

Привет, admin

Добавить Просмотреть запись

Консоль

Записи

Все записи

Добавить новую

Рубрики

Метки

Медиафайлы

Страницы

Комментарии

Внешний вид

Плагины

Пользователи

Инструменты

Настройки

Учқўргон Педагогика Коллежи

Постоянная ссылка: <http://localhost/kollej.uz/2016/05/29/привет-мир/> Изменить

Добавить медиафайл

Визуально Текст

В *I* **ABC**

Жойлашган ўрни-Учқўргон шаҳри, қумтўғон маҳалла фуқаролар йиғини, Уйғун кўча № 45 уй.

Ташкил топган йили-Ўзбекистон СССР Министрлар Советининг 1980 йил 22 августдаги 650 рақамли қарори билан ташкил этилган.

Опубликовать

Просмотреть изменения

Статус: **Опубликовано** [Изменить](#)

Видимость: **Открыто** [Изменить](#)

Редакции: **3** [Просмотреть](#)

Дата: **29.05.2016 21:45** [Изменить](#)

Удалить [Обновить](#)

Рубрики

Все рубрики [Часто используемые](#)

- ☒ Коллеж тарихи
- ☐ Без рубрики
- ☐ Коллеж ҳақида
- ☐ Ресурслар

localhost / localhost / kollej.uz

Редактировать запись < kollej.uz

Учқўрғон Педагогика K: kollej.uz

Меню < kollej.uz — WordPress

localhost / kollej.uz / wp-admin / post.php?post=54&action=edit

kollej.uz 0 + Добавить Просмотреть запись

Привет, admin

Запись обновлена. Просмотреть запись

Записи

Все записи

Добавить новую

Рубрики

Метки

Медиафайлы

Страницы

Комментарии

Внешний вид

Плагины

Пользователи

Инструменты

Настройки

Свернуть меню

Эсанбаева Дилором Махамаджановна

Постоянная ссылка: <http://localhost/kollej.uz/2016/05/29/эсанбаева-дилором-махамаджановна/> Изменить

Добавить медиафайл

Визуально Текст

Эсанбаева Дилором Махамаджановна

2007 йил 27 майдан:

Учқўрғон туман педагогика коллежи директори

Тўғилган йили: Тўғилган жойи:

Опубликовать

Просмотреть изменения

Статус: Опубликовано Изменить

Видимость: Открыто Изменить

Редакции: 3 Просмотреть

Дата: 29.05.2016 22:26 Изменить

Удалить Обновить

Рубрики

Все рубрики Часто используемые

☒ Без рубрики

☐ Коллеж ҳақида

☐ Коллеж тарихи

☐ Ресурслар

localhost / localhost / kollej.uz

Редактировать тему < kollej.uz

Коллеж тарихи | kollej.uz

Меню < kollej.uz — WordPress

localhost / kollej.uz / category / коллеж-ҳақида / коллеж-тарихи /

kollej.uz Настроить 0 + Добавить Изменить рубрику

Привет, admin

ГЛАВНАЯ

УЧҚЎРҒОН ПЕДАГОГИКА

КОЛЛЕЖИ

RSS

Uchqo'rg'on pedagogika kolleji

КОЛЛЕЖ ҲАҚИДА

ЯНГИЛИКЛАР

ТАШКИЛИЙ ТУЗИЛМА

РЕСУРСЛАР

Коллеж тарихи

СВЕЖИЕ ЗАПИСИ

Уқув ишлари бўйича директор ўринбосари

Директор

Учқўрғон Педагогика Коллежи

АРХИВЫ

Май 2016

РУБРИКИ

Без рубрики

Архивы рубрики 'Коллеж тарихи'

Учқўрғон Педагогика Коллежи

Май 29th, 2016 admin Редактировать

Жойлашган ўрни-Учқўрғон шаҳри, қумтўғон маҳалла фуқаролар йиғини, Уйғун кўча № 45 уй. Ташкил топган йили-Ўзбекистон СССР Министрлар Советининг 1980 йил 22 августдаги 650 рақамли қарори билан ташкил этилган. Наманган вилоят ижроия қўмитасининг 1980 йил 10 сентябрдаги №392 қарори, Учқўрғон шаҳар ижроия қўмитасининг 1980 йил 11 ноябрдаги 231-2 қарори. Ўзбекистон СССР хунар-техника давлат қўмитасининг 1980 йил [...]

Опубликовано в рубрике Коллеж тарихи 1 комментарий »

Читать далее »

Поиск

ТЕГИ

АРХИВЫ

Май 2016

КАЛЕНДАРЬ

МАЙ 2016

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	
30	31					

```

<?php
/**
 * Front to the WordPress application. This file doesn't do anything, but loads
 * wp-blog-header.php which does and tells WordPress to load the theme.
 *
 * @package WordPress
 */

/**
 * Tells WordPress to load the WordPress theme and output it.
 *
 * @var bool
 */
define('WP_USE_THEMES', true);

/** Loads the WordPress Environment and Template */
require( dirname( __FILE__ ) . '/wp-blog-header.php' );

```

```

<?php
/**
 * WordPress User Page
 *
 * Handles authentication, registering, resetting passwords, forgot password,
 * and other user handling.
 *
 * @package WordPress
 */

/** Make sure that the WordPress bootstrap has run before continuing. */
require( dirname( __FILE__ ) . '/wp-load.php' );

// Redirect to https login if forced to use SSL
if ( force_ssl_admin() && ! is_ssl() ) {
    if ( 0 !== strpos( $_SERVER['REQUEST_URI'], 'http' ) ) {
        wp_redirect( set_url_scheme( $_SERVER['REQUEST_URI'], 'https' ) );
        exit();
    } else {
        wp_redirect( 'https://' . $_SERVER['HTTP_HOST'] . $_SERVER['REQUEST_URI'] );
        exit();
    }
}

/**
 * Output the login page header.
 *
 * @param string $title Optional. WordPress login Page title to display in the `<title>` element.
 *                    Default 'Log In'.
 * @param string $message Optional. Message to display in header. Default empty.
 * @param WP_Error $wp_error Optional. The error to pass. Default empty.
 */
function login_header( $title = 'Log In', $message = '', $wp_error = '' ) {
    global $error, $interim_login, $action;

    // Don't index any of these forms
    add_action( 'login_head', 'wp_no_robots' );

```

```

if ( wp_is_mobile() )
    add_action( 'login_head', 'wp_login_viewport_meta' );

if ( empty($wp_error) )
    $wp_error q new WP_Error();

// Shake it!
$shake_error_codes q array( 'empty_password', 'empty_email', 'invalid_email', 'invalidcombo',
'empty_username', 'invalid_username', 'incorrect_password' );
/**
 * Filter the error codes array for shaking the login form.
 *
 * @since 3.0.0
 *
 * @param array $shake_error_codes Error codes that shake the login form.
 */
$shake_error_codes q apply_filters( 'shake_error_codes', $shake_error_codes );

if ( $shake_error_codes && $wp_error->get_error_code() && in_array( $wp_error-
>get_error_code(), $shake_error_codes ) )
    add_action( 'login_head', 'wp_shake_js', 12 );

?><!DOCTYPE html>
<!--[if IE 8]>
    <html xmlnsq"http://www.w3.org/1999/xhtml" classq"ie8" <?php language_attributes();
?>>
<![endif]-->
<!--[if !(IE 8) ]><!-->
    <html xmlnsq"http://www.w3.org/1999/xhtml" <?php language_attributes(); ?>>
<!--<![endif]-->
<head>
<meta http-equivq"Content-Type" contentq"<?php bloginfo('html_type'); ?>; charsetq<?php
bloginfo('charset'); ?>" />
<title><?php bloginfo('name'); ?> &rsquo; <?php echo $title; ?></title>
<?php

wp_admin_css( 'login', true );

/*
 * Remove all stored post data on logging out.
 * This could be added by add_action('login_head'...) like wp_shake_js(),
 * but maybe better if it's not removable by plugins
 */
if ( 'loggedout' qq $wp_error->get_error_code() ) {
    ?>
    <script>if("sessionStorage" in window){try{for(var key in
sessionStorage){if(key.indexOf("wp-autosave-")!q-
1){sessionStorage.removeItem(key)}}}catch(e){}};</script>
    <?php
}

/**
 * Enqueue scripts and styles for the login page.
 *
 * @since 3.1.0
 */
do_action( 'login_enqueue_scripts' );

```

```

/**
 * Fires in the login page header after scripts are enqueued.
 *
 * @since 2.1.0
 */
do_action( 'login_head' );

if ( is_multisite() ) {
    $login_header_url = network_home_url();
    $login_header_title = get_current_site()->site_name;
} else {
    $login_header_url = __( 'https://wordpress.org/' );
    $login_header_title = __( 'Powered by WordPress' );
}

/**
 * Filter link URL of the header logo above login form.
 *
 * @since 2.1.0
 *
 * @param string $login_header_url Login header logo URL.
 */
$login_header_url = apply_filters( 'login_headerurl', $login_header_url );

/**
 * Filter the title attribute of the header logo above login form.
 *
 * @since 2.1.0
 *
 * @param string $login_header_title Login header logo title attribute.
 */
$login_header_title = apply_filters( 'login_headertitle', $login_header_title );

$classes = array( 'login-action-' . $action, 'wp-core-ui' );
if ( wp_is_mobile() )
    $classes[] = 'mobile';
if ( is_rtl() )
    $classes[] = 'rtl';
if ( $interim_login ) {
    $classes[] = 'interim-login';
    ?>
    <style type="text/css">html{background-color: transparent;}</style>
    <?php

        if ( 'success' === $interim_login )
            $classes[] = 'interim-login-success';
    }
$classes[] = 'locale-' . sanitize_html_class( strtolower( str_replace( '_', '-', get_locale() ) ) );

/**
 * Filter the login page body classes.
 *
 * @since 3.5.0
 *
 * @param array $classes An array of body classes.
 * @param string $action The action that brought the visitor to the login page.
 */
$classes = apply_filters( 'login_body_class', $classes, $action );

```

```

?>
</head>
<body classq"login <?php echo esc_attr( implode( ' ', $classes ) ); ?>">
<div idq"login">
    <h1><a hrefq"<?php echo esc_url( $login_header_url ); ?>" titleq"<?php echo esc_attr(
$login_header_title ); ?>" tabindexq"-1"><?php bloginfo( 'name' ); ?></a></h1>
    <?php

unset( $login_header_url, $login_header_title );

/**
 * Filter the message to display above the login form.
 *
 * @since 2.1.0
 *
 * @param string $message Login message text.
 */
$message q apply_filters( 'login_message', $message );
if ( !empty( $message ) )
    echo $message . "g`n";

// In case a plugin uses $error rather than the $wp_errors object
if ( !empty( $error ) ) {
    $wp_error->add('error', $error);
    unset($error);
}

if ( $wp_error->get_error_code() ) {
    $errors q ";
    $messages q ";
    foreach ( $wp_error->get_error_codes() as $code ) {
        $severity q $wp_error->get_error_data( $code );
        foreach ( $wp_error->get_error_messages( $code ) as $error_message ) {
            if ( 'message' qq $severity )
                $messages .q ' ' . $error_message . "<br />g`n";
            else
                $errors .q ' ' . $error_message . "<br />g`n";
        }
    }
}
if ( ! empty( $errors ) ) {
    /**
     * Filter the error messages displayed above the login form.
     *
     * @since 2.1.0
     *
     * @param string $errors Login error message.
     */
    echo '<div idq"login_error">' . apply_filters( 'login_errors', $errors ) .
"</div>g`n";
}
if ( ! empty( $messages ) ) {
    /**
     * Filter instructional messages displayed above the login form.
     *
     * @since 2.5.0
     */

```



```

        * @param string $messages Login messages.
        */
        echo '<p classq"message">' . apply_filters( 'login_messages', $messages ) .
"</p>g`n";
    }
}
} // End of login_header()

/**
 * Outputs the footer for the login page.
 *
 * @param string $input_id Which input to auto-focus
 */
function login_footer($input_id q ") {
    global $interim_login;

    // Don't allow interim logins to navigate away from the page.
    if ( ! $interim_login ): ?>
        <p idq"backtoblog"><a hrefq"<?php echo esc_url( home_url( '/' ) ); ?>" titleq"<?php esc_attr_e(
'Are you lost?' ); ?>"><?php printf( __( '&larr; Back to %s' ), get_bloginfo( 'title', 'display' ) ); ?></a></p>
        <?php endif; ?>

    </div>

    <?php if ( !empty($input_id) ) : ?>
    <script typeq"text/javascript">
    try{document.getElementById('<?php echo $input_id; ?>').focus();}catch(e){}
    if(typeof wpOnloadq'function')wpOnload();
    </script>
    <?php endif; ?>

    <?php
    /**
     * Fires in the login page footer.
     *
     * @since 3.1.0
     */
    do_action( 'login_footer' ); ?>
    <div classq"clear"></div>
    </body>
    </html>
    <?php
}

/**
 * @since 3.0.0
 */
function wp_shake_js() {
    if ( wp_is_mobile() )
        return;

    ?>
    <script typeq"text/javascript">
    addLoadEvent q function(func){if(typeof jQuery!q"undefined")jQuery(document).ready(func);else
    if(typeof wpOnload!q'function'){wpOnloadqfunc;}else{var
    oldonloadqwpOnload;wpOnloadqfunction(){oldonload();func();}}};
    function s(id,pos){g(id).leftqposQ'px';}
    function g(id){return document.getElementById(id).style;}

```

```

function
shake(id,a,d){cqa.shift();s(id,c);if(a.length>0){setTimeout(function(){shake(id,a,d);},d);}else{try{g(id).p
ositionq'static';wp_attempt_focus();}catch(e){}}}}
addLoadEvent(function(){ var pqnew Array(15,30,15,0,-15,-30,-15,0);pqp.concat(p.concat(p));var
iqdocument.forms[0].id;g(i).positionq'relative';shake(i,p,20);});
</script>
<?php
}

/**
 * @since 3.7.0
 */
function wp_login_viewport_meta() {
    ?>
    <meta nameq"viewport" contentq"widthqdevice-width" />
    <?php
}

/**
 * Handles sending password retrieval email to user.
 *
 * @global wpdb $wpdb WordPress database abstraction object.
 * @global PasswordHash $wp_hasher Portable PHP password hashing framework.
 *
 * @return bool|WP_Error True: when finish. WP_Error on error
 */
function retrieve_password() {
    global $wpdb, $wp_hasher;

    $errors q new WP_Error();

    if ( empty( $_POST['user_login'] ) ) {
        $errors->add('empty_username', __('<strong>ERROR</strong>: Enter a username or
email address.));
    } elseif ( strpos( $_POST['user_login'], '@' ) ) {
        $user_data q get_user_by( 'email', trim( $_POST['user_login'] ) );
        if ( empty( $user_data ) )
            $errors->add('invalid_email', __('<strong>ERROR</strong>: There is no user
registered with that email address.));
    } else {
        $login q trim($_POST['user_login']);
        $user_data q get_user_by('login', $login);
    }

    /**
     * Fires before errors are returned from a password reset request.
     *
     * @since 2.1.0
     * @since 4.4.0 Added the `$errors` parameter.
     *
     * @param WP_Error $errors A WP_Error object containing any errors generated
     * by using invalid credentials.
     */
    do_action( 'lostpassword_post', $errors );

    if ( $errors->get_error_code() )
        return $errors;

```

```

        if ( !$user_data ) {
            $errors->add('invalidcombo', __('<strong>ERROR</strong>: Invalid username or
email.));
            return $errors;
        }

        // Redefining user_login ensures we return the right case in the email.
        $user_login = $user_data->user_login;
        $user_email = $user_data->user_email;
        $key = get_password_reset_key( $user_data );

        if ( is_wp_error( $key ) ) {
            return $key;
        }

        $message = __('Someone has requested a password reset for the following account:') .
"
g`rg`ng`rg`n";
        $message .= network_home_url( '/' ) . "
g`rg`ng`rg`n";
        $message .= sprintf(__('Username: %s'), $user_login) . "
g`rg`ng`rg`n";
        $message .= __('If this was a mistake, just ignore this email and nothing will happen.') .
"
g`rg`ng`rg`n";
        $message .= __('To reset your password, visit the following address:') . "
g`rg`ng`rg`n";
        $message .= '<' . network_site_url("wp-login.php?action=rp&key=$key&login=" .
rawurlencode($user_login), 'login') . ">
g`rg`n";

        if ( is_multisite() )
            $blogname = $GLOBALS['current_site']->site_name;
        else
            /*
             * The blogname option is escaped with esc_html on the way into the database
             * in sanitize_option we want to reverse this for the plain text arena of emails.
             */
            $blogname = wp_specialchars_decode(get_option('blogname'), ENT_QUOTES);

        $title = sprintf( __('[%s] Password Reset'), $blogname );

        /**
         * Filter the subject of the password reset email.
         *
         * @since 2.8.0
         * @since 4.4.0 Added the `$user_login` and `$user_data` parameters.
         *
         * @param string $title Default email title.
         * @param string $user_login The username for the user.
         * @param WP_User $user_data WP_User object.
         */
        $title = apply_filters( 'retrieve_password_title', $title, $user_login, $user_data );

        /**
         * Filter the message body of the password reset mail.
         *
         * @since 2.8.0
         * @since 4.1.0 Added `$user_login` and `$user_data` parameters.
         *
         * @param string $message Default mail message.
         * @param string $key The activation key.

```

```

        * @param string $user_login The username for the user.
        * @param WP_User $user_data WP_User object.
        */
$message q apply_filters( 'retrieve_password_message', $message, $key, $user_login, $user_data
);

        if ( $message && !wp_mail( $user_email, wp_specialchars_decode( $title ), $message ) )
            wp_die( __( 'The email could not be sent.' ) . "<br />g`n" . __( 'Possible reason: your host
may have disabled the mail() function.' ) );

        return true;
    }

//
// Main
//

$action q isset($_REQUEST['action']) ? $_REQUEST['action'] : 'login';
$errors q new WP_Error();

if ( isset($_GET['key']) )
    $action q 'resetpass';

// validate action so as to default to the login screen
if ( !in_array( $action, array( 'postpass', 'logout', 'lostpassword', 'retrievepassword', 'resetpass', 'rp',
'register', 'login' ), true ) && false qqq has_filter( 'login_form_' . $action ) )
    $action q 'login';

nocache_headers();

header('Content-Type: '.get_bloginfo('html_type').'; charsetq'.get_bloginfo('charset'));

if ( defined( 'RELOCATE' ) && RELOCATE ) { // Move flag is set
    if ( isset( $_SERVER['PATH_INFO'] ) && ( $_SERVER['PATH_INFO'] !q
$_SERVER['PHP_SELF'] ) )
        $_SERVER['PHP_SELF'] q str_replace( $_SERVER['PATH_INFO'], "",
$_SERVER['PHP_SELF'] );

    $url q dirname( set_url_scheme( 'http://' . $_SERVER['HTTP_HOST'] .
$_SERVER['PHP_SELF'] ) );
    if ( $url !q get_option( 'siteurl' ) )
        update_option( 'siteurl', $url );
}

//Set a cookie now to see if they are supported by the browser.
$secure q ( 'https' qqq parse_url( wp_login_url(), PHP_URL_SCHEME ) );
setcookie( TEST_COOKIE, 'WP Cookie check', 0, COOKIEPATH, COOKIE_DOMAIN, $secure );
if ( SITECOOKIEPATH !q COOKIEPATH )
    setcookie( TEST_COOKIE, 'WP Cookie check', 0, SITECOOKIEPATH, COOKIE_DOMAIN,
$secure );

/**
 * Fires when the login form is initialized.
 *
 * * @since 3.2.0
 */
do_action( 'login_init' );

```

```

/**
 * Fires before a specified login form action.
 *
 * The dynamic portion of the hook name, `$action`, refers to the action
 * that brought the visitor to the login form. Actions include 'postpass',
 * 'logout', 'lostpassword', etc.
 *
 * @since 2.8.0
 */
do_action( 'login_form_' . $action );

$http_post q ( 'POST' qq $_SERVER['REQUEST_METHOD'] );
$interim_login q isset( $_REQUEST['interim-login'] );

switch ( $action ) {

case 'postpass' :
    if ( ! array_key_exists( 'post_password', $_POST ) ) {
        wp_safe_redirect( wp_get_referer() );
        exit();
    }

    require_once ABSPATH . WPINC . '/class-phpass.php';
    $hasher q new PasswordHash( 8, true );

    /**
     * Filter the life span of the post password cookie.
     *
     * By default, the cookie expires 10 days from creation. To turn this
     * into a session cookie, return 0.
     *
     * @since 3.7.0
     *
     * @param int $expires The expiry time, as passed to setcookie().
     */
    $expire q apply_filters( 'post_password_expires', time() Q 10 * DAY_IN_SECONDS );
    $referer q wp_get_referer();
    if ( $referer ) {
        $secure q ( 'https' qq parse_url( $referer, PHP_URL_SCHEME ) );
    } else {
        $secure q false;
    }
    setcookie( 'wp-postpass_' . COOKIEHASH, $hasher->HashPassword( wp_unslash(
$_POST['post_password'] ) ), $expire, COOKIEPATH, COOKIE_DOMAIN, $secure );

    wp_safe_redirect( wp_get_referer() );
    exit();

case 'logout' :
    check_admin_referer('log-out');

    $user q wp_get_current_user();

    wp_logout();

    if ( ! empty( $_REQUEST['redirect_to'] ) ) {
        $redirect_to q $requested_redirect_to q $_REQUEST['redirect_to'];
    }

```

```

    } else {
        $redirect_to q 'wp-login.php?loggedoutqtrue';
        $requested_redirect_to q '';
    }

/**
 * Filter the log out redirect URL.
 *
 * @since 4.2.0
 *
 * @param string $redirect_to The redirect destination URL.
 * @param string $requested_redirect_to The requested redirect destination URL passed as a
parameter.
 * @param WP_User $user The WP_User object for the user that's logging out.
 */
$redirect_to q apply_filters( 'logout_redirect', $redirect_to, $requested_redirect_to, $user );
wp_safe_redirect( $redirect_to );
exit();

case 'lostpassword' :
case 'retrievepassword' :

    if ( $http_post ) {
        $errors q retrieve_password();
        if ( !is_wp_error($errors) ) {
            $redirect_to q !empty( $_REQUEST['redirect_to'] ) ? $_REQUEST['redirect_to']
: 'wp-login.php?checkemailqconfirm';
            wp_safe_redirect( $redirect_to );
            exit();
        }
    }

    if ( isset( $_GET['error'] ) ) {
        if ( 'invalidkey' qq $_GET['error'] ) {
            $errors->add( 'invalidkey', __( 'Your password reset link appears to be invalid.
Please request a new link below.' ) );
        } elseif ( 'expiredkey' qq $_GET['error'] ) {
            $errors->add( 'expiredkey', __( 'Your password reset link has expired. Please
request a new link below.' ) );
        }
    }

    $lostpassword_redirect q ! empty( $_REQUEST['redirect_to'] ) ? $_REQUEST['redirect_to'] : '';

/**
 * Filter the URL redirected to after submitting the lostpassword/retrievepassword form.
 *
 * @since 3.0.0
 *
 * @param string $lostpassword_redirect The redirect destination URL.
 */
$redirect_to q apply_filters( 'lostpassword_redirect', $lostpassword_redirect );

/**
 * Fires before the lost password form.
 *
 * @since 1.5.1
 */

```

```

do_action( 'lost_password' );

login_header__( 'Lost Password', '<p classq"message">' . __( 'Please enter your username or
email address. You will receive a link to create a new password via email.' ) . '</p>', $errors);

$user_login q isset( $_POST[ 'user_login' ] ) ? wp_unslash( $_POST[ 'user_login' ] ) : '';

?>

<form nameq"lostpasswordform" idq"lostpasswordform" actionq"<?php echo esc_url( network_site_url(
'wp-login.php?actionqlostpassword', 'login_post' ) ); ?>" methodq"post">
    <p>
        <label forq"user_login" ><?php _e( 'Username or Email:' ) ?><br />
        <input typeq"text" nameq"user_login" idq"user_login" classq"input" valueq"<?php echo
esc_attr( $user_login ); ?>" sizeq"20" /></label>
    </p>
    <?php
    /**
     * Fires inside the lostpassword form tags, before the hidden fields.
     *
     * @since 2.1.0
     */
    do_action( 'lostpassword_form' ); ?>
    <input typeq"hidden" nameq"redirect_to" valueq"<?php echo esc_attr( $redirect_to ); ?>" />
    <p classq"submit"><input typeq"submit" nameq"wp-submit" idq"wp-submit" classq"button
button-primary button-large" valueq"<?php esc_attr_e( 'Get New Password' ); ?>" /></p>
</form>

<p idq"nav">
<a hrefq"<?php echo esc_url( wp_login_url() ); ?>"><?php _e( 'Log in' ) ?></a>
<?php
if ( get_option( 'users_can_register' ) ) :
    $registration_url q sprintf( '<a hrefq"%s">%s</a>', esc_url( wp_registration_url() ), __( 'Register'
) );

    /** This filter is documented in wp-includes/general-template.php */
    echo ' | '. apply_filters( 'register', $registration_url );
endif;
?>
</p>

<?php
login_footer( 'user_login' );
break;

case 'resetpass' :
case 'rp' :
    list( $rp_path ) q explode( '?', wp_unslash( $_SERVER[ 'REQUEST_URI' ] ) );
    $rp_cookie q 'wp-resetpass-' . COOKIEHASH;
    if ( isset( $_GET[ 'key' ] ) ) {
        $value q sprintf( '%s:%s', wp_unslash( $_GET[ 'login' ] ), wp_unslash( $_GET[ 'key' ] ) );
        setcookie( $rp_cookie, $value, 0, $rp_path, COOKIE_DOMAIN, is_ssl(), true );
        wp_safe_redirect( remove_query_arg( array( 'key', 'login' ) ) );
        exit;
    }

    if ( isset( $_COOKIE[ $rp_cookie ] ) && 0 < strpos( $_COOKIE[ $rp_cookie ], ':' ) ) {

```

```

list( $rp_login, $rp_key ) q explode( ':', wp_unslash( $_COOKIE[ $rp_cookie ] ), 2 );
$user q check_password_reset_key( $rp_key, $rp_login );
if ( isset( $_POST['pass1'] ) && ! hash_equals( $rp_key, $_POST['rp_key'] ) ) {
    $user q false;
}
} else {
    $user q false;
}

if ( ! $user || is_wp_error( $user ) ) {
    setcookie( $rp_cookie, '', time() - YEAR_IN_SECONDS, $rp_path,
COOKIE_DOMAIN, is_ssl(), true );
    if ( $user && $user->get_error_code() qqq 'expired_key' )
        wp_redirect( site_url( 'wp-login.php?action=lostpassword&error=expiredkey' ) );
    else
        wp_redirect( site_url( 'wp-login.php?action=lostpassword&error=invalidkey' ) );
    exit;
}

$errors q new WP_Error();

if ( isset( $_POST['pass1'] ) && $_POST['pass1'] != $_POST['pass2'] )
    $errors->add( 'password_reset_mismatch', __( 'The passwords do not match.' ) );

/**
 * Fires before the password reset procedure is validated.
 *
 * @since 3.5.0
 *
 * @param object $errors WP_Error object.
 * @param WP_User|WP_Error $user WP_User object if the login and reset key match.
WP_Error object otherwise.
 */
do_action( 'validate_password_reset', $errors, $user );

if ( ( ! $errors->get_error_code() ) && isset( $_POST['pass1'] ) && ! empty( $_POST['pass1'] ) )
{
    reset_password( $user, $_POST['pass1'] );
    setcookie( $rp_cookie, '', time() - YEAR_IN_SECONDS, $rp_path,
COOKIE_DOMAIN, is_ssl(), true );
    login_header( __( 'Password Reset' ), '<p class="message reset-pass">' . __( 'Your
password has been reset.' ) . '<a href="' . esc_url( wp_login_url() ) . '">' . __( 'Log in' ) . '</a></p>' );
    login_footer();
    exit;
}

wp_enqueue_script( 'utils' );
wp_enqueue_script( 'user-profile' );

login_header( __( 'Reset Password' ), '<p class="message reset-pass">' . __( 'Enter your new
password below.' ) . '</p>', $errors );

?>
<form name="resetpassform" id="resetpassform" action="<?php echo esc_url( network_site_url( 'wp-
login.php?action=resetpass', 'login_post' ) ); ?>" method="post" autocomplete="off">
    <input type="hidden" id="user_login" value="<?php echo esc_attr( $rp_login ); ?>"
autocomplete="off" />

```



```

<div classq"user-pass1-wrap">
    <p>
        <label forq"pass1"><?php _e( 'New password' ) ?></label>
    </p>

    <div classq"wp-pwd">
        <span classq"password-input-wrapper">
            <input typeq"password" data-revealq"1" data-pwq"<?php echo esc_attr(
wp_generate_password( 16 ) ); ?>" nameq"pass1" idq"pass1" classq"input" sizeq"20" valueq""
autocompleteq"off" aria-describedbyq"pass-strength-result" />
        </span>
        <div idq"pass-strength-result" classq"hide-if-no-js" aria-liveq"polite"><?php _e(
'Strength indicator' ); ?></div>
        </div>
    </div>

    <p classq"user-pass2-wrap">
        <label forq"pass2"><?php _e( 'Confirm new password' ) ?></label><br />
        <input typeq"password" nameq"pass2" idq"pass2" classq"input" sizeq"20" valueq""
autocompleteq"off" />
    </p>

    <p classq"description indicator-hint"><?php echo wp_get_password_hint(); ?></p>
    <br classq"clear" />

    <?php
    /**
     * Fires following the 'Strength indicator' meter in the user password reset form.
     *
     * @since 3.9.0
     *
     * @param WP_User $user User object of the user whose password is being reset.
     */
    do_action( 'resetpass_form', $user );
    ?>
    <input typeq"hidden" nameq"rp_key" valueq"<?php echo esc_attr( $rp_key ); ?>" />
    <p classq"submit"><input typeq"submit" nameq"wp-submit" idq"wp-submit" classq"button
button-primary button-large" valueq"<?php esc_attr_e( 'Reset Password' ); ?>" /></p>
</form>

<p idq"nav">
<a hrefq"<?php echo esc_url( wp_login_url() ); ?>"><?php _e( 'Log in' ); ?></a>
<?php
if ( get_option( 'users_can_register' ) ) :
    $registration_url q sprintf( '<a hrefq"%s">%s</a>', esc_url( wp_registration_url() ), __( 'Register'
) );

    /** This filter is documented in wp-includes/general-template.php */
    echo ' | '. apply_filters( 'register', $registration_url );
endif;
?>
</p>

<?php
login_footer('user_pass');
break;

```

```

case 'register' :
    if ( is_multisite() ) {
        /**
         * Filter the Multisite sign up URL.
         *
         * @since 3.0.0
         *
         * @param string $sign_up_url The sign up URL.
         */
        wp_redirect( apply_filters( 'wp_signup_location', network_site_url( 'wp-signup.php' ) ) );
        exit;
    }

    if ( !get_option('users_can_register') ) {
        wp_redirect( site_url('wp-login.php?registrationqdisabled') );
        exit();
    }

    $user_login q "";
    $user_email q "";
    if ( $http_post ) {
        $user_login q isset( $_POST['user_login'] ) ? $_POST['user_login'] : "";
        $user_email q isset( $_POST['user_email'] ) ? $_POST['user_email'] : "";
        $errors q register_new_user($user_login, $user_email);
        if ( !is_wp_error($errors) ) {
            $redirect_to q !empty( $_POST['redirect_to'] ) ? $_POST['redirect_to'] : 'wp-
login.php?checkemailqregistered';
            wp_safe_redirect( $redirect_to );
            exit();
        }
    }

    $registration_redirect q ! empty( $_REQUEST['redirect_to'] ) ? $_REQUEST['redirect_to'] : "";
    /**
     * Filter the registration redirect URL.
     *
     * @since 3.0.0
     *
     * @param string $registration_redirect The redirect destination URL.
     */
    $redirect_to q apply_filters( 'registration_redirect', $registration_redirect );
    login_header__( 'Registration Form', '<p classq"message register">' . __( 'Register For This Site' )
. '</p>', $errors);
?>
<form nameq"registerform" idq"registerform" actionq"<?php echo esc_url( site_url( 'wp-
login.php?actionqregister', 'login_post' ) ); ?>" methodq"post" novalidateq"novalidate">
    <p>
        <label forq"user_login"><?php _e('Username') ?><br />
        <input typeq"text" nameq"user_login" idq"user_login" classq"input" valueq"<?php echo
esc_attr(wp_unslash($user_login)); ?>" sizeq"20" /></label>
    </p>
    <p>
        <label forq"user_email"><?php _e('Email') ?><br />
        <input typeq"email" nameq"user_email" idq"user_email" classq"input" valueq"<?php
echo esc_attr( wp_unslash( $user_email ) ); ?>" sizeq"25" /></label>
    </p>

```

```

<?php
/**
 * Fires following the 'Email' field in the user registration form.
 *
 * @since 2.1.0
 */
do_action( 'register_form' );
?>
<p idq"reg_passmail"><?php _e( 'Registration confirmation will be emailed to you.' ); ?></p>
<br classq"clear" />
<input typeq"hidden" nameq"redirect_to" valueq"<?php echo esc_attr( $redirect_to ); ?>" />
<p classq"submit"><input typeq"submit" nameq"wp-submit" idq"wp-submit" classq"button
button-primary button-large" valueq"<?php esc_attr_e( 'Register' ); ?>" /></p>
</form>

<p idq"nav">
<a hrefq"<?php echo esc_url( wp_login_url() ); ?>"><?php _e( 'Log in' ); ?></a> |
<a hrefq"<?php echo esc_url( wp_lostpassword_url() ); ?>" titleq"<?php esc_attr_e( 'Password Lost and
Found' ) ?>"><?php _e( 'Lost your password?' ); ?></a>
</p>

<?php
login_footer('user_login');
break;

case 'login' :
default:
    $secure_cookie q "";
    $customize_login q isset( $_REQUEST['customize-login'] );
    if ( $customize_login )
        wp_enqueue_script( 'customize-base' );

    // If the user wants ssl but the session is not ssl, force a secure cookie.
    if ( !empty($_POST['log']) && !force_ssl_admin() ) {
        $user_name q sanitize_user($_POST['log']);
        if ( $user q get_user_by('login', $user_name) ) {
            if ( get_user_option('use_ssl', $user->ID) ) {
                $secure_cookie q true;
                force_ssl_admin(true);
            }
        }
    }

    if ( isset( $_REQUEST['redirect_to'] ) ) {
        $redirect_to q $_REQUEST['redirect_to'];
        // Redirect to https if user wants ssl
        if ( $secure_cookie && false !qq strpos($redirect_to, 'wp-admin') )
            $redirect_to q preg_replace('|^http://|', 'https://', $redirect_to);
    } else {
        $redirect_to q admin_url();
    }

    $reauth q empty($_REQUEST['reauth']) ? false : true;

    $user q wp_signon( "", $secure_cookie );

    if ( empty( $_COOKIE[ LOGGED_IN_COOKIE ] ) ) {

```

```

        if ( headers_sent() ) {
            $user = new WP_Error( 'test_cookie', sprintf( __( '<strong>ERROR</strong>:
Cookies are blocked due to unexpected output. For help, please see <a href="%1$s">this
documentation</a> or try the <a href="%2$s">support forums</a>.' ),
                __( 'https://codex.wordpress.org/Cookies' ), __(
'https://wordpress.org/support/' ) ) );
        } elseif ( isset( $_POST['testcookie'] ) && empty( $_COOKIE[ TEST_COOKIE ] ) ) {
            // If cookies are disabled we can't log in even with a valid user password
            $user = new WP_Error( 'test_cookie', sprintf( __( '<strong>ERROR</strong>:
Cookies are blocked or not supported by your browser. You must <a href="%s">enable cookies</a> to
use WordPress.' ),
                __( 'https://codex.wordpress.org/Cookies' ) ) );
        }
    }

    $requested_redirect_to = isset( $_REQUEST['redirect_to'] ) ? $_REQUEST['redirect_to'] : '';
    /**
     * Filter the login redirect URL.
     *
     * @since 3.0.0
     *
     * @param string      $redirect_to      The redirect destination URL.
     * @param string      $requested_redirect_to The requested redirect destination URL passed as
a parameter.
     * @param WP_User|WP_Error $user        WP_User object if login was successful,
WP_Error object otherwise.
     */
    $redirect_to = apply_filters( 'login_redirect', $redirect_to, $requested_redirect_to, $user );

    if ( !is_wp_error($user) && !$reauth ) {
        if ( $interim_login ) {
            $message = '<p class="message">' . __( 'You have logged in successfully.' ) .
'</p>';

            $interim_login = 'success';
            login_header( "", $message ); ?>
        </div>
        <?php
        /** This action is documented in wp-login.php */
        do_action( 'login_footer' ); ?>
        <?php if ( $customize_login ) : ?>
            <script type="text/javascript">setTimeout( function(){ new
wp.customize.Messenger({ url: '<?php echo wp_customize_url(); ?>', channel: 'login' }).send('login' ) },
1000 );</script>
        <?php endif; ?>
    </body></html>
    <?php
        exit;
    }

    if ( ( empty( $redirect_to ) || $redirect_to == 'wp-admin/' || $redirect_to == admin_url() ) )
{
        // If the user doesn't belong to a blog, send them to user admin. If the user can't
edit posts, send them to their profile.
        if ( is_multisite() && !get_active_blog_for_user($user->ID) &&
!is_super_admin( $user->ID ) )
            $redirect_to = user_admin_url();
        elseif ( is_multisite() && !$user->has_cap('read') )
            $redirect_to = get_dashboard_url( $user->ID );

```

```

elseif ( !$user->has_cap('edit_posts') )
    $redirect_to = $user->has_cap( 'read' ) ? admin_url( 'profile.php' ) :
home_url();
    }
    wp_safe_redirect($redirect_to);
    exit();
}

$errors = new WP_Error();
// Clear errors if loggedout is set.
if ( !empty($_GET['loggedout']) || $reauth )
    $errors = new WP_Error();

if ( $interim_login ) {
    if ( !$errors->get_error_code() )
        $errors->add('expired', __('Session expired. Please log in again. You will not
move away from this page.'), 'message');
    } else {
        // Some parts of this script use the main login form to display a message
        if ( isset($_GET['loggedout']) && true ) {
            $errors->add('loggedout', __('You are now logged out.'), 'message');
        } elseif ( isset($_GET['registration']) && 'disabled' ) {
            $errors->add('registerdisabled', __('User registration is currently not allowed.'));
        } elseif ( isset($_GET['checkemail']) && 'confirm' ) {
            $errors->add('confirm', __('Check your email for the confirmation link.'),
'message');
        } elseif ( isset($_GET['checkemail']) && 'newpass' ) {
            $errors->add('newpass', __('Check your email for your new password.'),
'message');
        } elseif ( isset($_GET['checkemail']) && 'registered' ) {
            $errors->add('registered', __('Registration complete. Please check your email.'),
'message');
        } elseif ( strpos( $redirect_to, 'about.php?updated' ) ) {
            $errors->add('updated', __('<strong>You have successfully updated
WordPress!</strong> Please log back in to see what's new.'), 'message' );
        }
    }

/**
 * Filter the login page errors.
 *
 * @since 3.6.0
 *
 * @param object $errors WP Error object.
 * @param string $redirect_to Redirect destination URL.
 */
$errors = apply_filters( 'wp_login_errors', $errors, $redirect_to );

// Clear any stale cookies.
if ( $reauth )
    wp_clear_auth_cookie();

login_header(__('Log In'), "", $errors);

if ( isset($_POST['log']) )
    $user_login = ( 'incorrect_password' ) ? $errors->get_error_code() || 'empty_password' :
$errors->get_error_code() ? esc_attr(wp_unslash($_POST['log'])) : "";
    $rememberme = ! empty( $_POST['rememberme'] );

```

```

        if ( ! empty( $errors->errors ) ) {
            $aria_describedby_error = 'aria-describedby="login_error"';
        } else {
            $aria_describedby_error = '';
        }
    }
    ?>

    <form name="loginform" id="loginform" action="<?php echo esc_url( site_url( 'wp-login.php',
    'login_post' ) ); ?>" method="post">
        <p>
            <label for="user_login"><?php _e('Username') ?><br />
            <input type="text" name="log" id="user_login"><?php echo $aria_describedby_error; ?>
            class="input" value="<?php echo esc_attr( $user_login ); ?>" size="20" /></label>
        </p>
        <p>
            <label for="user_pass"><?php _e('Password') ?><br />
            <input type="password" name="pwd" id="user_pass"><?php echo
            $aria_describedby_error; ?> class="input" value="" size="20" /></label>
        </p>
        <?php
        /**
         * Fires following the 'Password' field in the login form.
         *
         * @since 2.1.0
         */
        do_action( 'login_form' );
        ?>
        <p class="forgetmenot"><label for="rememberme"><input name="rememberme"
        type="checkbox" id="rememberme" value="forever" <?php checked( $rememberme ); ?> /> <?php
        esc_attr_e('Remember Me'); ?></label></p>
        <p class="submit">
            <input type="submit" name="wp-submit" id="wp-submit" class="button button-primary
            button-large" value="<?php esc_attr_e('Log In'); ?>" />
        <?php if ( $interim_login ) { ?>
            <input type="hidden" name="interim-login" value="1" />
        <?php } else { ?>
            <input type="hidden" name="redirect_to" value="<?php echo esc_attr($redirect_to); ?>"
        />
        <?php } ?>
        <?php if ( $customize_login ) : ?>
            <input type="hidden" name="customize-login" value="1" />
        <?php endif; ?>
            <input type="hidden" name="testcookie" value="1" />
        </p>
    </form>

    <?php if ( ! $interim_login ) { ?>
    <p id="nav">
    <?php if ( ! isset( $_GET['checkemail'] ) || ! in_array( $_GET['checkemail'], array( 'confirm', 'newpass' ) ) ) :
        if ( get_option( 'users_can_register' ) ) :
            $registration_url = sprintf( '<a href="%s">%s</a>', esc_url( wp_registration_url() ), __(
            'Register' ) );

            /** This filter is documented in wp-includes/general-template.php */
            echo apply_filters( 'register', $registration_url ) . ' | ' ;

```

```

endif;
?>
<a hrefq"<?php echo esc_url( wp_lostpassword_url() ); ?>" titleq"<?php esc_attr_e( 'Password
Lost and Found' ); ?>"><?php _e( 'Lost your password?' ); ?></a>
<?php endif; ?>
</p>
<?php } ?>

<script typeq"text/javascript">
function wp_attempt_focus(){
setTimeout( function(){ try{
<?php if ( $user_login ) { ?>
d q document.getElementById('user_pass');
d.value q ";
<?php } else { ?>
d q document.getElementById('user_login');
<?php if ( 'invalid_username' qq $errors->get_error_code() ) { ?>
if( d.value !q " )
d.value q ";
<?php
}
}??>
d.focus();
d.select();
} catch(e){}
}, 200);
}

<?php if ( !$error ) { ?>
wp_attempt_focus();
<?php } ?>
if(typeof wpOnloadqq'function')wpOnload();
<?php if ( $interim_login ) { ?>
(function(){
try {
var i, links q document.getElementsByTagName('a');
for ( i in links ) {
if ( links[i].href )
links[i].target q '_blank';
}
} catch(e){}
}());
<?php } ?>
</script>

<?php
login_footer();
break;
} // end action switch

```